

Województwo Śląskie

KONCEPCJA KSZTAŁCENIA W SZKOŁACH POLICEALNYCH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Opracował
Wydział Edukacji i Nauki
Urzędu Marszałkowskiego
Województwa Śląskiego
w Katowicach

Śląskie.
Pozytywna energia

Katowice, marzec 2008

WSTĘP

Niniejsze opracowanie ma na celu zobrazowanie sytuacji edukacyjnej w województwie śląskim w obszarze szkolnictwa policealnego podlegającego kompetencjom samorządu Województwa Śląskiego, tak w zakresie zawodów medycznych, jak pomocy społecznej i pracy socjalnej. System kształcenia w zawodach medycznych i paramedycznych lokuje szkolnictwo policealne na styku dziedzin edukacji i zdrowia, przy czym coraz wyraźniej zarysowuje się kontekst demograficzny ujawniający niepokojący wpływ w perspektywie przyszłościowej. Ten stan bezpośrednio warunkuje sytuację szkolnictwa typu policealnego w województwie, wyznaczając jednocześnie kierunki działań dla organu prowadzącego.

Przy opracowywaniu koncepcji uwzględniono wielkość naboru, dane na temat liczby absolwentów w poszczególnych latach kształcenia oraz czynnik demograficzny. Informacje stanowiły punkt wyjścia do opisu i analizy struktury kształcenia w szkołach policealnych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie, oraz dokonania analizy SWOT i opisu kierunków zmian w systemie kształcenia na poziomie policealnym.

Przedstawione w niniejszym opracowaniu wnioski stanowią punkt wyjścia do dalszej dyskusji nad perspektywami szkolnictwa policealnego.

Rozmieszczenie szkół policealnych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie w roku szkolnym 2007/2008.

SZKOLNICTWO POLICEALNE MEDYCZNE W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM PO 1998 ROKU

Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 października 1998 roku w sprawie określenia wykazu szkół i placówek o znaczeniu regionalnym, których prowadzenie należy do samorządu województwa (Dz. U. Nr 147, poz. 964) Województwo Śląskie stało się organem prowadzącym dla 17 szkół medycznych oraz 2 szkół kształcących w zawodzie pracownik socjalny¹.

W roku 2002 cztery szkoły medyczne przekazano do prowadzenia Miastom (Żywiec, Tarnowskie Góry, Ruda Śląska, Lubliniec). W roku 2005 trzy szkoły uległy likwidacji (szkoły w Gliwicach, Czeladzi, Wodzisławiu Śląskim). Z dniem 1 stycznia 2006 przekazano Miastu Częstochowa Szkołę Policealną Województwa Śląskiego w Częstochowie. Z dniem 31 sierpnia 2007 roku likwidacji uległa Szkoła Policealna Województwa Śląskiego w Mikołowie. W tym samym terminie likwidacji uległa Szkoła Policealna Województwa Śląskiego im. Matki Teresy z Kalkuty w Czeladzi (dawna Szkoła Policealna Pracowników Służb Społecznych w Katowicach). Z dniem 31 sierpnia 2008 roku nastąpi likwidacja Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Bielsku-Białej (dawna Bielska Szkoła Polityki Socjalnej w Bielsku-Białej).

Przekazywanie szkół medycznych do prowadzenia innym jednostkom samorządu terytorialnego następowało w drodze stosownych porozumień.

Decyzja o likwidacji szkół medycznych w Gliwicach, Czeladzi i Wodzisławiu Śląskim podyktowana była względami organizacyjnymi i finansowymi oraz dążeniem do utrzymania pozostałym szkołom charakteru regionalnego. Uwzględniając dotychczasowe wyniki naboru oraz przewidując niekorzystne tendencje w zakresie realizacji rekrutacji do tego typu szkół, przede wszystkim postanowiono zlikwidować szkoły, których lokalizacja pozwalała na przeniesienie pracowników tych szkół do szkół sąsiednich, bez narażania tych osób na nadmierne trudności związane ze zmianą miejsca pracy. Kierując się także dobrem słuchaczy zapewniono kontynuację kształcenia w nowych szkołach.

W przypadku Medycznego Studium Zawodowego zlokalizowanego w Gliwicach przy ulicy Hutniczej 9, kształcącego w zawodach pielęgniarka i opiekunka dziecięca, biorąc pod uwagę przewidywaną strukturę rekrutacji² oraz sąsiedztwo drugiej szkoły medycznej (Medycznego Studium Zawodowego Nr 1) zlokalizowanej również w Gliwicach, Sejmik Województwa Śląskiego podjął uchwałę w sprawie likwidacji tej szkoły z dniem 31 sierpnia 2005 roku. Słuchacze kierunków kształcenia zakończyli edukację przed terminem likwidacji. Podjęto działania celem wykorzystania zapisów art. 23¹ Kodeksu pracy, ażeby umożliwić nauczycielom likwidowanej szkoły kontynuację zatrudnienia w drugiej szkole gliwickiej.

Z dniem 31 sierpnia 2005 roku również zlikwidowane zostały, na podstawie uchwał Sejmiku Województwa Śląskiego, szkoły medyczne w Czeladzi oraz Wodzisławiu Śląskim.

W chwili likwidacji Medyczne Studium Zawodowe w Czeladzi kształciło w zawodach: ortoptystka, asystentka stomatologiczna, opiekunka środowiskowa oraz opiekun w domu pomocy społecznej. Bliskie sąsiedztwo założonego w 2004 roku w Sosnowcu Regionalnego Centrum Kształcenia Ustawicznego czyniło funkcjonowanie szkoły w Czeladzi

1 W sumie w roku 1998 Województwo Śląskie stało się organem prowadzącym dla 44 szkół i placówek oświatowych, w tym, nie licząc szkół medycznych i socjalnych, dla 12 zakładów kształcenia nauczycieli, 4 placówek doskonalenia nauczycieli, 3 bibliotek pedagogicznych (w tym jednej w placówce doskonalenia nauczycieli w Częstochowie) oraz 7 zespołów szkół specjalnych. Zakres podmiotowy kompetencji samorządu województwa określa art. 5 ust. 6 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 roku Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.).

2 Na podstawie dyspozycji art. 2 ustawy z dnia 3 lutego 2001 roku o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarstwa i położnej (Dz. U. Nr 16, poz. 169, z późn. zm.), od roku szkolnego 2003/2004 nie przeprowadza się naboru do szkół medycznych na kierunki kształcenia w zawodach pielęgniarstwa i położna.

problematiczne. Jako jedyne racjonalne rozwiązanie przyjęto zatem likwidację szkoły w Czeladzi, przy czym jej mienie oraz kierunki kształcenia włączono w struktury Regionalnego Centrum Kształcenia Ustawicznego. Pozwoliło to młodzieży kontynuować edukację, a nauczycielom dało gwarancję przejścia do nowego miejsca pracy w sposób jak najmniej problematyczny w oparciu o art. 23¹ Kodeksu pracy.

W chwili likwidacji Medyczne Studium Zawodowe w Wodzisławiu Śląskim kształciło w zawodach: opiekun w domu pomocy społecznej, asystent osoby niepełnosprawnej oraz pracownik socjalny. Biorąc pod uwagę bazę lokalową Medycznego Studium Zawodowego w Rybniku (obecnie Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego), przewidywane dalsze problemy z realizacją naboru, przy uwzględnieniu wstrzymania rekrutacji na kierunek pracownik socjalny, oraz odległość do szkoły w Rybniku, zdecydowano o likwidacji szkoły wodzisławskiej, przy czym mienie oraz kierunki kształcenia włączono do Medycznego Studium Zawodowego w Rybniku. Słuchaczom wyższych roczników kierunków kształcenia w zawodach pracownik socjalny oraz opiekun w domu pomocy społecznej umożliwiono zakończenie edukacji w dotychczasowej siedzibie zlikwidowanej szkoły.

Likwidacja Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Mikołowie była następstwem decyzji Starosty Powiatu Mikołowskiego, który wypowiedział użyczenie budynku, będącego siedzibą szkoły. Stojąc przed zaistniałą sytuacją rozważono różne warianty rozwiązania problemu. W ostatecznym rozrachunku przeważała decyzja o likwidacji szkoły, przy zapewnieniu ciągłości edukacji młodzieży oraz zagospodarowaniu mienia, z jednoczesnym staraniem o maksymalne złagodzenie negatywnych skutków likwidacji. Podjęto zatem starania, aby nauczycielom zatrudnionym w likwidowanej szkole na czas nieokreślony stworzyć możliwość kontynuacji zatrudnienia. W tym celu wyrażona została zgoda na realizację naboru, w tym także na nowe kierunki kształcenia, na rok szkolny 2007/2008. Przyjęta polityka ochrony zatrudnienia dała nauczycielom likwidowanej szkoły gwarancję kontynuacji zatrudnienia, na podstawie art. 23¹ Kodeksu pracy, w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego Nr 1 w Katowicach oraz (jeden nauczyciel pełnoetatowy wykładający na kierunku higiena stomatologiczna) w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego Nr 2 w Katowicach. Jednocześnie uwzględniając postulaty środowiska ustalono z władzami Powiatu Mikołowskiego, że z wyjątkiem kierunku higiena stomatologiczna, zajęcia na innych kierunkach będą kontynuowane w dotychczasowej siedzibie likwidowanej szkoły – najpóźniej do wakacji 2008 roku.

W chwili likwidacji Szkoła Policealna Województwa Śląskiego im. Matki Teresy z Kalkuty w Czeladzi kształciła w zawodzie pracownik socjalny, bowiem z dniem 31 sierpnia 2005 roku, na mocy uchwały Sejmiku Województwa, zlikwidowano w tej szkole kierunki kształcenia w zawodach opiekun w domu pomocy społecznej oraz asystent osoby niepełnosprawnej. Na decyzję w przedmiocie stopniowej likwidacji szkoły wpłynęło ustawowe rozstrzygnięcie o wstrzymaniu rekrutacji na kierunek kształcenia w zawodzie pracownik socjalny oraz przeniesienie kształcenia w tym zawodzie do kolegium pracowników służb społecznych³. Celem złagodzenia skutków procesu likwidacji szkoły pozostałe zawody z grupy pomocy społecznej i pracy socjalnej uruchomiono w Regionalnym Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu.

Ofertę edukacyjną Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Bielsku-Białej stanowiły zawody: opiekun w domu pomocy społecznej, asystent osoby niepełnosprawnej, opiekunka środowiskowa oraz pracownik socjalny. W przypadku tej szkoły decyzja o likwidacji stanowiła splot dwóch czynników. Pierwszym była realizacja koncepcji założenia na bazie tej szkoły kolegium pracowników służb społecznych, drugim – pogłębiające się

3 Zasady funkcjonowania kolegiów pracowników służb społecznych zawiera określa rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 24 marca 2005 roku w sprawie kolegiów pracowników służb społecznych (Dz. U. Nr 61, poz. 544).

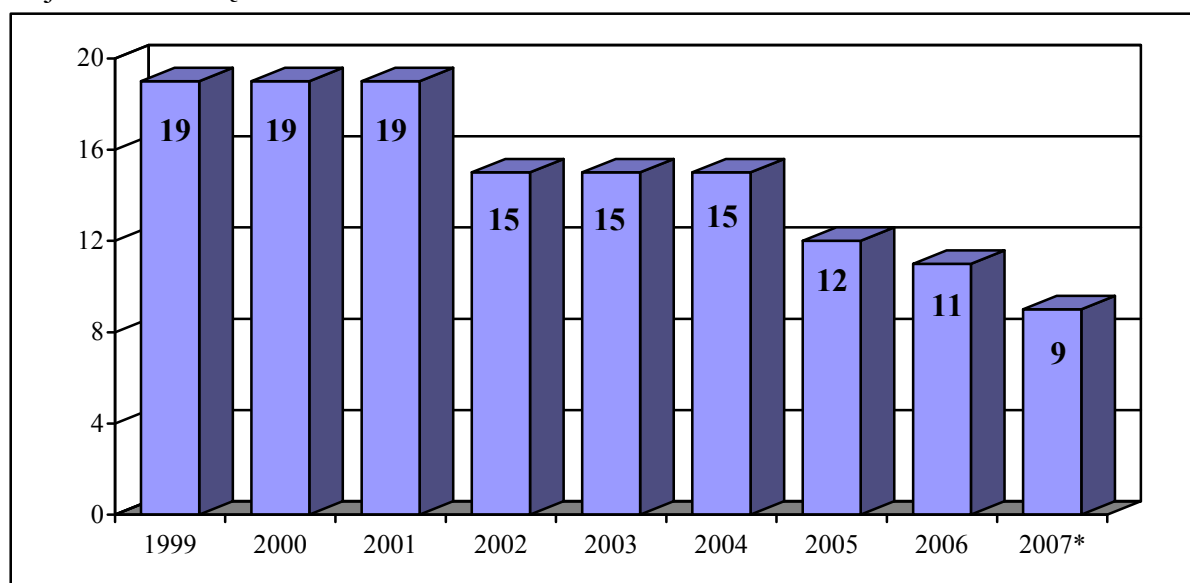
trudności z przeprowadzeniem naboru na pozostałe kierunki kształcenia, co skutkowało stopniowym zanikiem działalności statutowej szkoły. Obecnie w szkole funkcjonuje 1 oddział.

Wykorzystując potencjał intelektualny, zasoby ludzkie, warunki lokalowe oraz mienie zlikwidowanych szkół w Czeladzi i Bielsku-Białej, na ich bazie założono Kolegia Pracowników Służb Społecznych.

Na podstawie ustawy z dnia 8 stycznia 1999 roku Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego (Dz. U. Nr 12, poz. 96, z p. zm.) funkcjonujące szkoły medyczne zostały przekształcone w szkoły policealne. Na chwilę obecną Województwo Śląskie wykonuje zadania organu prowadzącego dla 9 szkół policealnych:

- Szkoła Policealna Województwa Śląskiego Nr 1 w Katowicach,
- Szkoła Policealna Województwa Śląskiego Nr 2 w Katowicach,
- Szkoła Policealna Województwa Śląskiego w Gliwicach,
- Szkoła Policealna Województwa Śląskiego w Zabrze,
- Szkoła Policealna Województwa Śląskiego w Rybniku,
- Szkoła Policealna Województwa Śląskiego Nr 1 w Raciborzu,
- Szkoła Policealna Województwa Śląskiego w Zawierciu,
- Szkoła Policealna Województwa Śląskiego w Bielsku – Białej (funkcjonująca do 31 sierpnia 2008 roku),
- Regionalne Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu.

Wykres 1. Liczba szkół policealnych ogółem, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie w latach 1999–2007

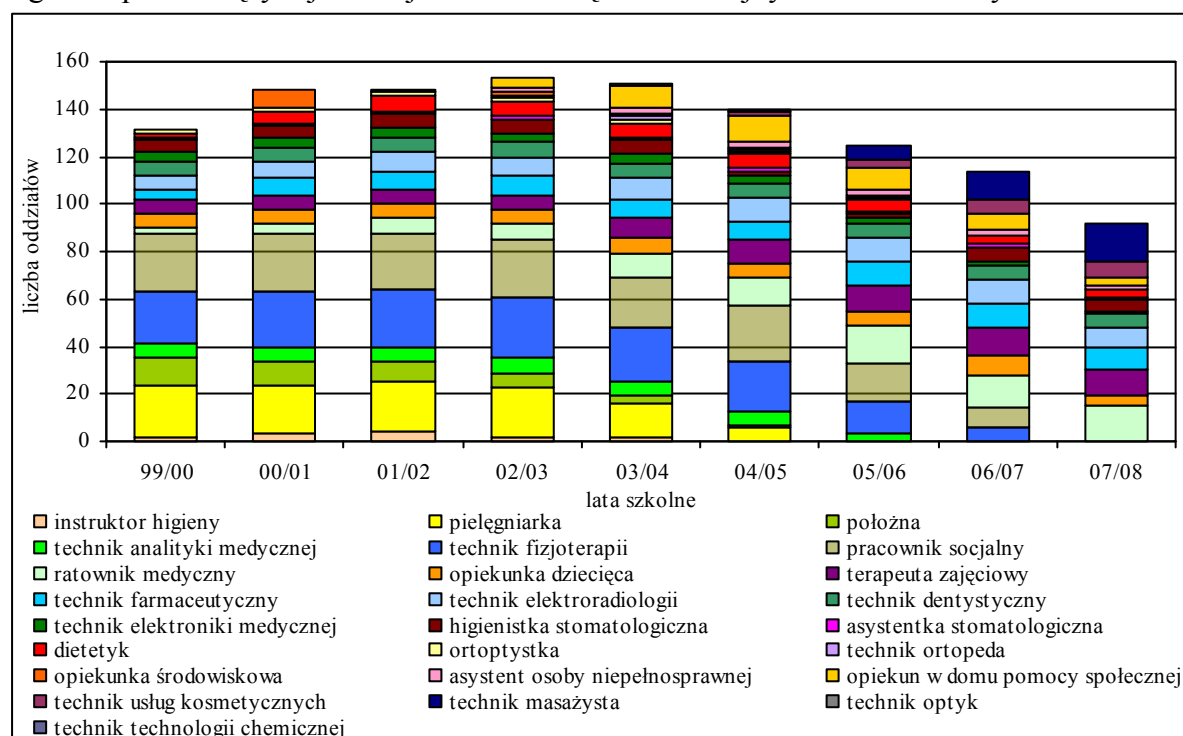

* z dniem 31 sierpnia 2008 roku nastąpi likwidacja Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Bielsku-Białej

Poniższe wykresy ilustrują kształtowanie się struktury szkolnictwa policealnego medycznego prowadzonego przez Województwo Śląskie na przestrzeni lat 1999–2008.

Ze względu na brak danych dotyczących szkół przekazanych w roku 2002 do prowadzenia innym jednostkom samorządu terytorialnego, tj. Powiatów Żywieckiego, Lublinieckiego, Tarnogórskiego oraz Miasta Ruda Śląska, w trakcie dalszej analizy nie uwzględniono tych szkół w niniejszym opracowaniu.

Wykres 2. Kierunki kształcenia i liczba oddziałów w szkołach policealnych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie w kolejnych latach szkolnych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze szkół policealnych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie

Od roku 1999 profil edukacyjny szkół policealnych ewoluował w stronę kształcenia wielozawodowego, z coraz większym udziałem zawodów paramedycznych oraz socjalnych. Kierunek zmian determinowały wymagania rynku pracy, aspekt demograficzny, zmiany prawa w przedmiocie lokowania poziomu kształcenia w niektórych zawodach na poziomie co najmniej licencjackim oraz towarzyszące im przewartościowanie preferencji zawodowych młodzieży szkolnej oraz osób dorosłych szukających możliwości przekwalifikowania. Mając to na względzie sukcesywnie poszerzano ofertę edukacyjną szkół policealnych. Pomimo to liczba oddziałów i kierunków kształcenia począwszy od roku szkolnego 2004/2005 sukcesywnie spadała.

W chwili obecnej szkoły policealne kształcą w **19** rodzajach zawodów określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 czerwca 2007 roku w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. Nr 124, poz. 860). Zgodnie z nomenklaturą wprowadzoną przez przytoczone rozporządzenie w szkołach, dla których zadania organu prowadzącego wykonuje Województwo Śląskie, prowadzona jest edukacja w następujących grupach zawodów:

- średni personel ochrony zdrowia (z wyjątkiem pielęgniarek i położnych),
- pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej,
- pracownicy opieki osobistej i pokrewni,
- technicy i inny średni personel,
- pozostali pracownicy usług osobistych.

Czas trwania nauki wynosi 1 rok oraz 2 lata, wyjątkiem jest zawód technika dentystycznego, na którym czas trwania nauki wynosi 2,5 roku. Wykaz zawodów przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Wykaz poszczególnych zawodów zgodnie z cyt. rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 czerwca 2007 roku.

Nazwa grupy zawodów	Nazwa zawodu	Okres kształcenia w latach	Kształcenie wyłącznie w szkole dla młodzieży*
technicy i inny średni personel	technik technologii chemicznej	2	
średni personel ochrony zdrowia (z wyjątkiem pielęgniarek i położnych)	asystentka stomatologiczna	1	
	higienistka stomatologiczna	2	
	ortoptystka	2	x
	ratownik medyczny	2	x
	technik dentystyczny	2,5	x
	technik farmaceutyczny	2	x
	technik masażysta	2	
	technik ortopeda	2	
	terapeuta zajęciowy	2	x
	technik optyk	2	
	technik elektroniki medycznej	2	
	technik elektroradiolog	2	x
	dietetyk	2	x
	opiekunka dziecięca	2	
pozostali pracownicy usług osobistych	technik usług kosmetycznych	2	
pracownicy opieki osobistej i pokrewni	opiekun medyczny**	1	
pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	asystent osoby niepełnosprawnej	1	
	opiekunka	1	
	opiekun w domu pomocy społecznej	2	

* kształcenie w szkole dla młodzieży oznacza wymóg edukacji w trybie stacjonarnym

** zawód funkcjonujący od roku 2007 na podstawie podstawy programowej 513[02]

Strukturę kształcenia w poszczególnych zawodach na przestrzeni lat 1999–2007 przedstawia zestawienie zawarte w tabeli 2.

Tabela 2. Struktura kształcenia w poszczególnych zawodach w latach 1999 – 2007

Nazwa zawodu	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04	04/05	05/06	06/07	07/08
Pielęgniarka ⁴	x	x	x	x					
Położna ⁵	x	x	x	x					
Instruktor higieny ⁶	x	x	x	x					
Technik fizjoterapii ⁷	x	x	x	x	x	x			
Technik analityki medycznej ⁸	x	x	x	x	x	x			
Pracownik socjalny ⁹	x	x	x	x	x	x			
Ratownik medyczny	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Opiekunka dziecięca	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Terapeuta zajęciowy	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Technik farmaceutyczny	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Technik elektroradiologii	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Technik dentystyczny	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Technik elektroniki medycznej	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Higienistka stomatologiczna	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Asystentka stomatologiczna	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dietetyk	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Ortoptystka	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Technik ortopeda		x	x	x	x	x	x	x	x
Asystent osoby niepełnosprawnej				x	x	x	x	x	x
Opiekun w domu pomocy społecznej				x	x	x	x	x	x
Opiekunka środowiskowa				x	x	x	x	x	x
Technik usług kosmetycznych					x	x	x	x	x
Technik masażysta						x	x	x	x
Technik technologii chemicznej								x	x
Technik optyk									x

Na chwilę obecną edukacja odbywa się w **43** oddziałach na pierwszym roku nauki, **46** oddziałach na drugim roku nauki i **2** oddziałach na piątym semestrze nauki (na kierunku

4 Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 3 lutego 2001 roku o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. Nr 6, poz. 169, z późn. zm.) od roku szkolnego 2003/2004 nie przeprowadza się naboru do szkół medycznych na kierunek kształcenia w zawodzie pielęgniarka.

5 Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 3 lutego 2001 roku o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. Nr 16, poz. 169, z późn. zm.) od roku szkolnego 2003/2004 nie przeprowadza się naboru do szkół medycznych na kierunek kształcenia w zawodzie położna.

6 Na podstawie § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 8 maja 2004 roku w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. Nr 114, poz. 1195, z późn. zm.) kształcenie w zawodzie instruktor higieny prowadzone było do czasu zakończenia cyklu kształcenia. Stanowisko „instruktor higieny” uległo ponadto likwidacji zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 września 2002 roku w sprawie organizacji i sposobu działania stacji sanitarno-epidemiologicznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1342) w trybie określonym w odrębnych przepisach.

7 Na podstawie § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 8 maja 2004 roku w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. Nr 114, poz. 1195, z późn. zm.) na rok szkolny 2004/2005 przeprowadzono ostatnią rekrutację kandydatów do szkół prowadzących kształcenie w zawodzie technik fizjoterapii.

8 Na podstawie § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 8 maja 2004 roku w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. Nr 114, poz. 1195, z późn. zm.) na rok szkolny 2004/2005 przeprowadzono ostatnią rekrutację kandydatów do szkół prowadzących kształcenie w zawodzie technik analityki medycznej.

9 Na podstawie art. 147 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późn. zm.) ostatni nabór na kierunek kształcenia w zawodzie pracownik socjalny przeprowadzony został w roku szkolnym 2004/2005.

technik dentystyczny).

ANALIZA CZYNNIKÓW SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH WPLYWAJĄCYCH NA FUNKCJONOWANIE SZKÓŁ POLICEALNYCH

1. ASPEKT DEMOGRAFICZNY JAKO CZYNNIK WARUNKUJĄCY SYTUACJĘ SZKÓŁ POLICEALNYCH

Kondycję szkolnictwa policealnego determinuje splot wielu różnorodnych czynników, wśród których istotną rolę odgrywa sytuacja demograficzna w regionie.

Przedstawione poniżej w tabeli dane demograficzne jednoznacznie wskazują na sukcesywny spadek liczby urodzeń. Zauważalny spadek urodzeń miał miejsce w roku 1990 – 9,28% w porównaniu do roku poprzedniego. W roku 1998 zanotowano największy wzrost liczby urodzeń – 23,85% w porównaniu do roku poprzedniego. Na uwagę zasługuje fakt, iż osoby urodzone w roku 1998 osiągną wiek pozwalający rozpocząć naukę w szkołach policealnych w roku 2017.

Spadek liczby urodzin znajduje zatem odzwierciedlenie w wielkości naboru do szkół policealnych.

Tabela 3. Dane demograficzne dotyczące urodzeń w latach 1983–2005

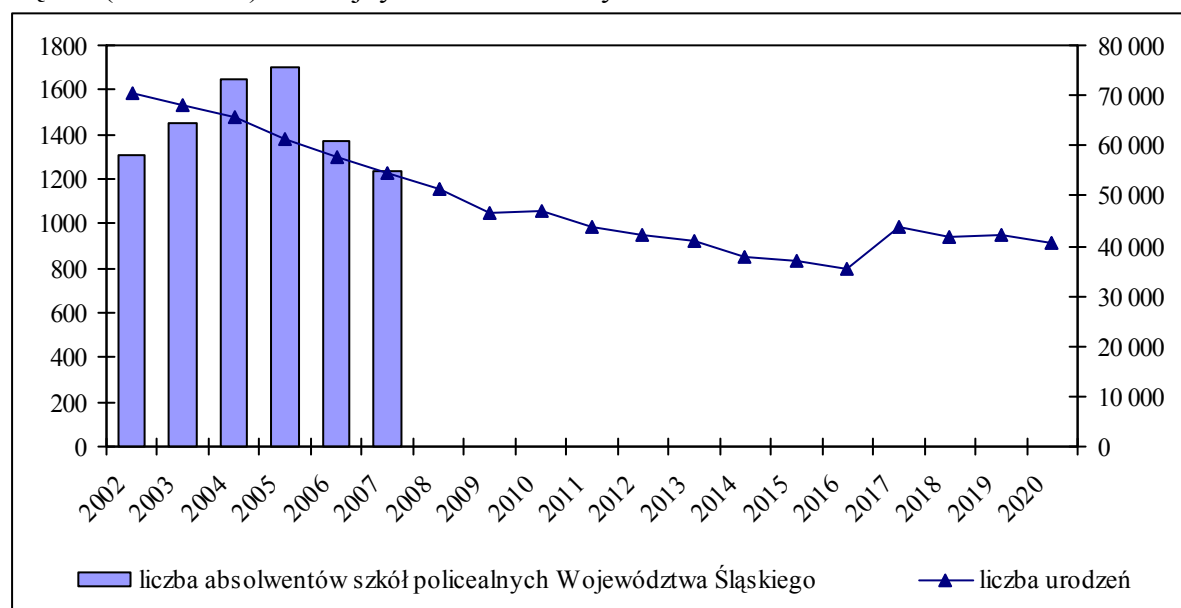
rok urodzenia	rok rozpoczęcia nauki w szkole policealnej	liczba urodzeń	wzrost/spadek w porównaniu do roku poprzedniego
1983	2002	70 572	0
1984	2003	68 075	-3,54%
1985	2004	65 661	-3,55%
1986	2005	61 260	-6,70%
1987	2006	57 746	-5,74%
1988	2007	54 710	-5,26%
1989	2008	51 381	-6,08%
1990	2009	46 613	-9,28%
1991	2010	47 022	0,88%
1992	2011	43 978	-6,47%
1993	2012	42 282	-3,86%
1994	2013	40 930	-3,20%
1995	2014	37 695	-7,90%
1996	2015	37 017	-1,80%
1997	2016	35 342	-4,52%
1998	2017	43 770	23,85%
1999	2018	41 960	-4,14%
2000	2019	42 233	0,65%
2001	2020	40 748	-3,52%
2002	2021	39 334	-3,47%
2003	2022	39 156	-0,45%
2004	2023	40 134	2,50%

Wydział Edukacji i Nauki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego

2005	2024	40 763	1,57%
------	------	--------	-------

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Wykres 3. Liczba urodzeń w województwie śląskim osób, które w roku 2002 mogły rozpocząć naukę w szkołach policealnych (w tys. osób) oraz liczba absolwentów ogółem w szkołach policealnych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie (w osobach) w kolejnych latach szkolnych

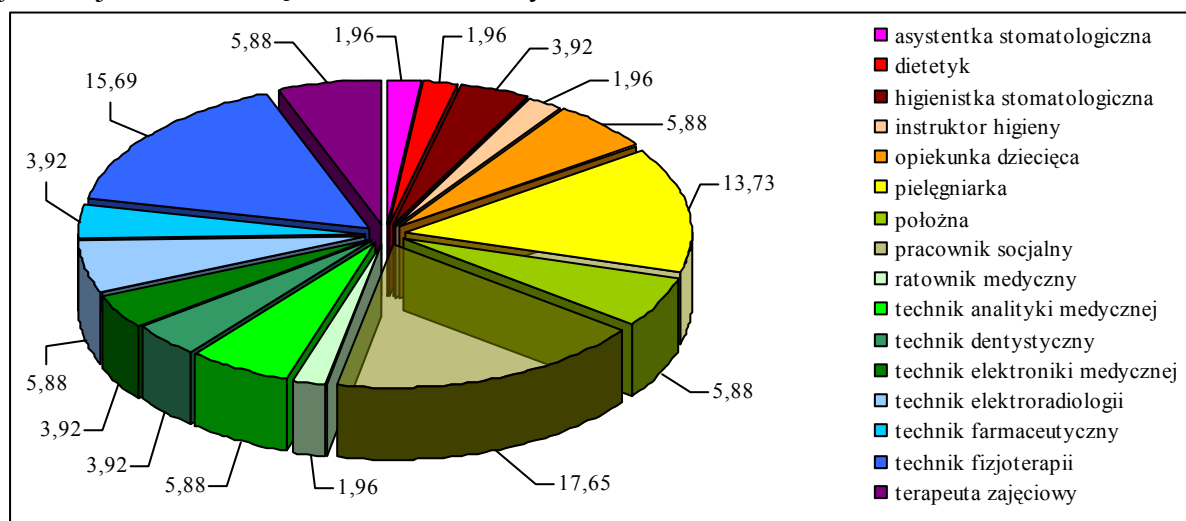
Źródło: GUS oraz dane pochodzące ze szkół policealnych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie.

2. POZOSTAŁE CZYNNIKI DETERMINUJĄCE KONDYCJĘ SZKÓŁ POLICEALNYCH

Zamieszczone poniżej wykresy ilustrują procentowy udział naboru zaplanowanego – zrealizowanego i nie zrealizowanego – na kierunkach kształcenia w poszczególnych zawodach w szkołach policealnych, dla których Województwo Śląskie wykonuje zadania organu prowadzącego, w kolejnych latach szkolnych. Przy opracowywaniu wykresów wzięto pod uwagę planowaną przez dyrektorów szkół policealnych wielkość rekrutacji, w tym także wnioski o nieprzeprowadzanie naboru na określone kierunki kształcenia. W zależności od liczby oddziałów na danym kierunku kształcenia, jego udział w globalnej ofercie edukacyjnej jest różny w poszczególnych latach szkolnych.

Wykresy prezentują także sukcesywnie wzbogacaną ofertę edukacyjną szkół policealnych na przestrzeni lat szkolnych oraz wpływ preferencji zawodowych młodzieży na stopień realizacji zadań naborowych.

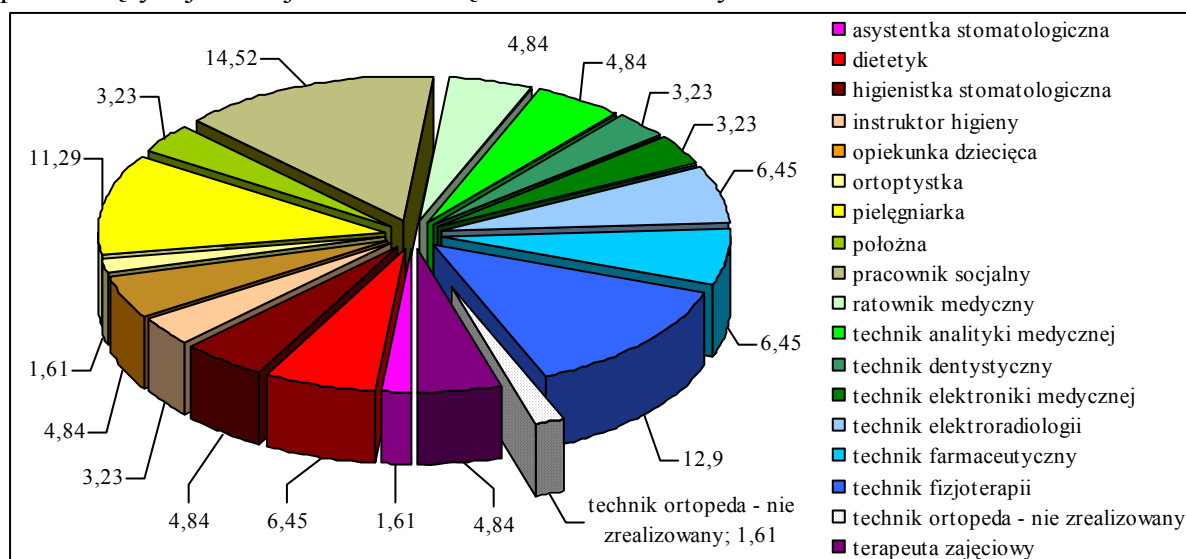
Wykres 4. Procentowy udział naboru zaplanowanego, zrealizowanego ogółem na poszczególnych kierunkach w szkołach policealnych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie w roku szkolnym 1999/2000

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze szkół policealnych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie

W roku szkolnym 1999/2000 rekrutacja zrealizowana została na wszystkie wnioskowane przez dyrektorów szkół policealnych kierunki kształcenia.

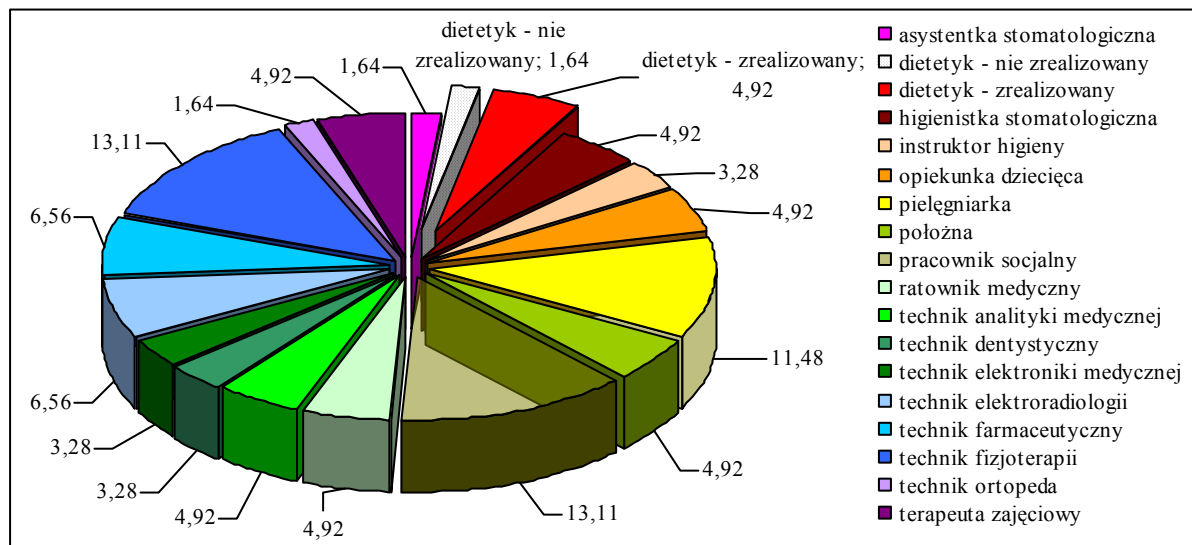
Wykres 5. Procentowy udział naboru zaplanowanego, zrealizowanego i nie zrealizowanego ogółem na poszczególnych kierunkach w szkołach policealnych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie w roku szkolnym 2000/2001

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze szkół policealnych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie

Kierunek **technik ortopeda** nabór **nie zrealizowany** w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego Nr 1 w Katowicach (wówczas I Medyczne Studium Zawodowe w Katowicach).

Wykres 6. Procentowy udział naboru zaplanowanego, zrealizowanego i nie zrealizowanego ogółem na poszczególnych kierunkach w szkołach policealnych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie w roku szkolnym 2001/2002

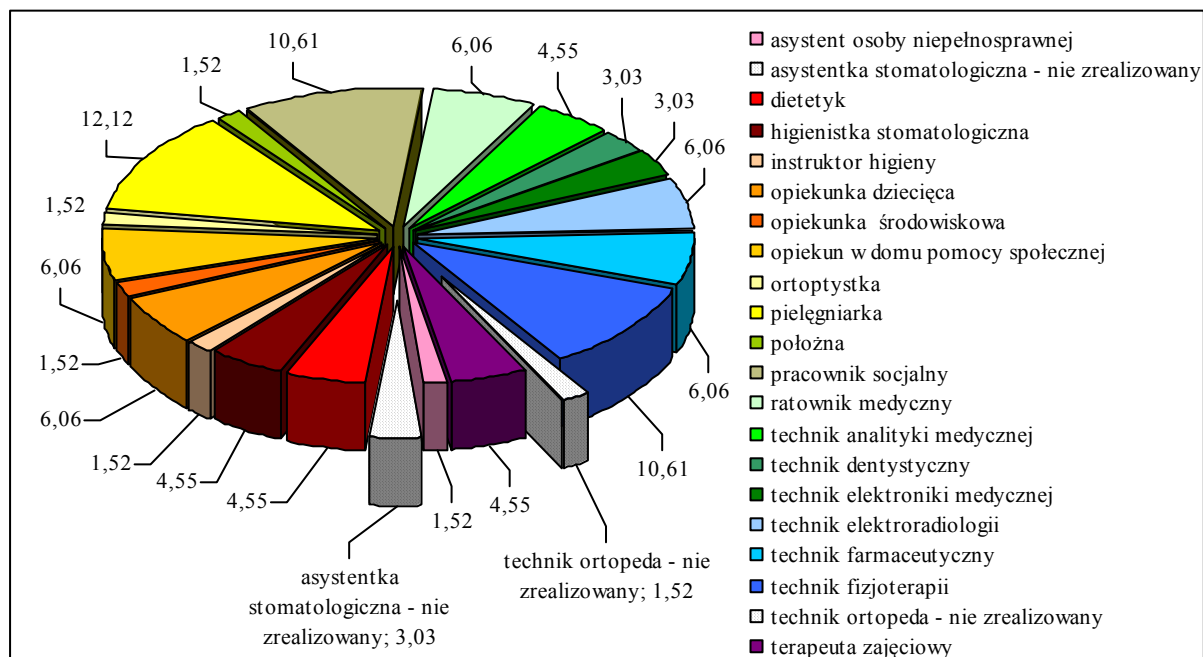

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze szkół policealnych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie

Kierunek dietetyk: nabór **zrealizowany** w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego Nr 1 w Raciborzu (wówczas Medyczne Studium Zawodowe), Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Rybniku (wówczas Medyczne Studium Zawodowe) oraz w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Zawierciu (wówczas Medyczne Studium Zawodowe).

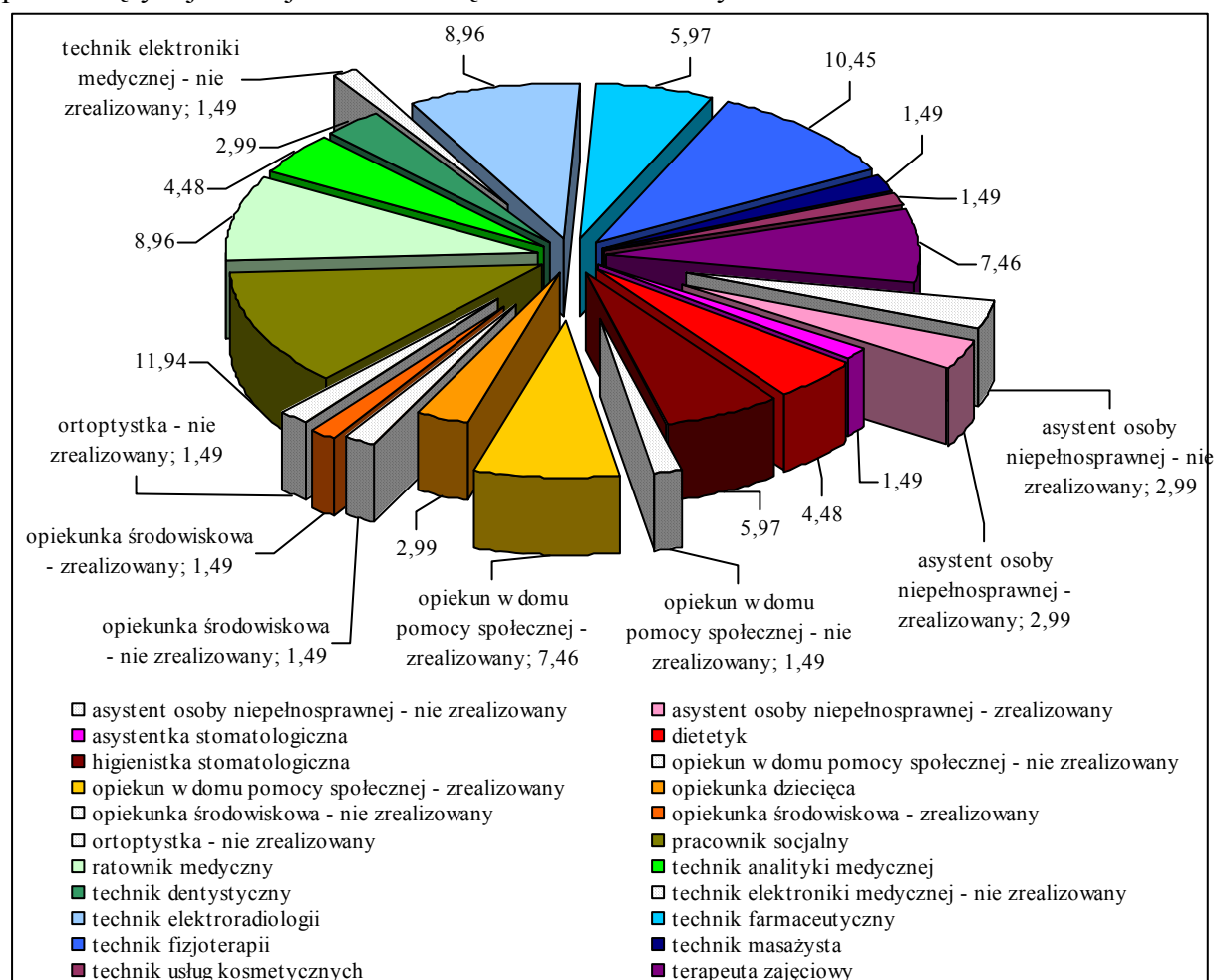
Nie zrealizowany natomiast w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Częstochowie (wówczas Medyczne Studium Zawodowe).

Wykres 7. Procentowy udział naboru zaplanowanego, zrealizowanego i nie zrealizowanego ogółem na poszczególnych kierunkach w szkołach policealnych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie w roku szkolnym 2002/2003

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze szkół policealnych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie

ogółem na poszczególnych kierunkach w szkołach policealnych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie w roku szkolnym 2004/2005

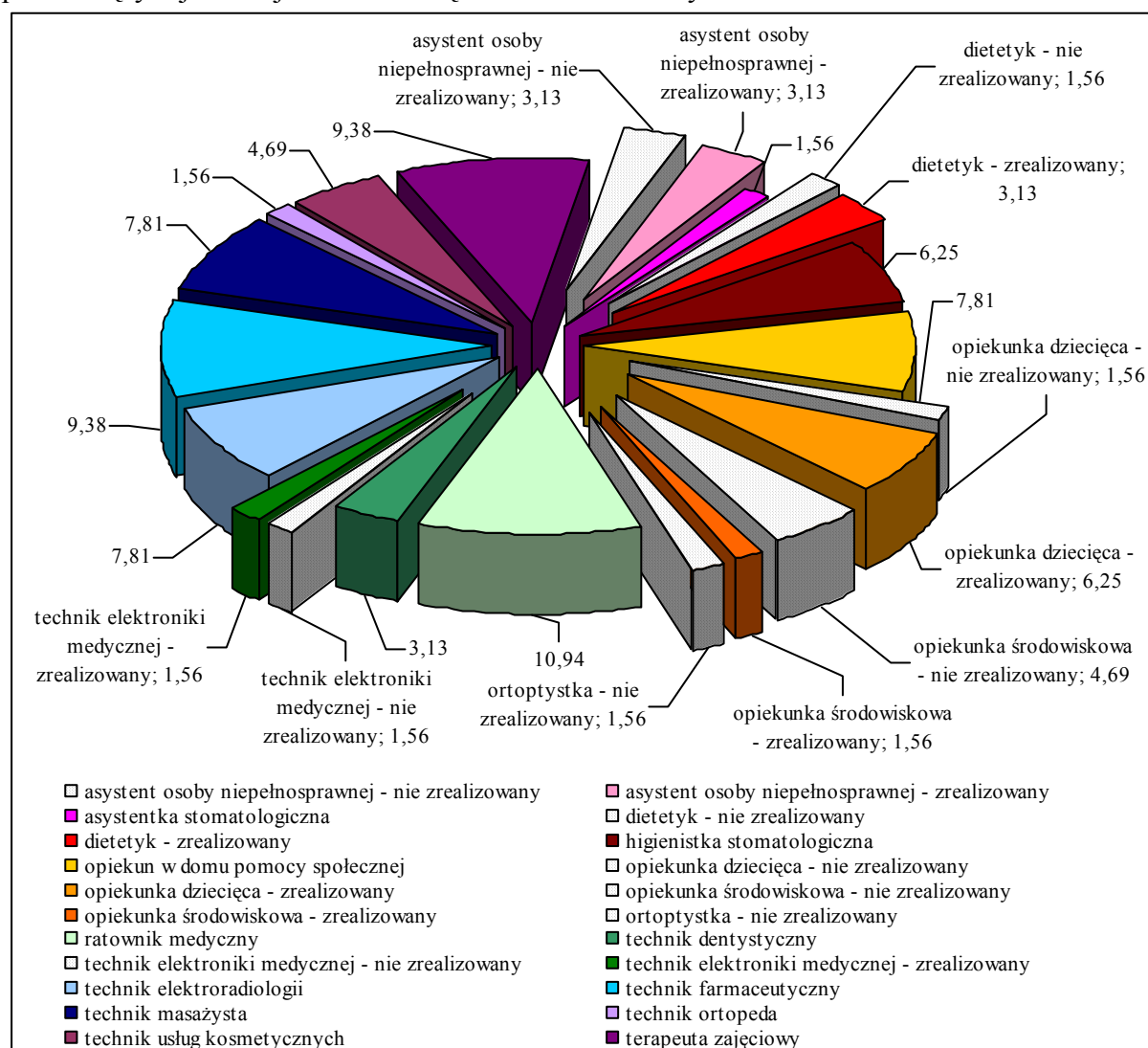

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze szkół policealnych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie

- ✓ Kierunek **opiekun w domu pomocy społecznej**: nabór **zrealizowany** w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Rybniku (wówczas Medyczne Studium Zawodowe). **Nie zrealizowany** natomiast w Regionalnym Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu.
- ✓ Kierunek **technik elektroniki medycznej**: nabór **zrealizowany** w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Zabrze (wówczas Medyczne Studium Zawodowe). **Nie zrealizowany** natomiast w Regionalnym Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu.
- ✓ Kierunek **asystent osoby niepełnosprawnej**: nabór **zrealizowany** w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego Nr 3 w Katowicach (wówczas Szkoła Policealna Pracowników Służb Społecznych). **Nie zrealizowany** natomiast w Medycznym Studium Zawodowym w Wodzisławiu Śląskim oraz w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Bielsku-Białej (wówczas Bielska Szkoła Polityki Socjalnej).
- ✓ Kierunek **opiekunka środowiskowa**: nabór **zrealizowany** w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Bielsku-Białej (wówczas Bielska Szkoła Polityki Socjalnej). **Nie zrealizowany** natomiast w Medycznym Studium Zawodowym w Czeladzi.
- ✓ Kierunek **ortoptystka**: nabór **nie zrealizowany** w Medycznym Studium Zawodowym w Czeladzi.

Wykres 10. Procentowy udział naboru zaplanowanego, zrealizowanego i nie zrealizowanego

ogółem na poszczególnych kierunkach w szkołach policealnych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie w roku szkolnym 2005/2006

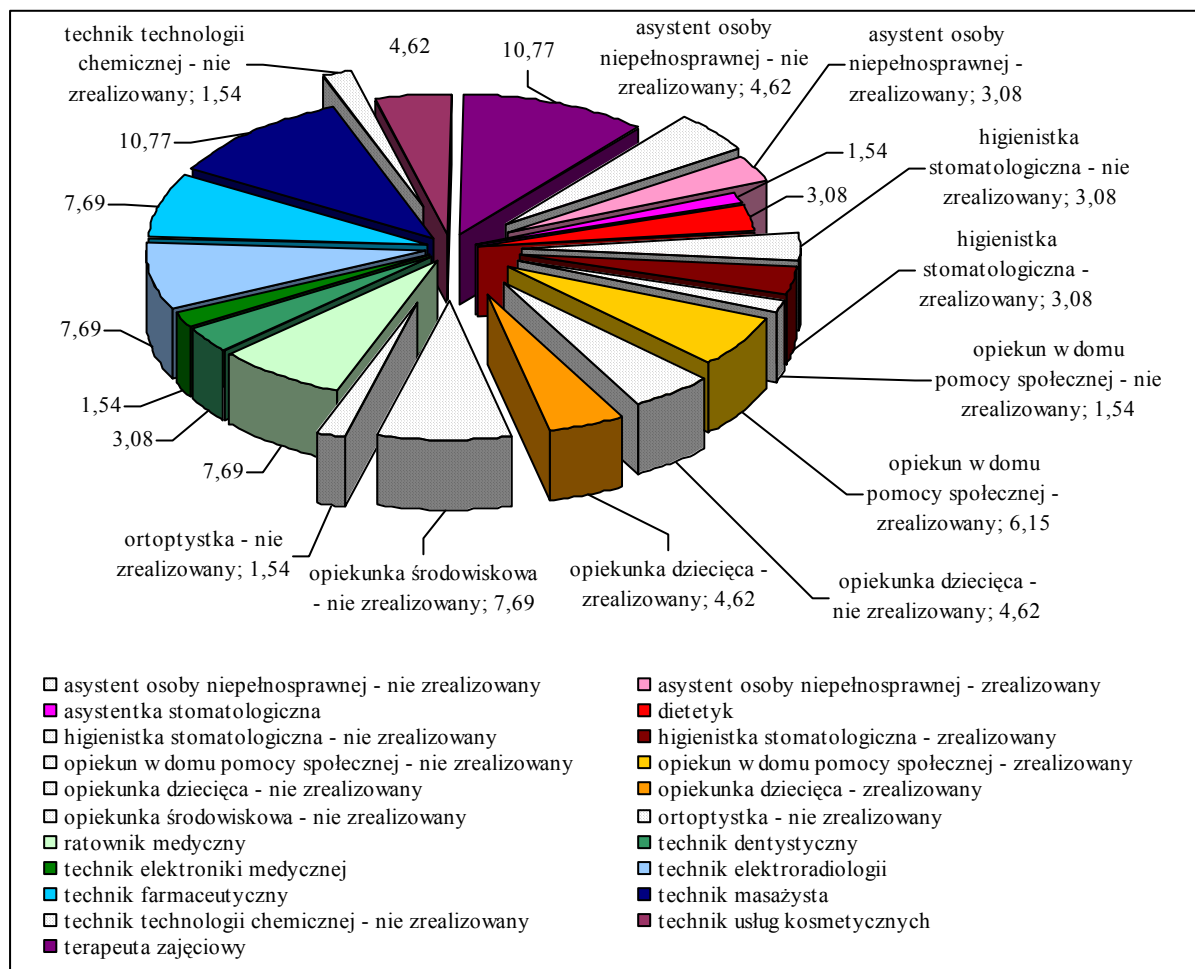

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze szkół policealnych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie

- ✓ Kierunek **dietetyk**: nabór **zrealizowany** w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Rybniku oraz Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Zawierciu. **Nie zrealizowany** natomiast w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego Nr 1 w Raciborzu.
- ✓ Kierunek **ortoptystka**: nabór **nie zrealizowany** w Regionalnym Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu.
- ✓ Kierunek **opiekunka środowiskowa**: nabór **zrealizowany** w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego Nr 1 w Katowicach. **Nie zrealizowany** natomiast w Regionalnym Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu.
- ✓ Kierunek **technik elektronik medycznej**: nabór **zrealizowany** w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Zabrze. **Nie zrealizowany** natomiast w Regionalnym Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu.
- ✓ Kierunek **opiekunka dziecięca**: nabór **zrealizowany** w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Rybniku, Szkole Policealnej Województwa Śląskiego Nr 1 w Raciborzu, Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Zawierciu. **Nie zrealizowany** natomiast w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Mikołowie.
- ✓ Kierunek **asystent osoby niepełnosprawnej**: nabór **zrealizowany** w Szkole Policealnej

Województwa Śląskiego w Gliwicach, Regionalnym Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu. **Nie zrealizowany** natomiast w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Rybniku, Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Bielsku-Białej.

Wykres 11. Procentowy udział naboru zaplanowanego, zrealizowanego i nie zrealizowanego na poszczególnych kierunkach w szkołach policealnych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie w roku szkolnym 2006/2007

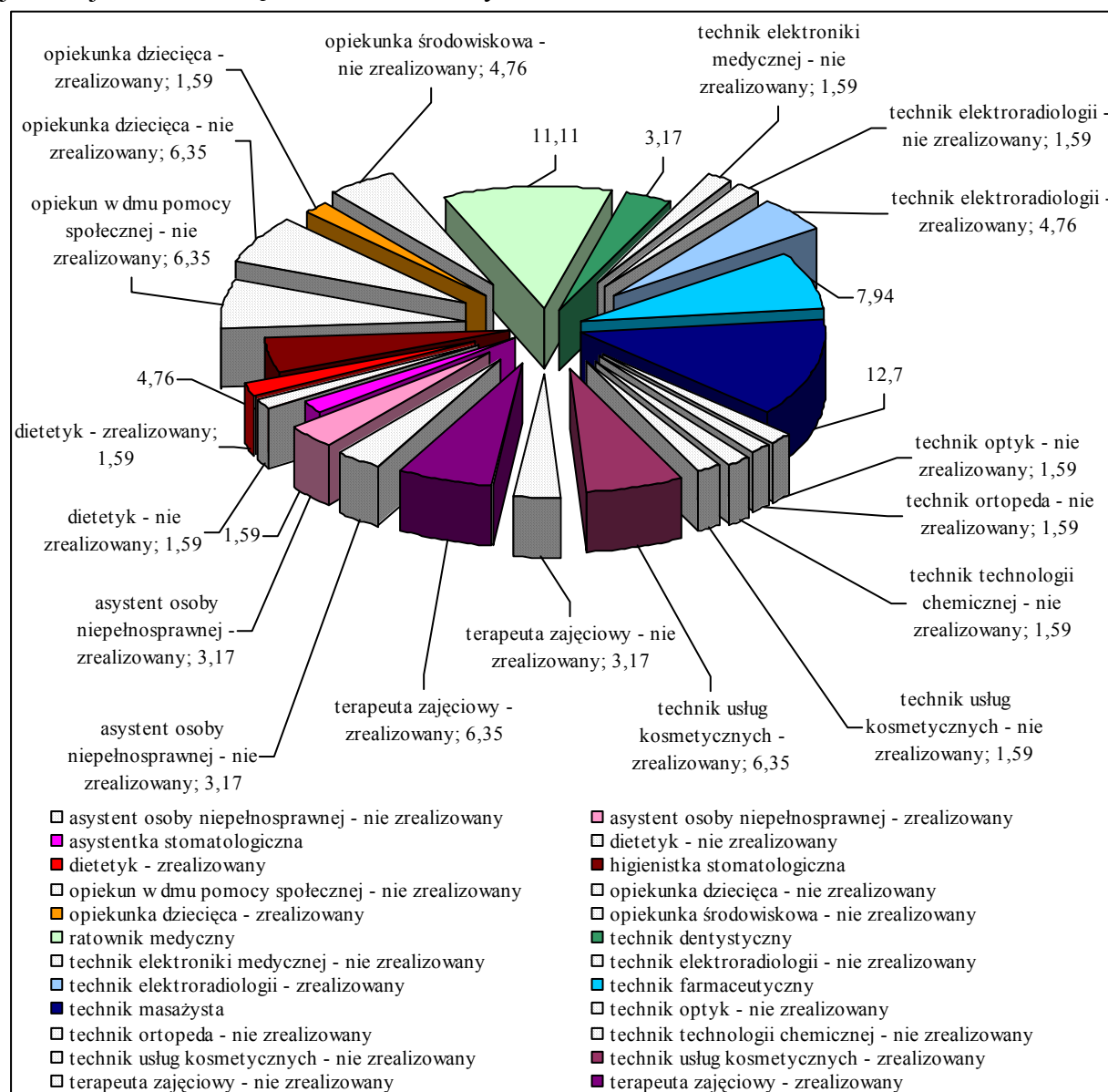
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze szkół policealnych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie

- ✓ Kierunek **opiekun w domu pomocy społecznej**: nabór **zrealizowany** w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego Nr 1 w Raciborzu. **Nie zrealizowany** natomiast w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Rybniku, Regionalnym Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu (nabór **nie zrealizowany** w szkole dla dorosłych).
- ✓ Kierunek **asystent osoby niepełnosprawnej**: nabór **zrealizowany** w Regionalnym Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu. **Nie zrealizowany** natomiast w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego Nr 1 w Raciborzu oraz Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Gliwicach.
- ✓ Kierunek **opiekunka środowiskowa**: nabór **nie zrealizowany** w Regionalnym Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu oraz Szkole Policealnej Województwa Śląskiego Nr 1 w Katowicach.
- ✓ Kierunek **opiekunka dziecięca**: nabór **zrealizowany** w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego Nr 1 w Raciborzu, Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Rybniku oraz Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Gliwicach. **Nie zrealizowany** natomiast w

Szkole Policealnej Województwa Śląskiego Nr 1 w Katowicach oraz Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Zawierciu.

- ✓ Kierunek **higienistka stomatologiczna**: nabór **zrealizowany** w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Zabrze oraz Szkole Policealnej Województwa Śląskiego Nr 1 w Raciborzu. **Nie zrealizowany** natomiast w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego Nr 2 w Katowicach.
- ✓ Kierunek **technik technologii chemicznej**: nabór **nie zrealizowany** w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego Nr 2 w Katowicach.

Wykres 12. Procentowy udział naboru zaplanowanego, zrealizowanego i nie zrealizowanego na poszczególnych kierunkach w szkołach policealnych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie w roku szkolnym 2007/2008

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze szkół policealnych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie

- ✓ Kierunek **opiekun w domu pomocy społecznej**: nabór **nie zrealizowany** w Regionalnym Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu, Szkole Policealnej Województwa Śląskiego Nr 1 w Raciborzu, Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Rybniku oraz Szkole Policealnej Województwa Śląskiego Nr 1 w Katowicach.

- ✓ Kierunek **asystent osoby niepełnosprawnej**: nabór **zrealizowany** w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Gliwicach oraz Regionalnym Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu (nabór **zrealizowany** w szkole dla dorosłych). **Nie zrealizowany** natomiast w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego Nr 1 w Raciborzu oraz Szkole Policealnej Województwa Śląskiego Nr 1 w Katowicach.
- ✓ Kierunek **opiekunka środowiskowa**: nabór **nie zrealizowany** w Regionalnym Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu oraz Szkole Policealnej Województwa Śląskiego Nr 1 w Katowicach.
- ✓ Kierunek **opiekunka dziecięca**: nabór **zrealizowany** w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego Nr 1 w Raciborzu. **Nie zrealizowany** natomiast w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego Nr 1 w Katowicach, Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Zawierciu, Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Rybniku oraz Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Gliwicach.
- ✓ Kierunek **dietetyk**: nabór **zrealizowany** w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Zawierciu. **Nie zrealizowany** natomiast w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego Nr 1 w Raciborzu oraz Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Rybniku.
- ✓ Kierunek **technik ortopeda**: nabór **nie zrealizowany** w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego Nr 1 w Katowicach.
- ✓ Kierunek **technik elektroradiologii**: nabór **zrealizowany** w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Zabrze oraz w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego Nr 1 w Katowicach. **Nie zrealizowany** natomiast w Regionalnym Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu.
- ✓ Kierunek **technik usług kosmetycznych**: nabór **zrealizowany** w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Gliwicach, Szkole Policealnej Województwa Śląskiego Nr 1 w Katowicach oraz Regionalnym Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu. **Nie zrealizowany** natomiast w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Rybniku.
- ✓ Kierunek **terapeuta zajęciowy**: nabór **zrealizowany** w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Rybniku, Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Zabrze, Szkole Policealnej Województwa Śląskiego Nr 1 w Raciborzu, Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Zawierciu oraz Regionalnym Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu. **Nie zrealizowany** natomiast w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego Nr 1 w Katowicach.
- ✓ Kierunek **technik technologii chemicznej**: nabór **nie zrealizowany** w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego Nr 2 w Katowicach.

Powyższe wykresy wskazują jak z roku na rok następowało zmniejszenie liczby oddziałów, będące następstwem braku naboru pomimo sukcesywnego zwiększania oferty edukacyjnej.

Analiza rekrutacji w okresie 1999–2007 pozwala poczynić spostrzeżenia na temat preferencji edukacyjnych wśród młodzieży wiążącej swą przyszłość zawodową ze służbą zdrowia. Do zawodów cieszących się względnie stabilną popularnością wśród młodzieży należą głównie:

- ratownik medyczny,
- technik masażysta,
- technik usług kosmetycznych,
- technik farmaceutyczny,
- technik dentystyczny,
- terapeuta zajęciowy,
- higienistka stomatologiczna,
- technik elektroradiologii.

Do zawodów, którymi zainteresowanie wykazuje tendencję spadkową można zaliczyć:

- opiekuna w domu pomocy społecznej,
- opiekunkę środowiskową,
- asystenta osoby niepełnosprawnej,
- opiekunkę dziecięcą,
- ortoptystkę,
- dietetyka.

Nie bez wpływu na strukturę naboru do szkół policealnych mają także rozwiązania prawne lokujące kształcenie w niektórych zawodach medycznych na poziomie co najmniej licencjackim. Dotyczy to zawodów:

- **położnictwo,**
- **pielęgniarstwo,**
- **technik fizjoterapii,**
- **technik analityki medycznej,**
- **pracownik socjalny.**

Kształcenie w zawodzie **instruktor higieny** prowadzone było do czasu zakończenia cyklu kształcenia. Obecnie kierunek zniknął z oferty edukacyjnej szkół policealnych.

Ze strony dyrektorów szkół wymóg zaprzestania naboru na kierunki kształcenia w zawodach pielęgniarstwa i położnictwa skutkowało wnioskowaniem o uruchomienie edukacji w nowych zawodach pomocy społecznej i pracy socjalnej, jak asystent osoby niepełnosprawnej, opiekunka środowiskowa oraz opiekun w domu pomocy społecznej. Dzięki takim zabiegom udało się wprawdzie zminimalizować negatywne skutki zmian w strukturze zatrudnienia w postaci zwolnień nauczycieli, niejednokrotnie o wieloletnim doświadczeniu i wysokich kwalifikacjach, trzeba jednak podkreślić, iż adepci nowych zawodów nie wypełnili luki, jaka powstała na rynku pracy w zawodach pielęgniarstwa i położnictwa.

Obecnie w ofercie edukacyjnej szkół policealnych może zaistnieć nowy zawód – opiekun medyczny. Ze struktury przedmiotowej¹⁰ dla tego zawodu wynika jednak, że profil zawodowy potencjalnego absolwenta zbliżony będzie w zakresie umiejętności do zawodów społecznych z pewnymi tylko akcentami położonymi na aspektach medycznych. Przyjęte uregulowania sytuują zatem opiekuna medycznego na poziomie pomocniczym wobec

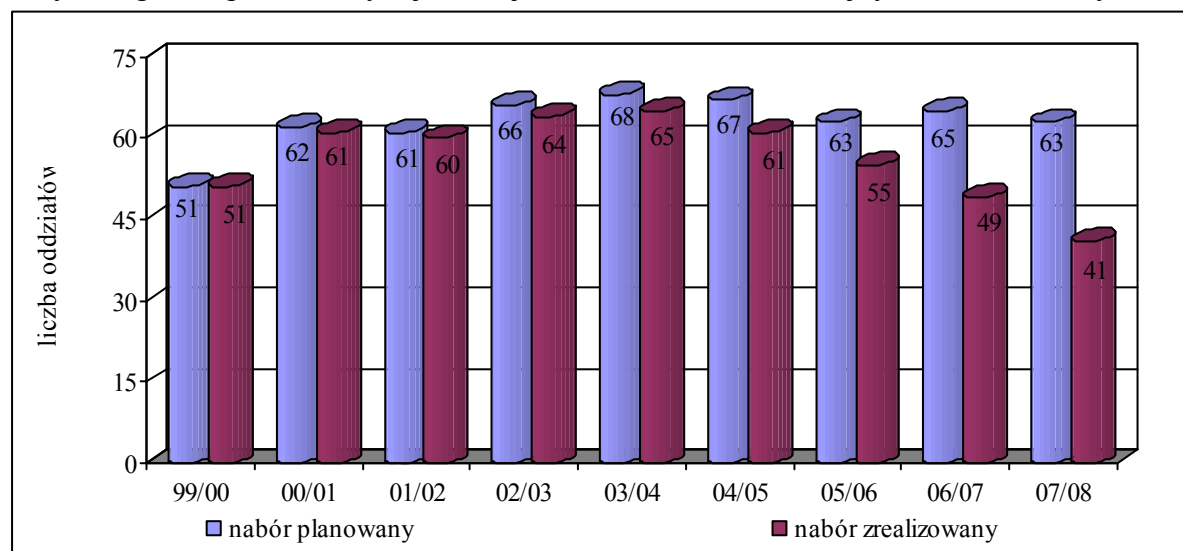
10 Podstawa programowa w zawodzie opiekun medyczny z 2007 roku, symbol cyfrowy 513[02]. Program nauczania zatwierdzony przez Ministra Edukacji Narodowej w lipcu 2007 roku, symbol 513[02]/ZSZ, SP/MEN/2007.07.27.

zawodowych pielęgniarek.

Kształcenie w zawodzie technik fizjoterapii zastąpiono na poziomie policealnym realizując nabór na kierunki terapeuta zajęciowy oraz technik masażysta.

Przyszli pracownicy socjalni kształcą się w dwóch kolegiach pracowników służb społecznych w Czeladzi i Bielsku-Białej.

Wykres 13. Nabór planowany i nie zrealizowany ogółem w szkołach policealnych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie w kolejnych latach szkolnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze szkół policealnych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie

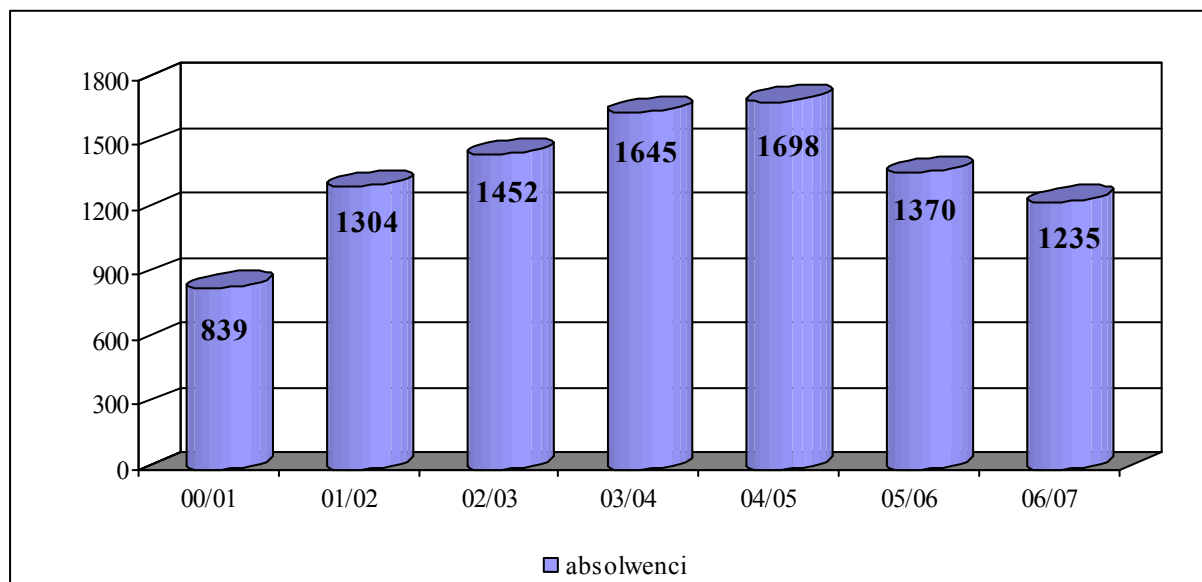
Powyższy wykres potwierdza niepokojącą diagnozę kondycji szkół policealnych. Jak widać, od roku szkolnego 2004/2005 relacja między naborem zrealizowanym a zaplanowanym wykazywać zaczęła niekorzystną tendencję. Jednocześnie podkreślić należy, że w przeciągu lat szkolnych 2004/2005 – 2007/2008 udział w rynku oferty edukacyjnej szkół policealnych, dla których Województwo Śląskie jest organem prowadzącym, w stosunku do roku 1999 dynamicznie się poszerzył. Wzbogacanie wachlarza kierunków kształcenia o nowe zawody poprzedzane było konsultacjami z organami opiniodawczymi, tj. Śląskim Kuratorem Oświaty w Katowicach oraz Wojewódzką Radą Zatrudnienia w Katowicach. Biorąc pod uwagę potrzeby rynku pracy, uwzględniano także strukturę kadrową szkół policealnych, tak aby w jak największym stopniu wykorzystać kwalifikacje zatrudnionych nauczycieli.

Podobna sytuacja występuje w innych województwach. Zachodzą zatem uzasadnione obawy, czy w kolejnych latach szkolnych uda się utworzyć planowaną liczbę oddziałów, pomimo poszerzania oferty edukacyjnej. W tym kontekście nie można pominąć sytuacji kadry pedagogicznej szkół policealnych, nauczyciele bowiem staną przed koniecznością przekwalifikowań albo przy pesymistycznym scenariuszu – utratą zatrudnienia.

Zamieszczony poniżej wykres przedstawia globalną liczbę absolwentów ze wszystkich szkół policealnych, dla których Województwo Śląskie wykonuje zadania organu prowadzącego. Malejące zainteresowanie ofertą edukacyjną szkolnictwa policealnego zawodowego oraz wskazane powyżej zmiany systemowe w zakresie poziomu kształcenia w niektórych zawodach przekładają się na liczbę absolwentów w poszczególnych latach. Kształtowanie się liczby absolwentów w poszczególnych latach należy rozważać w kontekście zmieniającej się oferty edukacyjnej szkół, która sukcesywnie ulegała

wzbogaceniu o nowe zawody, na przykład technika masażystę, technika usług kosmetycznych, technika optyka, technika technologii chemicznej, przy wzięciu pod uwagę wielkości naboru w poszczególnych latach, z uwzględnieniem absolwentów tych zawodów, na które rekrutacja została wstrzymana mocą przepisów prawa.

Wykres 14. Liczba absolwentów ogółem w szkołach policealnych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie w kolejnych latach szkolnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze szkół policealnych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie

Szczegółowe informacje na temat realizacji naboru, liczby absolwentów oraz kosztów działalności poszczególnych szkół policealnych w kolejnych latach przedstawia załącznik do niniejszego opracowania.

Ponieważ realizacja naboru jest funkcją wielu wzajemnie powiązanych i zmiennych czynników, powyższe informacje dla uzupełnienia wymagają dodatkowego komentarza.

Przede wszystkim należy zwrócić uwagę, że charakter szkolnictwa policealnego medycznego warunkuje zjawisko dwupłaszczyznowości. Z jednej bowiem strony szkoły policealne posiadają charakter regionalny, z drugiej jednak najsilniej zaznaczają swą obecność w miejscu siedziby, funkcjonując przede wszystkim, mimo szeroko zakrojonej promocji, w świadomości mieszkańców danego miasta, ewentualnie miast ościennych.

Nie bez znaczenia pozostaje aspekt środowiskowy kładący lokować szkoły policealne w kontekście specyfiki subregionów czy nawet poszczególnych miast, co wymiennie przekłada się na realizację naboru na kierunki kształcenia przez poszczególne szkoły. Wyraźnym przykładem jest tu zawód opiekunka dziecięca, którym w aglomeracji katowickiej oraz w Rybniku zainteresowanie sukcesywnie spada, tymczasem w Raciborzu i okolicach zawód ten jest nadal popularny. (Na rok szkolny 2007/2008 tylko szkoła policealna w Raciborzu zrealizowała nabór na ten kierunek kształcenia.) Pozwala to wysnuć wniosek, że przy planowaniu wielkości naboru nie można pomijać sytuacji poszczególnych placówek.

Ważne są także oczekiwania pracodawców. Wąska specjalizacja pewnych zawodów (np.: zawodów socjalnych, jak opiekun w domu pomocy społecznej, asystent osoby niepełnosprawnej, opiekunka środowiskowa) czyni je z punktu widzenia oczekiwań

potencjalnych pracodawców mniej atrakcyjnymi, stąd częsta praktyka zatrudniania w domach pomocy społecznej i instytucjach pokrewnych byłych pielęgniarek, posiadających z racji wykształcenia szerszy zakres kwalifikacji zawodowych, tym niemniej, według danych z Wojewódzkiego Urzędu Pracy, w dalszym ciągu istnieje zapotrzebowanie na przedstawicieli tych zawodów.

Poniższa tabela przedstawia informacje na temat liczby bezrobotnych personelu ochrony zdrowia oraz pracowników pomocy społecznej i pracy socjalnej wraz z liczbą dostępnych ofert pracy na dzień 30 czerwca 2007 roku.

Tabela 4. Liczba bezrobotnych w niektórych zawodach.

Zawód	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na dzień 30 czerwca 2007	Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2007	Pozostające do wykorzystania oferty pracy na dzień 30 czerwca 2007
ratownik medyczny	27	20	3
technik elektroradiologii	73	22	0
technik masażysta	47	24	1
terapeuta zajęciowy	110	35	3
opiekunka dziecięca	209	95	3
technik farmaceutyczny	73	62	7
technik dentystyczny	85	46	2
higienistka stomatologiczna	41	5	0
ortoptystka	8	0	0
technik usług kosmetycznych	302	207	37
opiekun w domu pomocy społecznej	84	147	14
asystent osoby niepełnosprawnej	12	10	1
opiekunka środowiskowa	26	72	15

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach

Coraz wyraźniej, obok tendencji demograficznych, zaznacza się udział szkolnictwa niepublicznego w ofercie edukacyjnej na terenie województwa. Można mówić o „negatywnej” konkurencji ze strony szkół niepublicznych, oferujących atrakcyjniejszy z punktu widzenia młodzieży przebieg kształcenia, nierzadko jednak kosztem standardów nauczania. Na podstawie informacji pozyskiwanych od dyrektorów szkół policealnych prowadzonych przez Województwo Śląskie można bowiem sformułować wniosek, iż młodzież często postrzega szkoły publiczne policealne przede wszystkim przez pryzmat nacisku na jakość nauczania, co wiąże się z koniecznością systematycznego uczęszczania na zajęcia (teoretyczne i praktyczne), a w perspektywie poddania się bardzo trudnym egzaminom zewnętrznym. Wskazana sytuacja wykazuje tendencję wzrostową, dowodem może być brak naboru na otwarte kierunki kształcenia, których charakter i potencjalne perspektywy zawodowe, jakie stwarzają winny być atrakcyjne dla młodych ludzi (dla przykładu, na rok szkolny 2007/2008 nie przeprowadzono naboru na nowe kierunki

kształcenia otwarte w szkole policealnej w Zawierciu – technik optyk oraz szkole policealnej w Rybniku – technik usług kosmetycznych).

Poniższa tabela przedstawia przykładowy przekrój oferty edukacyjnej szkół niepublicznych z terenu województwa śląskiego.

Tabela 5. Oferta edukacyjna medycznych szkół niepublicznych z terenu województwa śląskiego

Lp.	Szkoła niepubliczna	Kierunek kształcenia
1.	Niepubliczne Medyczne Studium w Będzinie	asystentka stomatologiczna ratownik medyczny technik farmaceutyczny
2.	Medyczne Studium Terapii Zajęciowej w Będzinie	terapeuta zajęciowy
3.	Policealna Szkoła Opiekuna w Domu Pomocy Społecznej w Cieszynie	opiekun w domu pomocy społecznej
4.	Szkoła Policealna w Cieszynie	opiekun w domu pomocy społecznej
5.	Medyczne Studium Techniki Dentystycznej w Ustroniu	technik dentystyczny
6.	Niepubliczne Medyczne Studium Zawodowe w Ustroniu	technik masażysta
7.	Niepubliczna Policealna Szkoła Medyczna w Wodzisławiu Śląskim	terapeuta zajęciowy
8.	Policealna Szkoła Farmacji w Żywcu	technik farmaceutyczny
9.	Szkoła Policealna w Bielsku-Białej	technik usług kosmetycznych
10.	Studium Masażu Leczniczego w Bielsku-Białej	technik masażysta
11.	Medyczne Studium Zawodowe w Bielsku-Białej ZDZ w Katowicach	technik masażysta
12.	Niepubliczna Policealna Szkoła Zawodowa dla Dorosłych Spółdzielni Domena w Bielsku-Białej	technik masażysta
13.	Policealne Studium Zawodowe w Bielsku-Białej ZDZ w Katowicach	technik usług kosmetycznych
14.	Policealna Szkoła Fizjoterapii w Bielsku-Białej	asystent osoby niepełnosprawnej
15.	Policealna Szkoła Masażu w Bielsku-Białej	technik masażysta
16.	Policealna Szkoła Zdrowia i Urody w Bielsku-Białej	technik masażysta technik usług kosmetycznych
17.	Policealna Szkoła Ratownictwa Medycznego w Bielsku-Białej	ratownik medyczny
18.	Policealna Szkoła Kosmetyki w Bielsku-Białej	technik usług kosmetycznych

Lp.	Szkoła niepubliczna	Kierunek kształcenia
19.	Szkoła Policealna SOCIUS w Chorzowie	technik masażysta asystent osoby niepełnosprawnej opiekun w domu pomocy społecznej
20.	Studium Zdrowia i Urody w Częstochowie	technik masażysta technik usług kosmetycznych
21.	Policealne Studium Ratownictwa Medycznego SOP w Częstochowie	ratownik medyczny
22.	Policealne Studium Zawodowe w Częstochowie ZDZ w Katowicach	technik usług kosmetycznych
23.	Niepubliczna Szkoła Policealna dla Dorosłych w Gliwicach	technik usług kosmetycznych
24.	Policealna Szkoła „Progres” w Gliwicach	opiekun w domu pomocy społecznej
25.	Policealna Studium Farmaceutyczne w Gliwicach	technik farmaceutyczny
26.	Policealna Szkoła Kosmetyki „Żak” w Gliwicach	technik usług kosmetycznych
27.	Niepubliczna Szkoła Policealna Służb Społecznych i Turystyki dla Dorosłych „Notus” w Jastrzębiu Zdroju	opiekunka środowiskowa
28.	Niepubliczne Medyczne Studium Zawodowe ZDZ w Katowicach	ratownik medyczny
29.	Policealna Szkoła Zawodowa ZDZ w Katowicach	technik usług kosmetycznych
30.	Szkoła Policealna Kosmetyczna WOMAN w Katowicach	kursy masażu i kosmetyki
31.	Niepubliczne Studium Zdrowia i Urody w Katowicach	technik masażysta technik usług kosmetycznych
32.	Szkoła Policealna dla Dorosłych Spółdzielni Pracy „Oświata” w Katowicach	technik usług kosmetycznych
33.	Szkoła Kosmetyczna Akademii Premier w Katowicach	technik usług kosmetycznych
34.	Szkoła Policealna PROGRES w Katowicach	technik usług kosmetycznych
35.	Szkoła Kosmetyki dla Dorosłych „Żak” w Rybniku	technik usług kosmetycznych
36.	Niepubliczna Policealna Szkoła Kosmetyki dla Dorosłych „Żak” w Sosnowcu	technik usług kosmetycznych
37.	Niepubliczna Policealna Szkoła Farmaceutyczna „MEDAN” w Tychach	technik farmaceutyczny
38.	Policealna Szkoła Kosmetyki „Żak” w Tychach	technik usług kosmetycznych

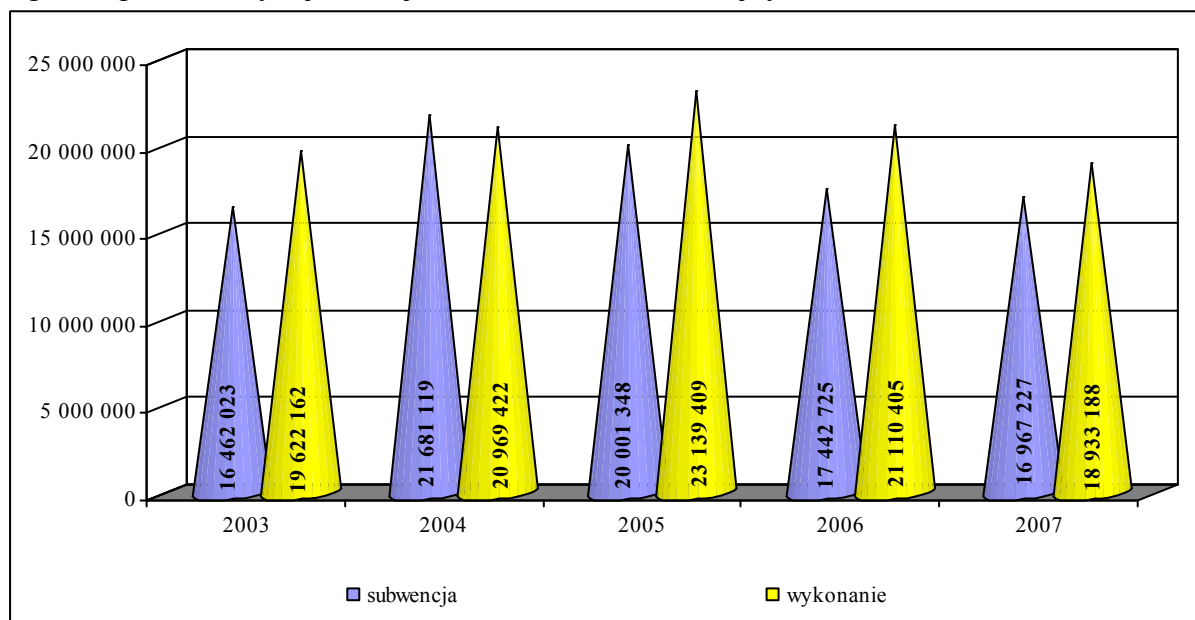
Lp.	Szkoła niepubliczna	Kierunek kształcenia
39.	Niepubliczne Medyczne Studium Zawodowe w Tychach ZDZ w Katowicach	technik masażysta ratownik medyczny
40.	Szkoła Policealna dla Dorosłych „Elpax” im. Johna Lennona w Bytomiu	technik masażysta

Źródło: Wydział Organizacji, Informacji i Statystyki Kuratorium Oświaty w Katowicach

Pomimo pogarszającej się kondycji publicznego szkolnictwa policealnego medycznego, na korzyść tego typu szkół prowadzonych przez Województwo Śląskie przemawia bardzo dobry stan bazy dydaktycznej, uzupełnianej o sprzęt i pomoce dydaktyczne odpowiadające aktualnym standardom medycznym w służbie zdrowia.

Koszty działalności szkół policealnych finansowane są z części oświatowej subwencji ogólnej oraz budżetu Województwa Śląskiego. Poniższy wykres ilustruje udział środków budżetu Województwa w finansowaniu szkół policealnych na przestrzeni lat 2003–2007.

Wykres 15. Subwencja oświatowa i wykonanie planu ogółem szkół policealnych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie w kolejnych latach

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze szkół policealnych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie

Na realizację zadań oświatowych w latach 2003–2007 przeznaczono łącznie 103.774.586 złotych, z czego udział środków własnych budżetu Województwa Śląskiego wynosił 11.220.145 złotych.

Istotne znaczenie, zwłaszcza na tle szkół niepublicznych, ma też dbałość dyrektorów szkół publicznych o zapewnienie młodzieży odpowiednich, zgodnych z wymogami prawa, warunków zdobywania wiedzy – tak teoretycznej, jak praktycznej. Gwarancją tego stanu rzeczy jest po pierwsze zatrudnianie kadry o wysokich kwalifikacjach, w tym pracowników naukowych oraz praktyków prezentujących wysoki poziom profesjonalizmu zawodowego. Po drugie, obwarowania prawne dotyczące organizacji praktyk, każą dyrektorom poszukiwać jednostek zapewniających wysoki poziom praktyk, co nie pozostaje bez wpływu na możliwości uzyskania zatrudnienia przez absolwentów. Jest to zauważalne zwłaszcza

w przypadku adeptów m. in. techniki elektroradiologii, techniki farmaceutycznej, techniki dentystycznej, terapii zajęciowej, ratownictwa medycznego.

Wszystko to kształtuje pozytywny wizerunek szkół publicznych nie tylko w skali regionu czy kraju, ale także na tle państw Unii Europejskiej. Z pewnością nie można w tym miejscu pominąć długiej tradycji szkół policealnych medycznych, których historia sięga nierzadko końca lat 40-tych zeszłego stulecia. Placówki te zdążyły wrosnąć w pejzaż miast województwa, a niektóre z nich, jak przykładowo szkoły w Zabrze czy Gliwicach, od lat kojarzone są w środowisku z konkretnymi zawodami (technik dentystyczny, technik farmaceutyczny). Wieloletnie doświadczenie w edukacji medycznej przyczynia się do postrzegania absolwentów tych szkół przez potencjalnych pracodawców jako osób dających gwarancje fachowości, zwłaszcza przygotowania nie tylko teoretycznego, ale przede wszystkim praktycznego.

Swą obecność w regionie szkoły akcentują także szeroko zakrojoną promocją, mającą na celu nie tylko reklamę placówek, lecz także ukazanie szerszego aspektu działalności medycznej i prozdrowotnej. Nauczyciele i słuchacze uczestniczą w targach edukacyjnych, zawodach sportowych, spartakiadach, akcjach promujących zdrowy styl życia i pokazach pierwszej pomocy. W poszczególnych szkołach organizowane są dni otwarte. Szkoły wydają informatory oraz prezentują się na stronach internetowych. Nauczyciele oraz młodzież prowadzą akcje promocyjne w szkołach ponadgimnazjalnych.

Kilkuletnie doświadczenia związane z prowadzeniem szkół policealnych pozwalają poczynić spostrzeżenie, iż w porównaniu do szkół niepublicznych, cechuje je słaba mobilność na rynku edukacyjnym, co stanowi konsekwencję złożoności rozwiązań prawnych. Znamiennym przykładem może być wprowadzanie nowych kierunków kształcenia: proces ten wymaga uzyskania opinii kuratora oświaty oraz wojewódzkiej rady zatrudnienia, a także kalkulacji finansowej z uwzględnieniem wymogów finansów publicznych, co znacząco wydłuża realizację przedsięwzięcia. Niekorzystnym rozwiązaniem z punktu widzenia atrakcyjności szkół policealnych jest także brak w programach nauczania poszczególnych zawodów godzin przeznaczonych na naukę języków obcych. Zgodnie z obowiązującym prawem¹¹ organ prowadzący może zwiększać liczbę godzin zajęć edukacyjnych, lecz wiąże się to z dodatkowymi kosztami. Wykorzystując przyznane uprawnienie, Zarząd Województwa Śląskiego corocznie wyraża zgodę na wprowadzenie do planów nauczania dodatkowych godzin z przeznaczeniem na nauczanie języka łacińskiego w szkołach policealnych kształcących techników farmaceutycznych.

Rozwiązaniem jest także organizacja zajęć pozalekcyjnych uwzględniających postulaty i potrzeby młodzieży. Mając to na względzie Zarząd Województwa Śląskiego od roku 2005 podjął decyzję o przyznawaniu godzin na prowadzenie zajęć pozalekcyjnych. Dzięki temu młodzież szkół policealnych zyskała szansę pogłębiania podstawowej wiedzy w ramach różnych form zajęć pozalekcyjnych. W obecnej sytuacji wzrastającej konkurencyjności na rynkach pracy, posiadanie dodatkowych umiejętności zwiększa szanse uzyskania zatrudnienia. Coraz częściej bowiem dla pracodawcy istotnym kryterium, od którego uzależnia zatrudnienie kandydata, są dodatkowe umiejętności, gwarantujące większą mobilność pracownika na danym stanowisku pracy – odnosi się to także do zawodów medycznych i paramedycznych. W szczególności chodzi o umiejętności z zakresu języków obcych, technik informatycznych czy dodatkowych, wykraczających poza programy nauczania, wiadomości z zawodu, w którym kształcą się uczniowie szkół policealnych. Podkreślenia wymaga także fakt, że wszystkie szkoły policealne wyposażone zostały w pracownie komputerowe.

¹¹ § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 roku w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 15, poz. 142, z późn. zm.).

Tym niemniej w obecnej rzeczywistości prawnej szkoły publiczne przegrywają „wyścig” o słuchaczy ze szkołami niepublicznymi.

Utrzymanie wysokich standardów nauczania, zwłaszcza w zakresie przedmiotów zawodowych, wiąże się z problemem znalezienia osób legitymujących się wysokimi kwalifikacjami zawodowymi i jednocześnie posiadającymi przygotowanie pedagogiczne. W związku z tym dyrektorzy często muszą korzystać z prawnej możliwości, jaką stwarza regulacja art. 7 ust. 1a ustawy o systemie oświaty¹², co jednak wiąże się z koniecznością oczekiwania na opinię organu sprawującego nadzór pedagogiczny, a tym samym stwarza stan niepewności po stronie zainteresowanego i bywa przyczyną rezygnacji z podjęcia pracy.

Zmiany społeczne, ekonomiczne i gospodarcze, jakie dokonują się w regionie wymuszają odejście od dotychczasowego traktowania szkół policealnych jako jednostek kształcących młodzież przede wszystkim na potrzeby zakładów opieki zdrowotnej. Sukcesywnie zwiększający się udział niepublicznej oferty w rynku edukacyjnym, niekorzystne tendencje demograficzne, a także otwarcie się rynków pracy w krajach Unii Europejskiej, nakazują bardziej elastyczne podejście do tego typu szkół z położeniem akcentu na efektywniejsze dostosowywanie ich oferty do potrzeb i oczekiwań zawodowych mieszkańców. Coraz częściej bowiem szkoły policealne postrzegane są, zwłaszcza przez osoby czynne zawodowo, jako jednostki umożliwiające uzyskanie dodatkowych wymaganych kwalifikacji potwierdzanych stosownym dyplomem. Najwyraźniej widać to na przykładzie pracowników pogotowia ratunkowego, których zmiany w przepisach prawa zobligowały do uzyskania tytułu technika. W związku z tym, wychodząc naprzeciw potrzebom środowiska medycznego, w 4 szkołach policealnych (Katowice, Zawiercie, Sosnowiec, Rybnik) otwarto dodatkowe oddziały ratownika medycznego.

Powyższa analiza pozwala na syntetyczne wskazanie mocnych i słabych stron, ze wskazaniem na szanse i zagrożenia.

Tabela 6. Analiza SWOT

Mocne strony szkół	Słabe strony szkół
Bardzo dobry stan bazy dydaktycznej stale uzupełnianej o nowe pomoce, zwłaszcza w zakresie przedmiotów zawodowych	
Sukcesywnie zwiększanie oferty edukacyjnej szkół	Zbyt rozbudowane ustawowe procedury związane z otwieraniem nowych kierunków kształcenia
Profesjonalne grono pedagogiczne	Konieczność uzyskiwania zgody organu sprawującego nadzór pedagogiczny na zatrudnienie pracowników nie posiadających przygotowania pedagogicznego
Wysokie standardy nauczania, w tym przestrzeganie wymogów organizowania zajęć praktycznych	Problemy ze zdiagnozowaniem potencjalnej wielkości naboru (ankiety rozsyłane do szkół nie spełniają oczekiwań ze względu na niezdecydowanie uczniów co do własnych preferencji zawodowych, a także częstej niechęci dyrektorów szkół upatrujących

12 Dz. U. z 2004 roku Nr 256, poz. 2572, z późn. zm. Według art 7 ust. 1a: W uzasadnionych przypadkach w szkole publicznej może być, za zgodą kuratora oświaty, zatrudniona osoba niebędąca nauczycielem, posiadająca przygotowanie uznane przez dyrektora szkoły za odpowiednie do prowadzenia danych zajęć.

	prestiżu szkoły w ilości osób kontynuujących naukę na studiach wyższych)
Renoma szkół w środowisku gwarantująca absolwentom pierwszeństwo w zatrudnieniu	Brak w programach nauczania godzin przeznaczonych na naukę języków obcych (wprowadzenie nauki języków obcych wymaga dodatkowych środków oraz zgody organu prowadzącego)
Sprawna diagnoza zagrożeń bezpieczeństwa młodzieży oraz zapewnienie prawidłowej opieki	
Duży nacisk na promocję szkół	Obecna nazwa nie identyfikuje medycznego charakteru szkół, co czyni je „anonimowymi” dla potencjalnych słuchaczy i może negatywnie odbijać się na realizacji naboru
Szanse	Zagrożenia
Utrzymanie wysokiego poziomu kształcenia, zwłaszcza z perspektywy oczekiwań unijnego rynku pracy	Zwiększająca się konkurencja ze strony szkół niepublicznych oferujących atrakcyjniejszy z punktu widzenia młodzieży przebieg kształcenia
Rozszerzenie oferty edukacyjnej o nowy zawód opiekun medyczny	Zwiększająca się oferta kursowa niepublicznych ośrodków kursowych, dająca możliwość uzyskania w krótkim czasie kwalifikacji do wykonywania niektórych zawodów (np.: asystent osoby niepełnosprawnej, opiekun w domu pomocy społecznej)
Rozszerzenie w ramach obowiązującego prawa oferty edukacyjnej o formy zaoczne z uwzględnieniem potrzeb osób czynnych zawodowo zamierzających uzupełnić swe kwalifikacje lub uzyskać nowe umiejętności zawodowe	Trudności z pozyskiwaniem wysoko wykwalifikowanej kadry do prowadzenia zajęć z przedmiotów zawodowych
Zwiększenie oferty zajęć pozalekcyjnych uwzględniającej potrzeby młodzieży	Traktowanie szkoły jako możliwości „ucieczki przed wojskiem” przez słuchaczy, którzy nie dostali się na studia
Dostępność do środków z funduszy europejskich	Pogarszająca się sytuacja demograficzna negatywnie wpływa na realizację naboru
	Wprowadzanie przez ustawodawcę wymogu kształcenia w niektórych zawodach na poziomie szkoły wyższej (np.: pielęgniarka, położna, technik fizjoterapii)

KIERUNKI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE KSZTAŁCENIA W SZKOŁACH POLICEALNYCH, DLA KTÓRYCH ORGANEM PROWADZĄCYM JEST WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE – GŁÓWNE ZAMIERZENIA

Biorąc pod uwagę zaprezentowaną strukturę edukacyjną szkolnictwa policealnego, wpływ czynników demograficznych oraz społeczno-gospodarczych na stopień realizacji rekrutacji na poszczególne kierunki kształcenia, można sformułować zamierzenia w przedmiocie działań, które mogą znaleźć przełożenie na konkretne decyzje Województwa Śląskiego jako organu prowadzącego.

Przedstawiony stan szkolnictwa policealnego w szerszym kontekście wskazuje bowiem na pilną potrzebę wprowadzenia rozwiązań systemowych, polegających na kontynuacji zmiany profilu edukacyjnego tych szkół, które do niedawna postrzegane były głównie jako jednostki kształcące przyszłe kadry pielęgniarek i położnych zasilających szpitale przede wszystkim aglomeracji katowickiej. Obecnie bowiem, jak się okazuje, szkolnictwo medyczne o wąskiej przecież specjalizacji zawodowej staje przed problemem utrzymania dotychczasowego statusu wobec narastającej konkurencji ze strony uczelni wyższych oraz szkół niepublicznych, nierzadko oferujących atrakcyjniejsze formy kształcenia z punktu widzenia potrzeb potencjalnych słuchaczy (kształcenie zaoczne, wieczorowe, łagodniejsze rygory prawne związane z działalnością statutową).

Niezależnie od struktury szkolnictwa policealnego, wobec którego zadania organu prowadzącego wykonuje Województwo Śląskie, należy dążyć do planowania rekrutacji z punktu widzenia zapotrzebowania rynku pracy, uwzględniając przy tym czynnik demograficzny. Wskazane wydaje się także, ażeby zgodnie z kierunkami wyznaczonymi przez Strategię Województwa Śląskiego na lata 2000–2020 położyć nacisk na kształcenie ustawiczne, zwłaszcza pod kątem przekwalifikowań zawodowych, przy wykorzystaniu doświadczeń związanych z funkcjonowaniem Regionalnego Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu.

Reasumując proponuje się:

1. Wyeliminować sytuację, w której poszczególne szkoły policealne konkurują między sobą o potencjalnych słuchaczy. Należy dążyć do uniknięcia powielania zawodów w jakich kształcą poszczególne szkoły zlokalizowane w bliskim sąsiedztwie. Przy utrzymującej się niekorzystnej tendencji braku zainteresowania pewnymi zawodami należy także dążyć do zrjonalizowania oferty edukacyjnej poprzez niewyrażanie zgody na przeprowadzanie rekrutacji na mało atrakcyjne kierunki kształcenia, jednakże bez ich likwidacji, co winno przyczynić się do urealnienia planowania środków finansowych na funkcjonowanie szkół policealnych.
2. Przeprowadzać z aktywnym udziałem dyrektorów szkół policealnych analizę wymogów rynku pracy.
3. Zwiększyć nacisk na kształcenie w formach zaocznych (oczywiście przy uwzględnianiu rygorów prawa). Z informacji uzyskiwanych od dyrektorów szkół policealnych można bowiem wyciągnąć wniosek, iż wśród potencjalnych słuchaczy coraz większe znaczenie zyskuje edukacja w tej właśnie formie. Dotyczy to zwłaszcza osób pracujących, które zamierzają uzupełnić lub zmienić kwalifikacje zawodowe.
4. Rozważyć dokonanie zmiany nazewnictwa szkół policealnych. Aktualna nazwa „szkoła policealna”, wprowadzona na podstawie ustawy Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego¹³, nie identyfikuje charakteru tych szkół. Zauważalnym skutkiem tego stanu rzeczy wśród młodzieży jest „anonimowość” szkół, które przestały kojarzyć się

¹³ Por. art. 2c ust. 5 ustawy z dnia 8 stycznia 1999 roku Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego (Dz. U. Nr 12, poz. 96, z późn. zm.).

z określonym profilem zawodowym. Propozycją może być rozbudowanie nazwy „szkoła policealna” o wyraz „medyczna”.

5. Zwiększyć nacisk na akcję promocyjną szkół policealnych z wykorzystaniem możliwości jakie daje coraz powszechniejszy dostęp do Internetu. W tym zakresie wykorzystać można stronę internetową Województwa Śląskiego.
6. Zwiększyć liczbę godzin przeznaczonych na zajęcia pozalekcyjne.
7. Wyrażać zgodę na wprowadzanie do planów nauczania dodatkowych godzin przeznaczonych na naukę języków obcych.
8. Dążyć do stworzenia na bazie istniejących szkół większych ośrodków edukacyjnych, których profil edukacyjny uwzględniałby specyfikę poszczególnych subregionów województwa. Konsekwencją takiego myślenia jest założenie w Sosnowcu z dniem 1 września 2004 roku, na bazie dotychczasowego medycznego studium zawodowego, Regionalnego Centrum Kształcenia Ustawicznego. Placówka oferuje szeroki wachlarz oferty edukacyjnej dla młodzieży szkolnej, jak i osób dorosłych. W tej perspektywie korzystnym rozwiązaniem wydaje się dalszy rozwój placówki ze szczególnym uwzględnieniem wchodzącego w jej skład ośrodka kursowego. Ośrodek w swojej ofercie posiada 33 programy kursowe z różnych obszarów medycyny, pomocy społecznej, psychologii terapii. W latach 2007 – 2009 planowane jest uzyskanie akredytacji placówki w ramach kształcenia zawodowego w formach pozaszkolnych, co niewątpliwie przyczyni się do podniesienia jej atrakcyjności.
9. Uwzględniając propozycję wskazaną w pkt. 8, dążąc przy tym do zachowania dostępności szkół policealnych dla młodzieży oraz efektywnego wykorzystania istniejącej bazy, przy jednoczesnej redukcji kosztów utrzymania tych szkół, należy podjąć działania celem racjonalizowania funkcjonowania szkolnictwa policealnego na terenie województwa.

W szczególności należy rozważyć:

- a) możliwość przekształcenia niektórych szkół w filie większych placówek np.: Regionalnego Centrum Kształcenia Ustawicznego,
- b) możliwość łączenia niektórych szkół w większe ośrodki, zwłaszcza tych zlokalizowanych w bliskim sąsiedztwie (celem wyeliminowania zbędnej konkurencji między szkołami, a także mając na względzie aspekt ekonomiczny),
- c) wprowadzenie w niektórych szkołach kierunku kształcenia w zawodzie opiekun medyczny.

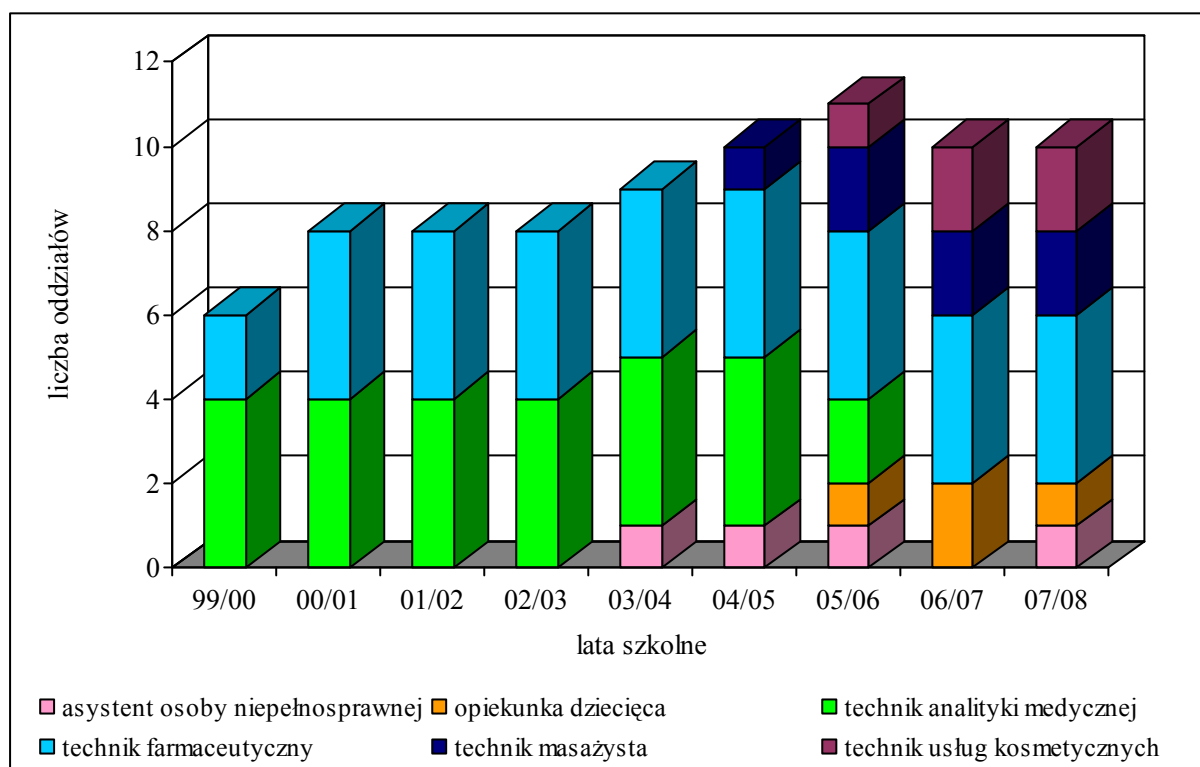
Przedsięwzięcie w zakresie zmian organizacyjnych, dla uzyskania pełnej realizacji wymaga podjęcia działań rozłożonych w okresie co najmniej 2 lat. Dłuższy okres pozwoli przede wszystkim na zapoznanie dyrektorów szkół oraz pracowników z zamierzonymi zmianami organizacyjnymi, trzeba bowiem uwzględnić aspekt społeczny tego rodzaju zmian wywierający skutki nie tylko w wymiarze prawnym, lecz również aksjologicznym. Należy przy tym zaplanować działania celem zapewnienia ochrony pracownikom, wobec których zmiany skutkować będą w sferze ich stosunków pracy. Dotyczy to zwłaszcza nauczycieli, którym w miarę możliwości należy zapewnić zatrudnienie w pierwszej kolejności w innych szkołach prowadzonych przez Województwo Śląskie.

Nie można pominąć złożoności procedur prawnych, które nakładają na organ prowadzący liczne obostrzenia w postaci obowiązku zachowania ustawowych terminów czy uzyskiwania stosownych opinii różnych organów¹⁴, które ze względu na wagę spraw, winny posiadać czas na rozpatrzenie i ustosunkowanie się do przedstawionych spraw pod kątem merytorycznym.

14 Por. art. 59 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.).

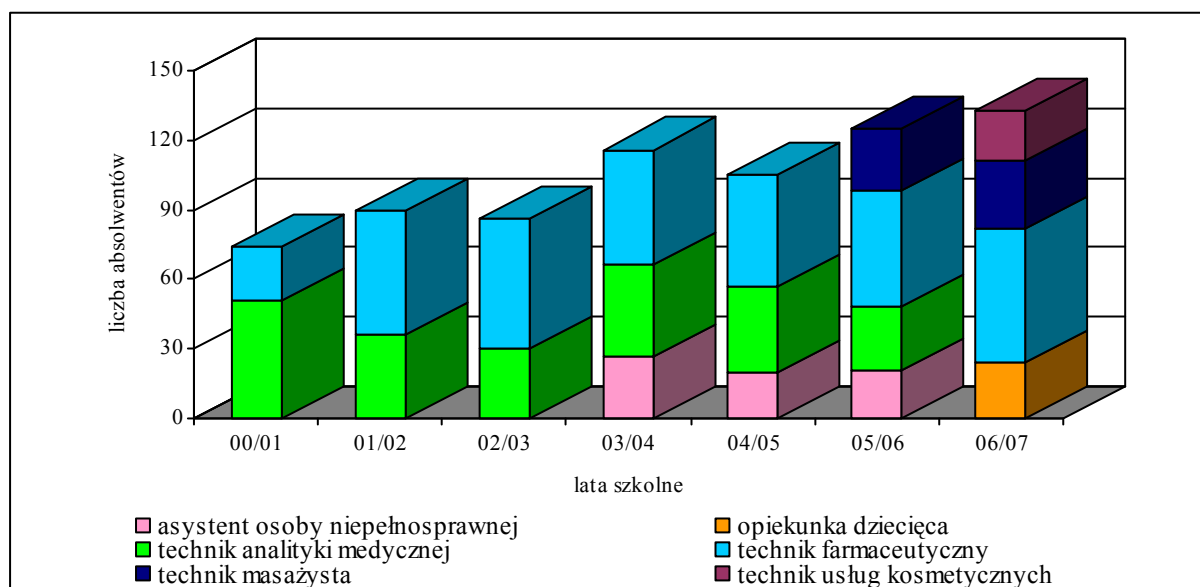
ZAŁĄCZNIK

Wykres 16. Kierunki kształcenia oraz liczba oddziałów na poszczególnych kierunkach kształcenia w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Gliwicach w latach 1999 – 2007

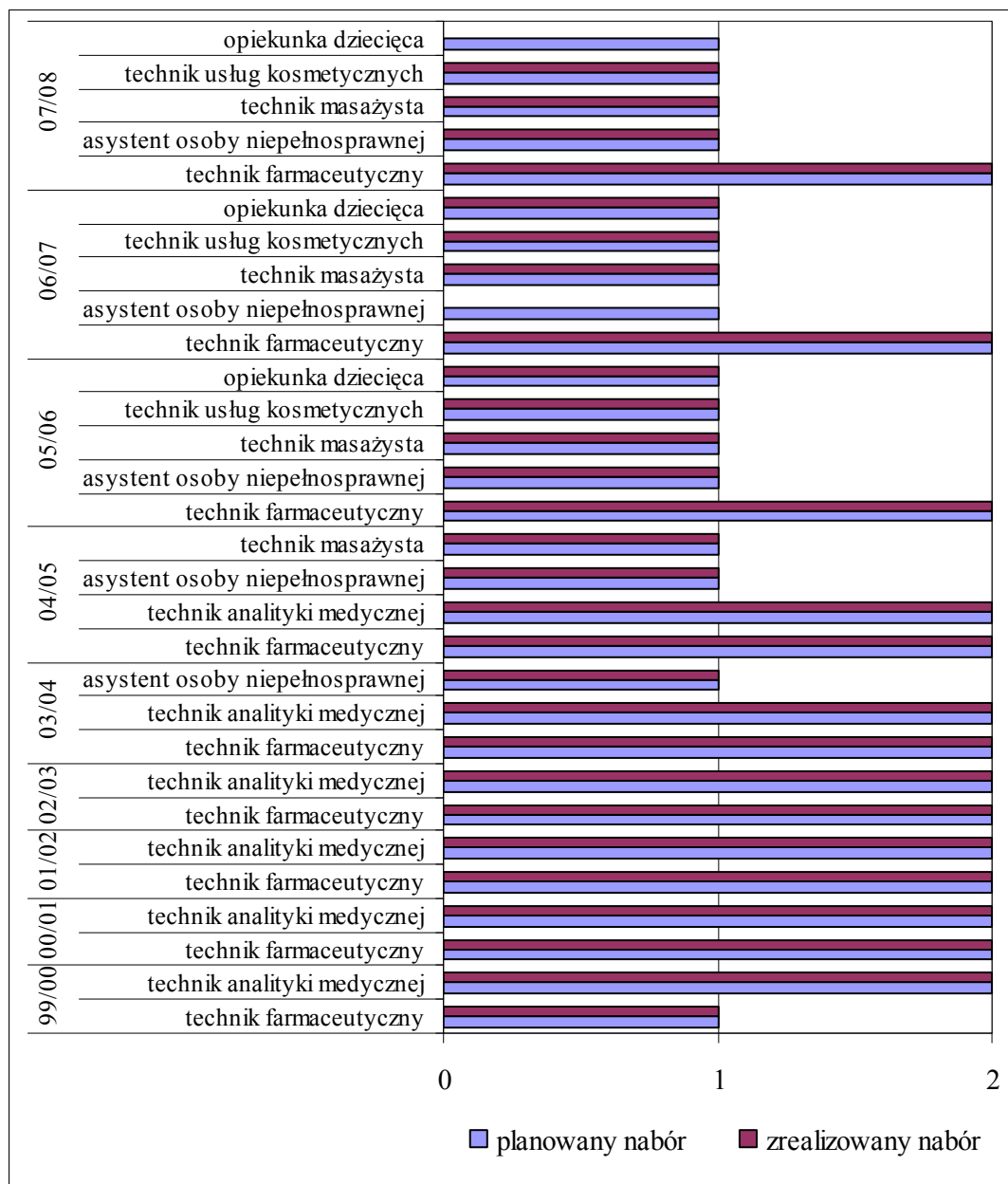
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Gliwicach

Wykres 17. Liczba absolwentów poszczególnych kierunków Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Gliwicach w latach 2001 – 2007

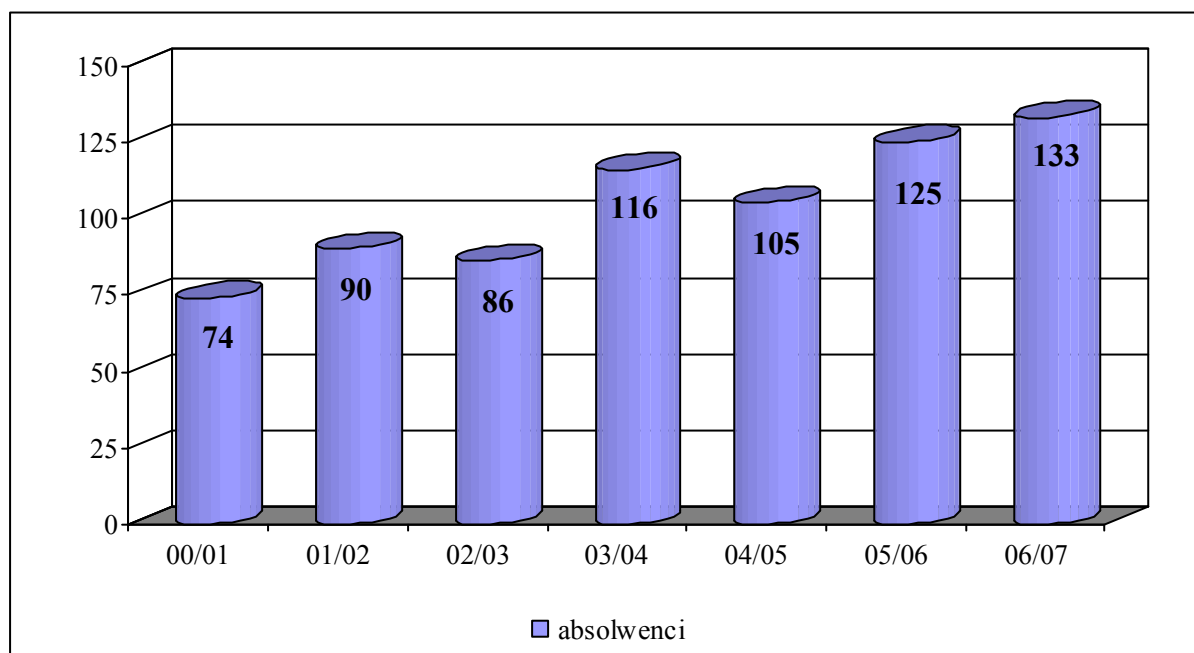
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Gliwicach

Wykres 18. Nabór planowany i zrealizowany w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Gliwicach w latach 1999 – 2007

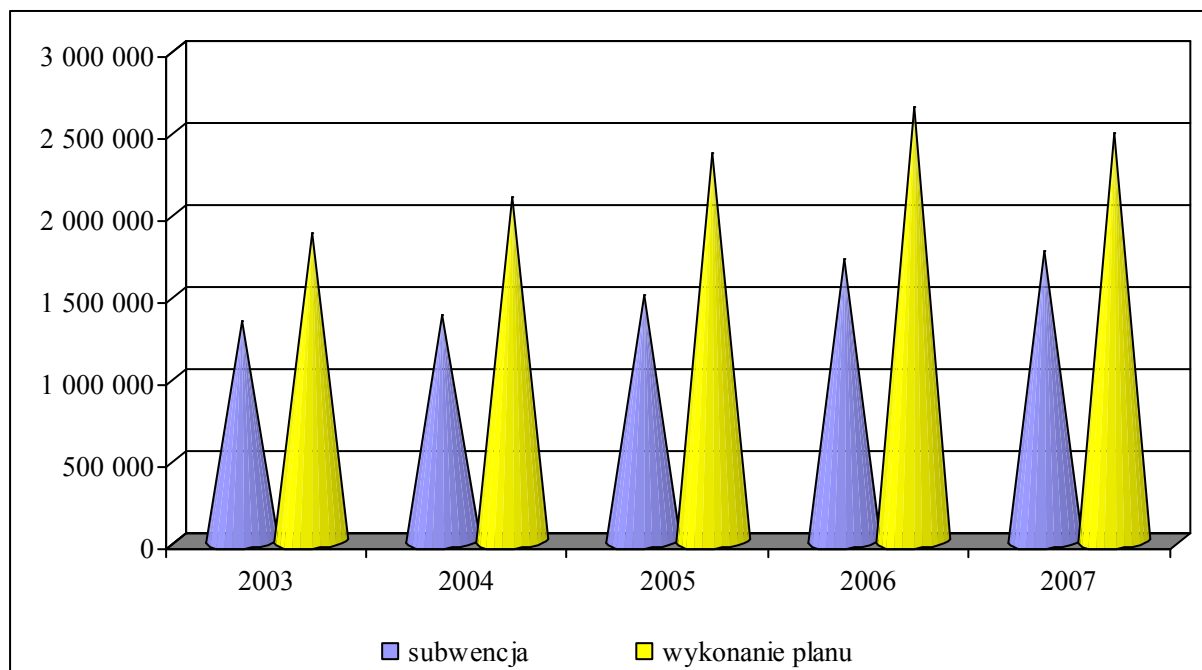
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Gliwicach

Wykres 19. Liczba absolwentów Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Gliwicach w latach 2001 – 2007

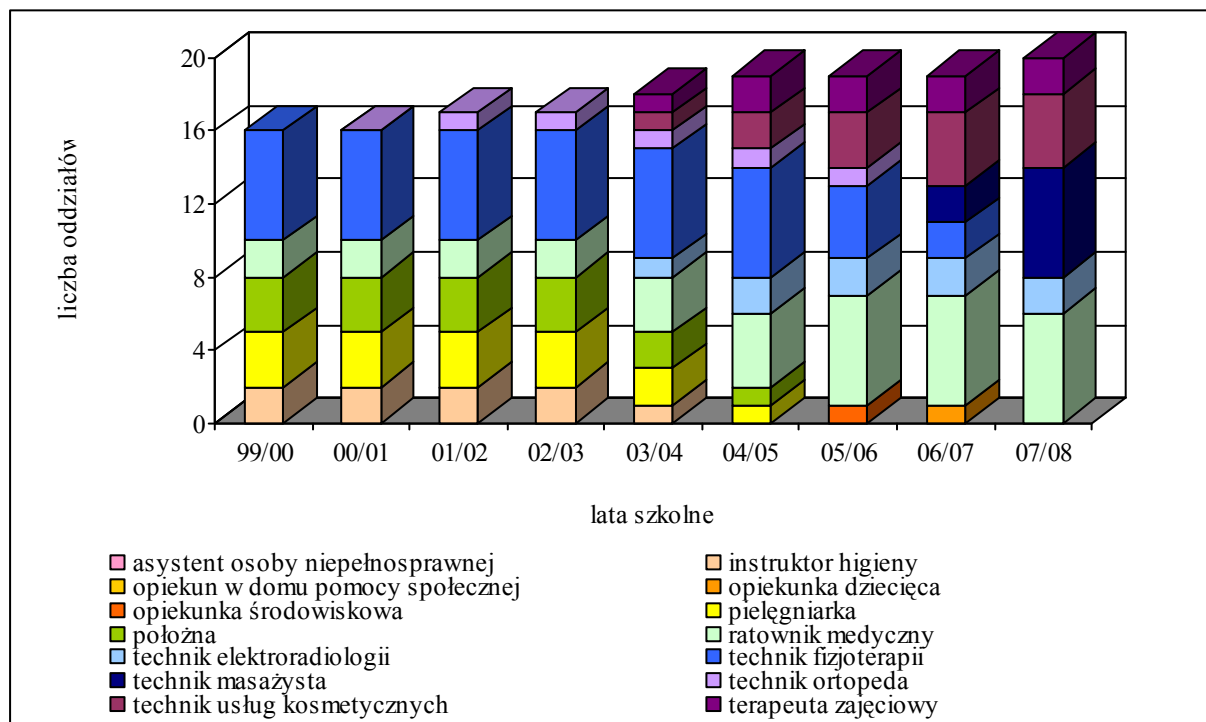
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Gliwicach

Wykres 20. Subwencja oświatowa i wykonanie budżetu Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Gliwicach w latach 1999 – 2007

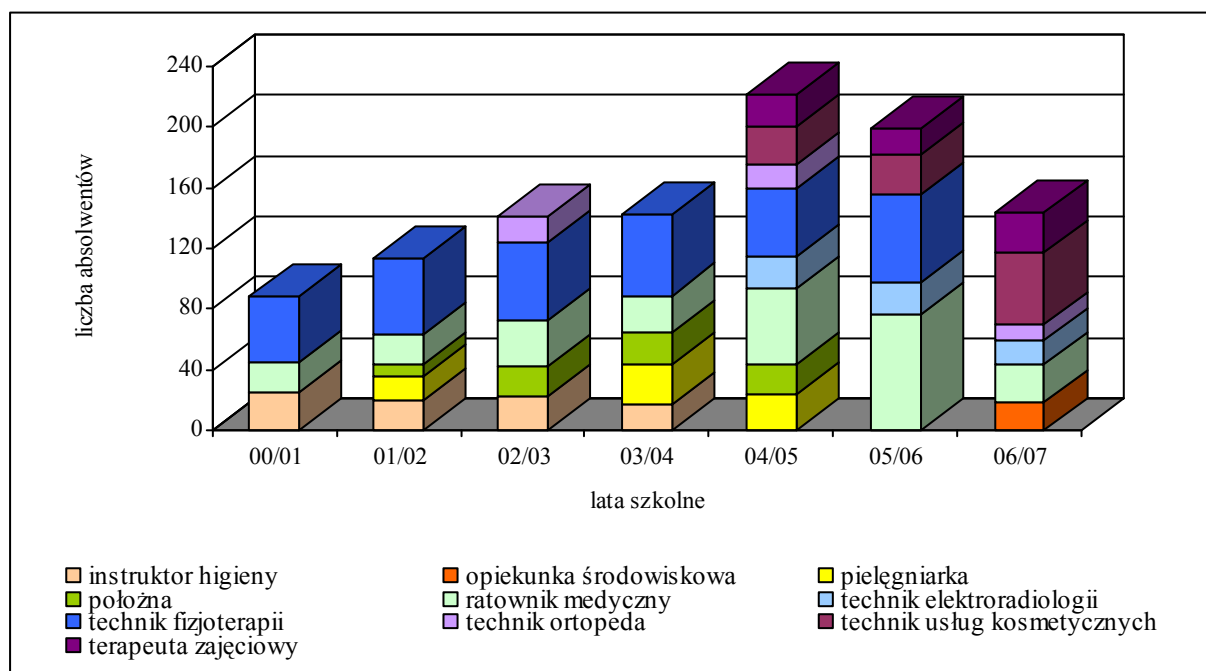
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Gliwicach

Wykres 21. Kierunki kształcenia oraz liczba oddziałów na poszczególnych kierunkach kształcenia w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego nr 1 w Katowicach w latach 1999 – 2007

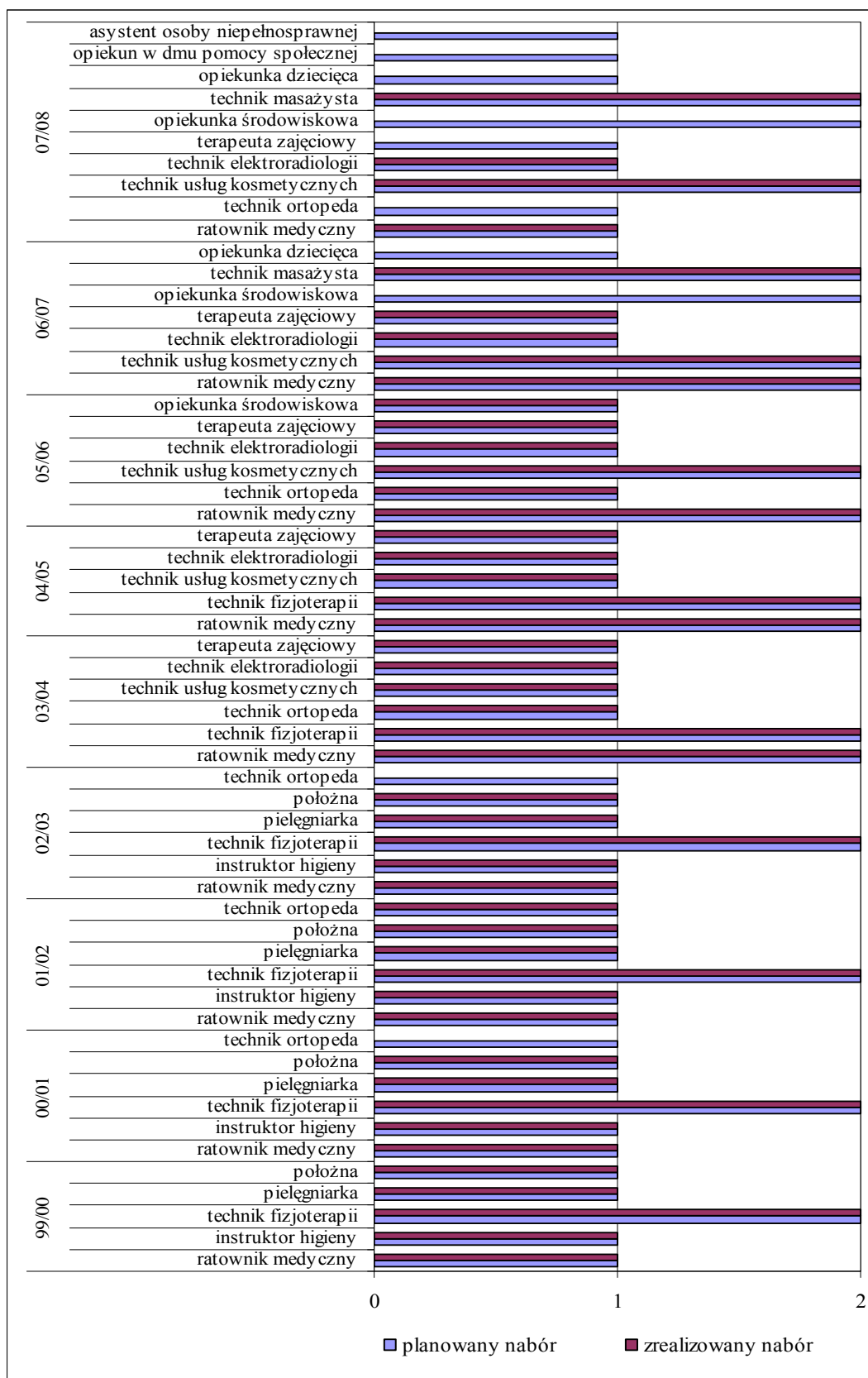
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego nr 1 w Katowicach

Wykres 22. Liczba absolwentów poszczególnych kierunków Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego nr 1 w Katowicach w latach 2001 – 2007

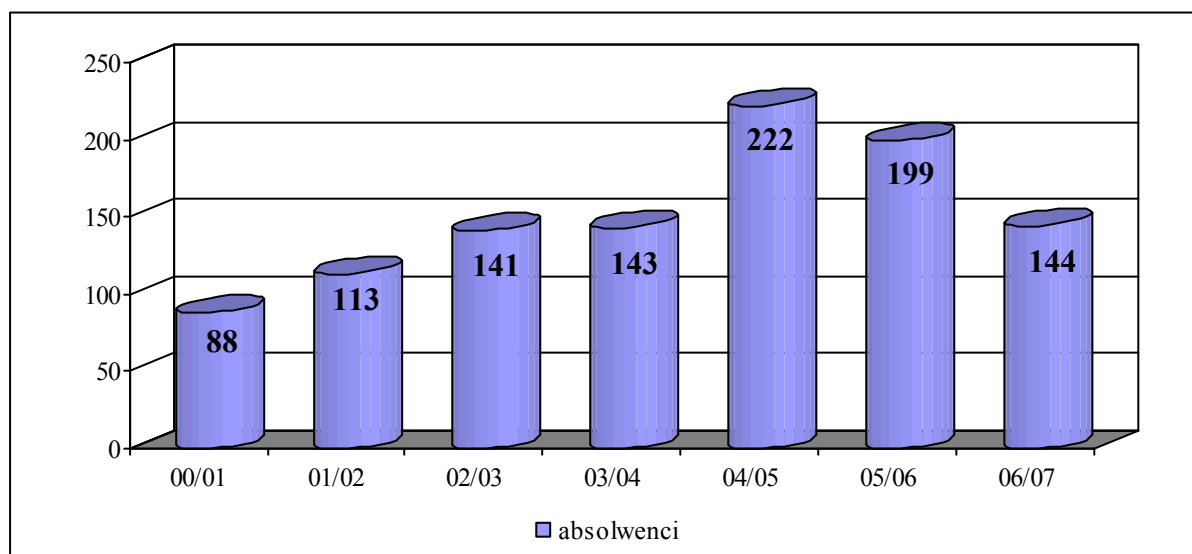
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego nr 1 w Katowicach

Wykres 23. Nabór planowany i zrealizowany w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego nr 1 w Katowicach w latach 1999 – 2007

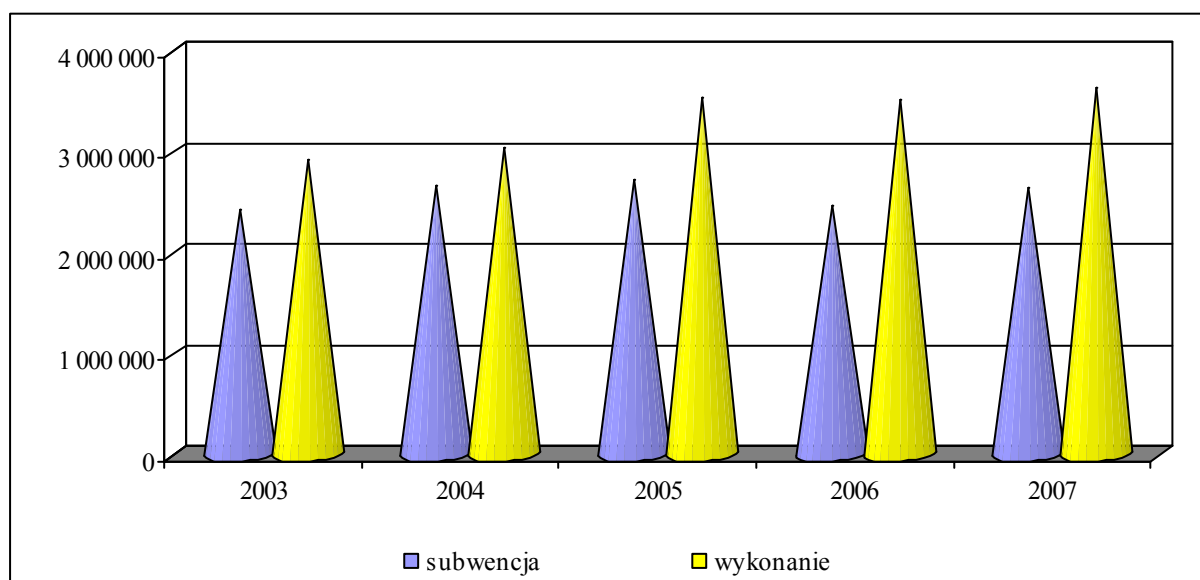
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego nr 1 w Katowicach

Wykres 24. Liczba absolwentów Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego nr 1 w Katowicach w latach 2001 – 2007

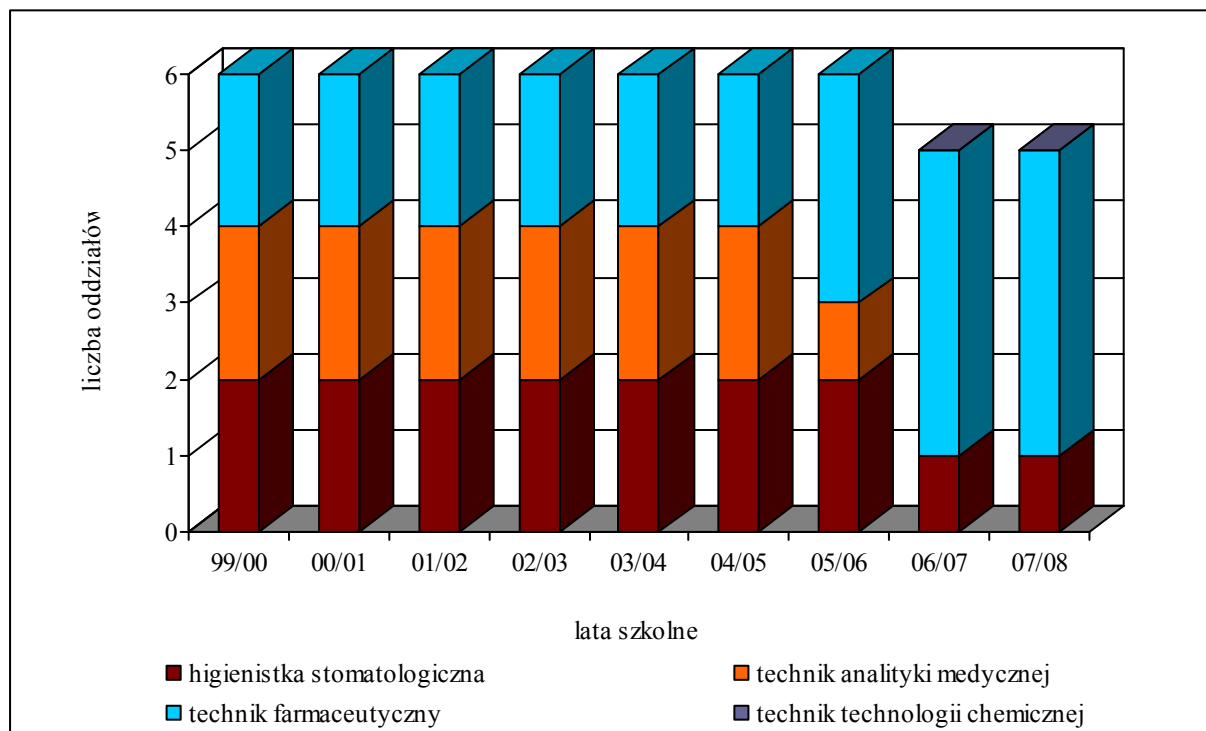
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego nr 1 w Katowicach

Wykres 25. Subwencja oświatowa i wykonanie budżetu Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego nr 1 w Katowicach w latach 1999 – 2007

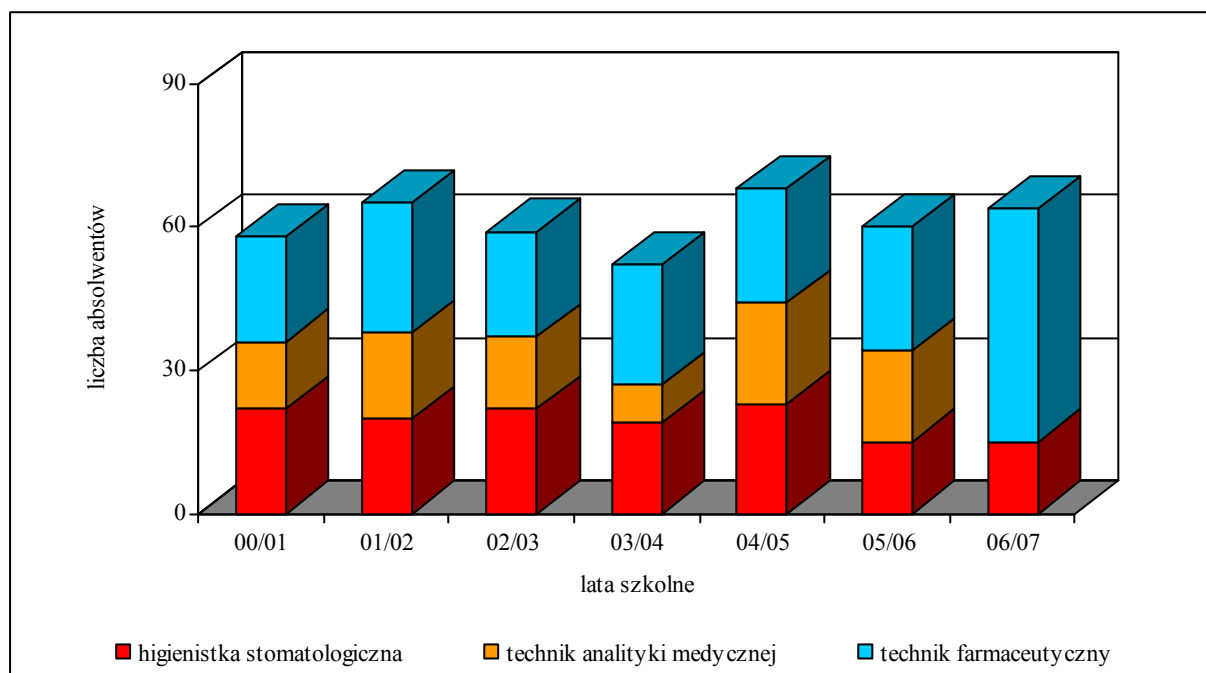
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego nr 1 w Katowicach

Wykres 26. Kierunki kształcenia oraz liczba oddziałów na poszczególnych kierunkach kształcenia w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego nr 2 w Katowicach w latach 1999 – 2007

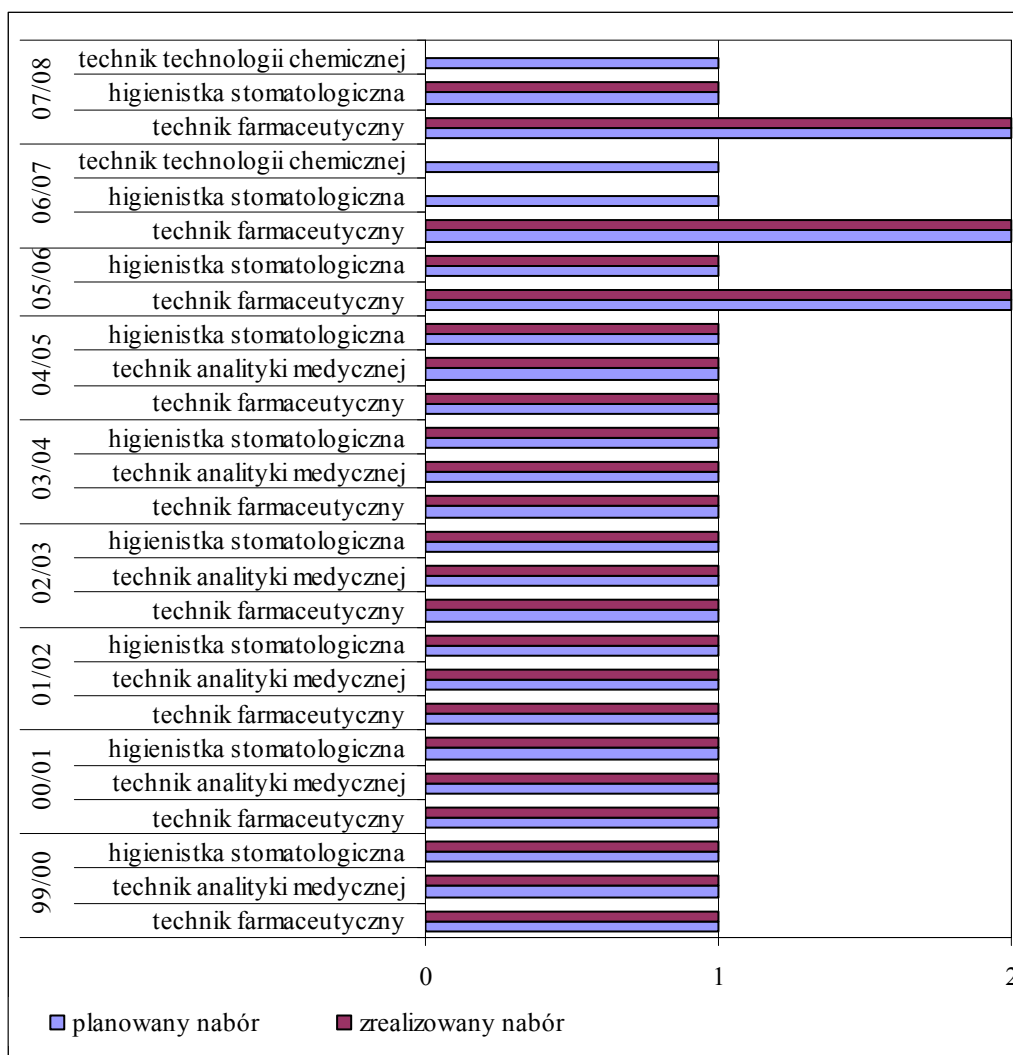
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego nr 2 w Katowicach

Wykres 27. Liczba absolwentów poszczególnych kierunków Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego nr 2 w Katowicach w latach 2001 – 2007

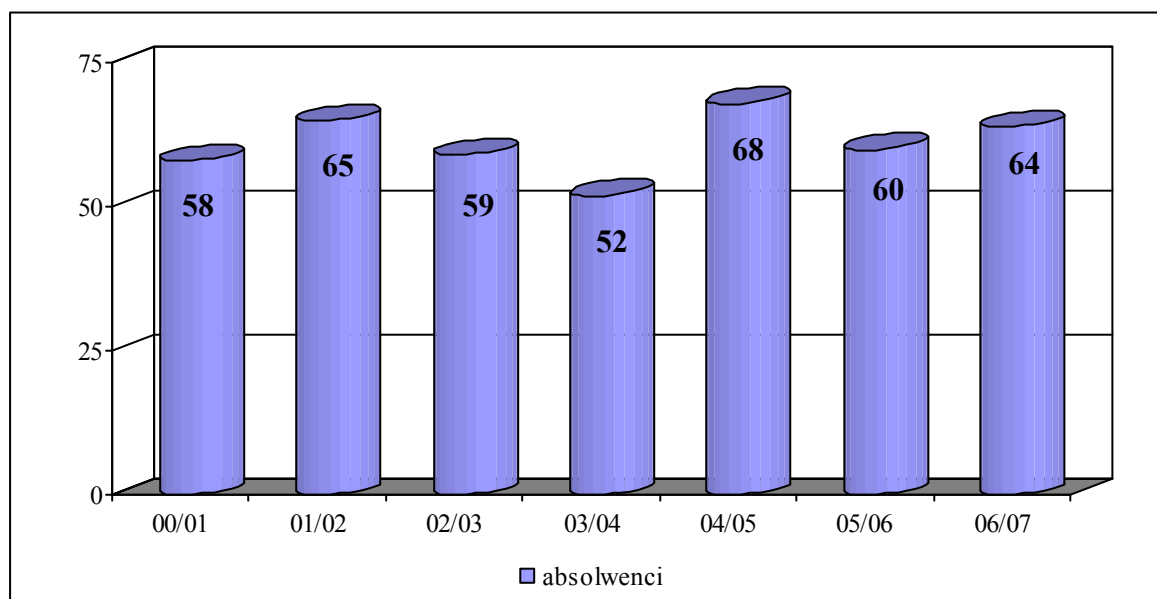
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego nr 2 w Katowicach

Wykres 28. Nabór planowany i zrealizowany w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego nr 2 w Katowicach w latach 1999 – 2007

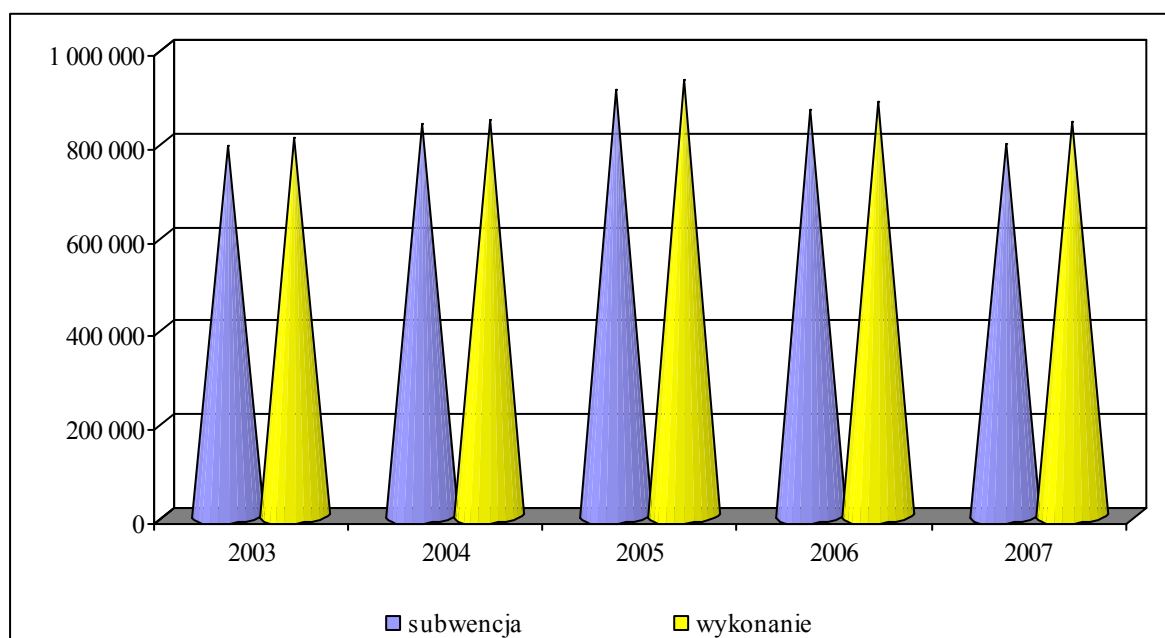
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego nr 2 w Katowicach

Wykres 29. Liczba absolwentów **Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego nr 2 w Katowicach** w latach 2001 – 2007

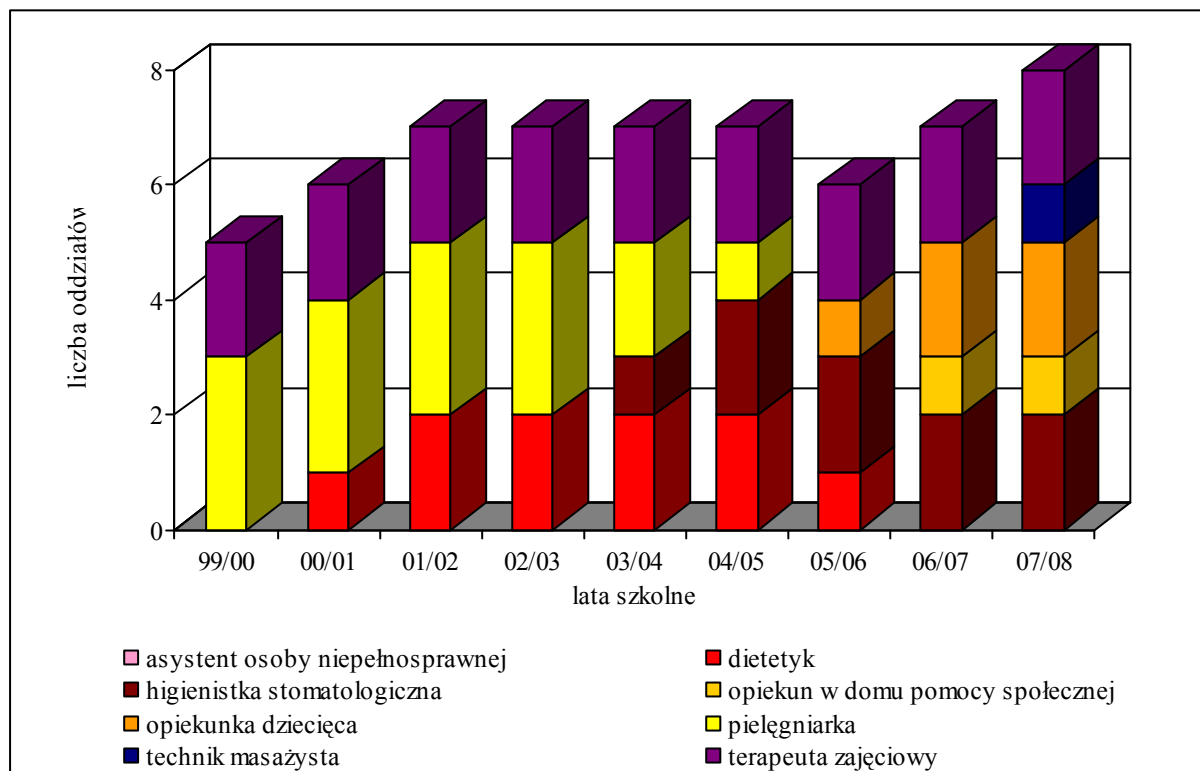
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego nr 2 w Katowicach

Wykres 30. Subwencja oświatowa i wykonanie budżetu **Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego nr 2 w Katowicach** w latach 1999 – 2007

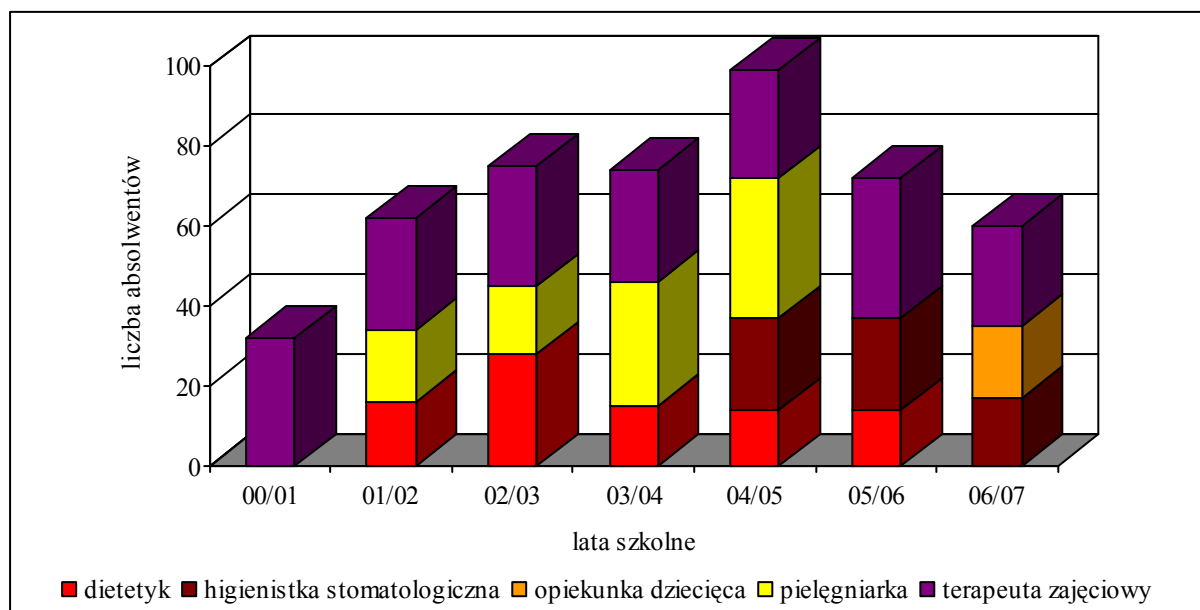
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego nr 2 w Katowicach

Wykres 31. Kierunki kształcenia oraz liczba oddziałów na poszczególnych kierunkach kształcenia w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego nr 1 w Raciborzu w latach 1999 – 2007

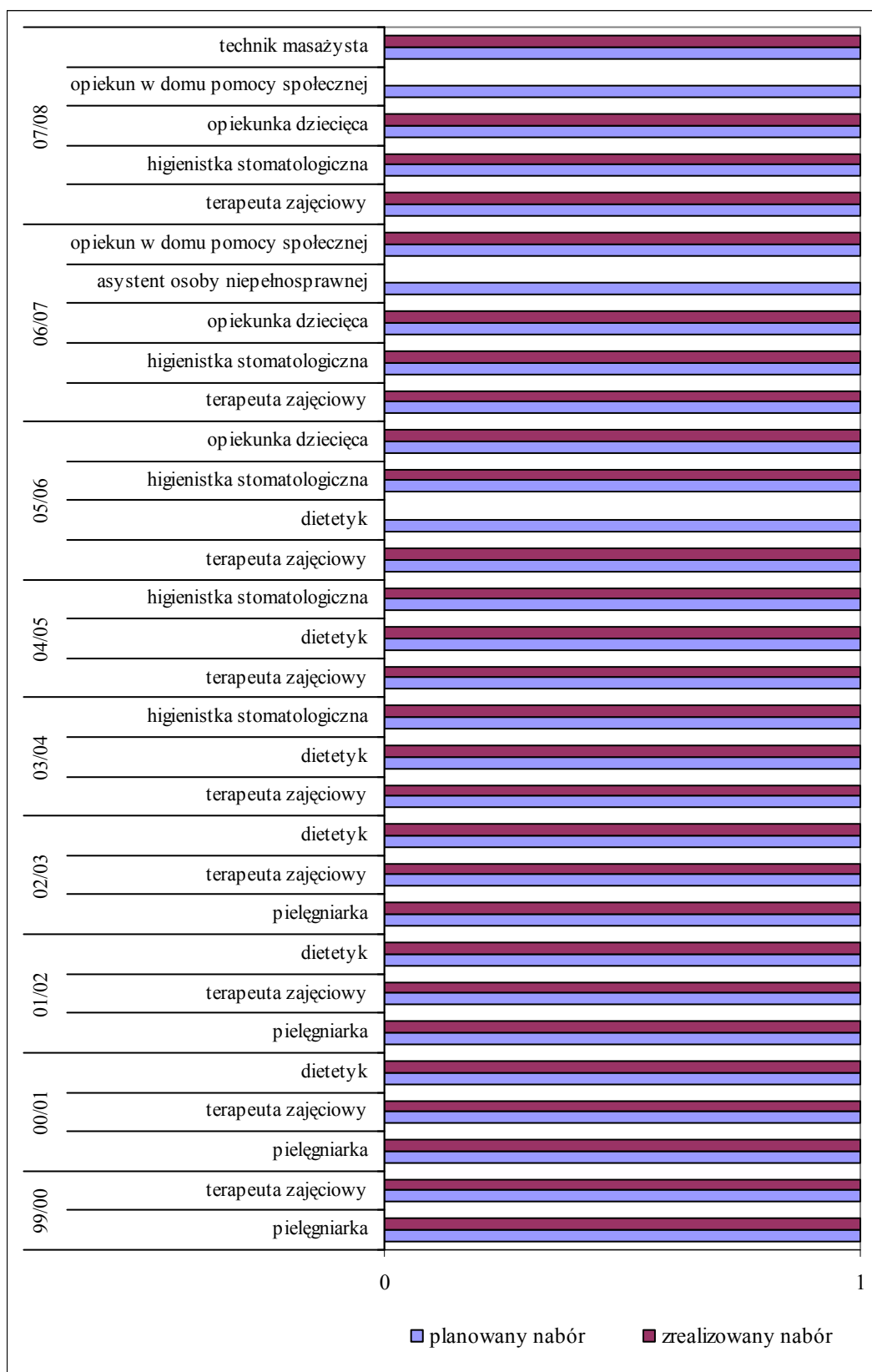
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego nr 1 w Raciborzu

Wykres 32. Liczba absolwentów poszczególnych kierunków Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego nr 1 w Raciborzu w latach 2001 – 2007

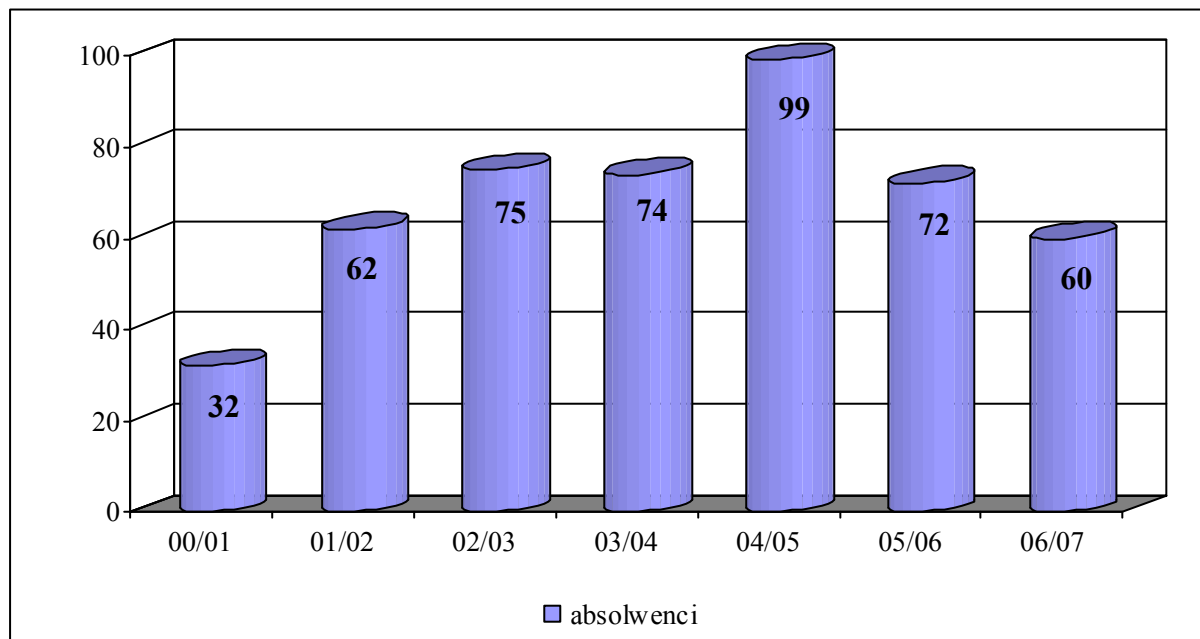
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego nr 1 w Raciborzu

Wykres 33. Nabór planowany i zrealizowany w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego nr 1 w Raciborzu w latach 1999 – 2007

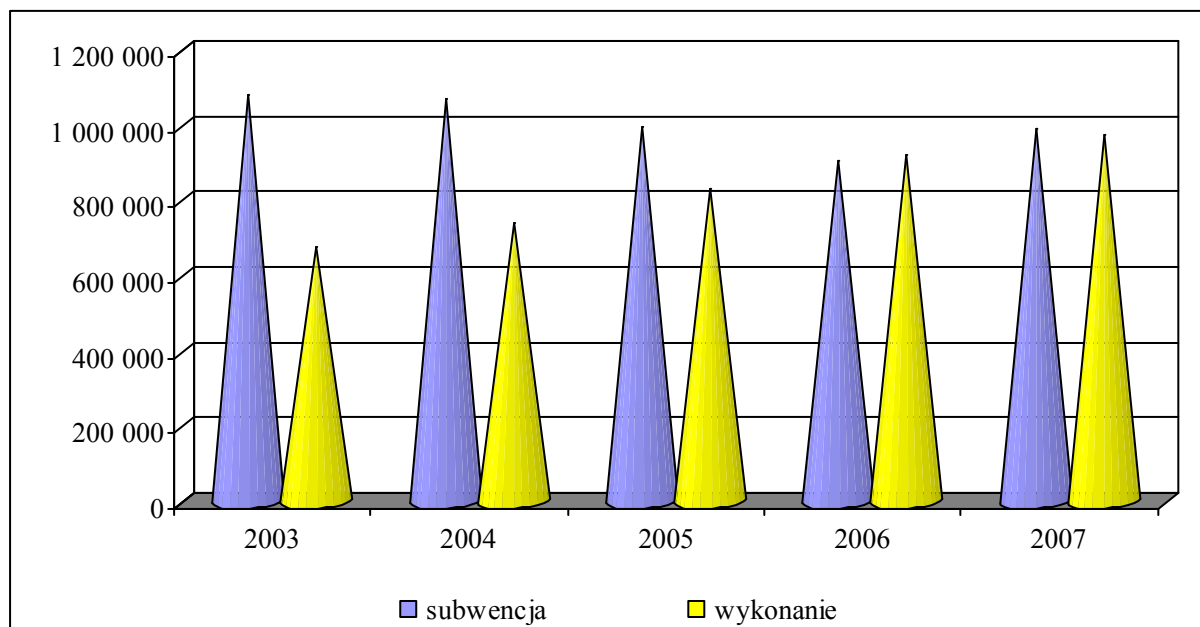
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego nr 1 w Raciborzu

Wykres 34. Liczba absolwentów Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego nr 1 w Raciborzu w latach 2001 – 2007

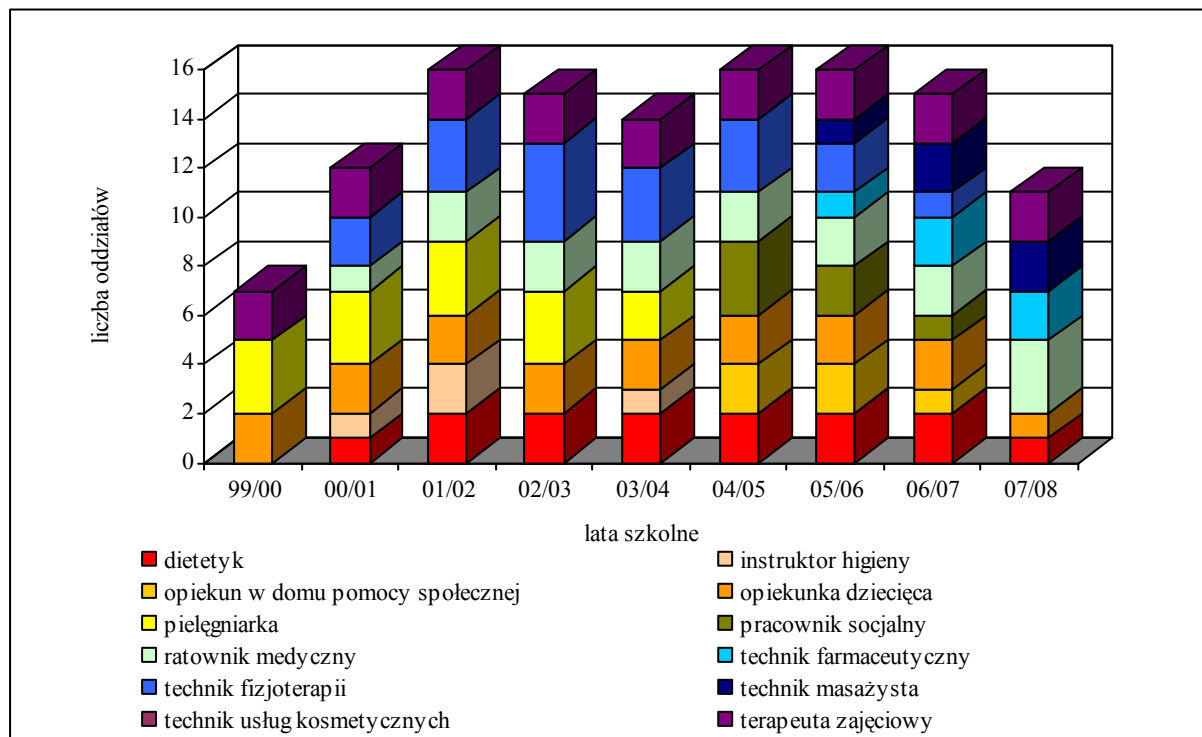
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego nr 1 w Raciborzu

Wykres 35. Subwencja oświatowa i wykonanie budżetu Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego nr 1 w Raciborzu w latach 1999 – 2007

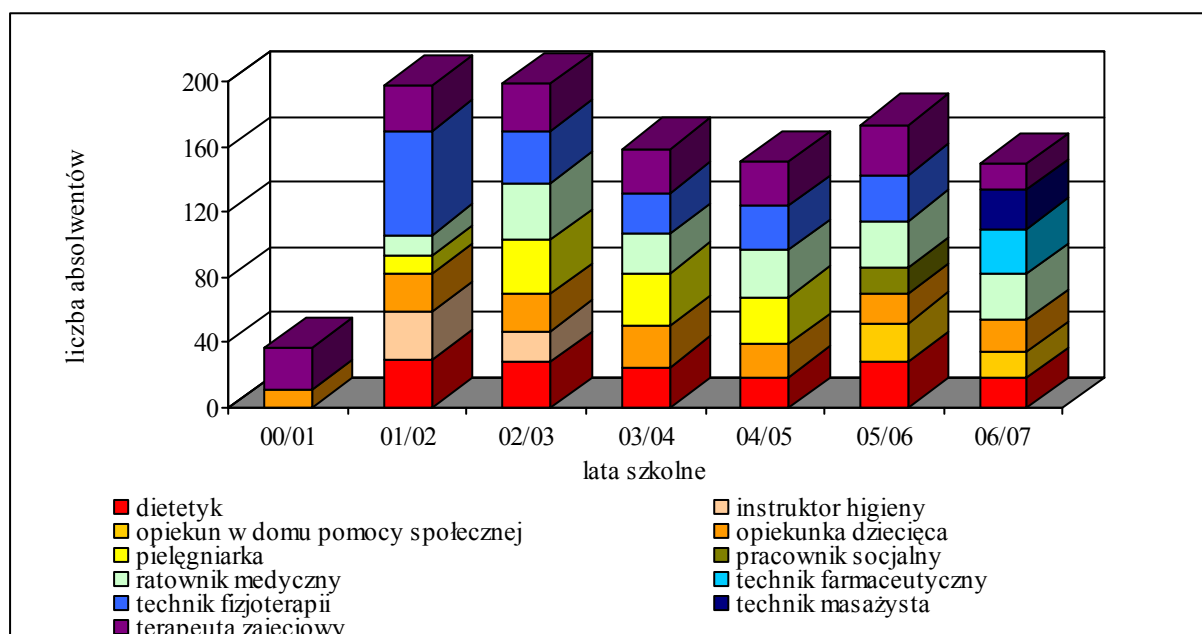
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego nr 1 w Raciborzu

Wykres 36. Kierunki kształcenia oraz liczba oddziałów na poszczególnych kierunkach kształcenia w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Rybniku w latach 1999 – 2007

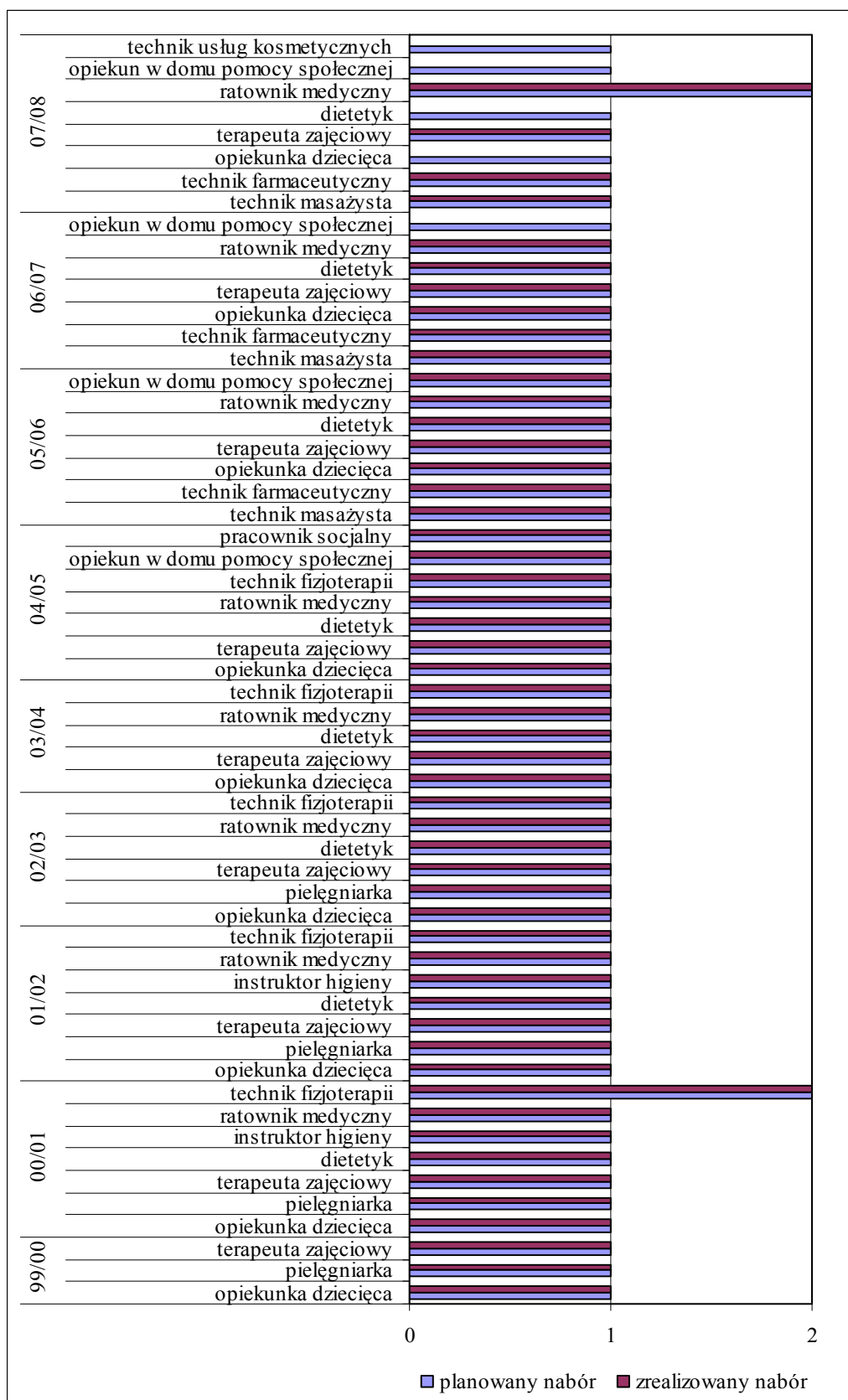
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Rybniku

Wykres 37. Liczba absolwentów poszczególnych kierunków Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Rybniku w latach 2001 – 2007

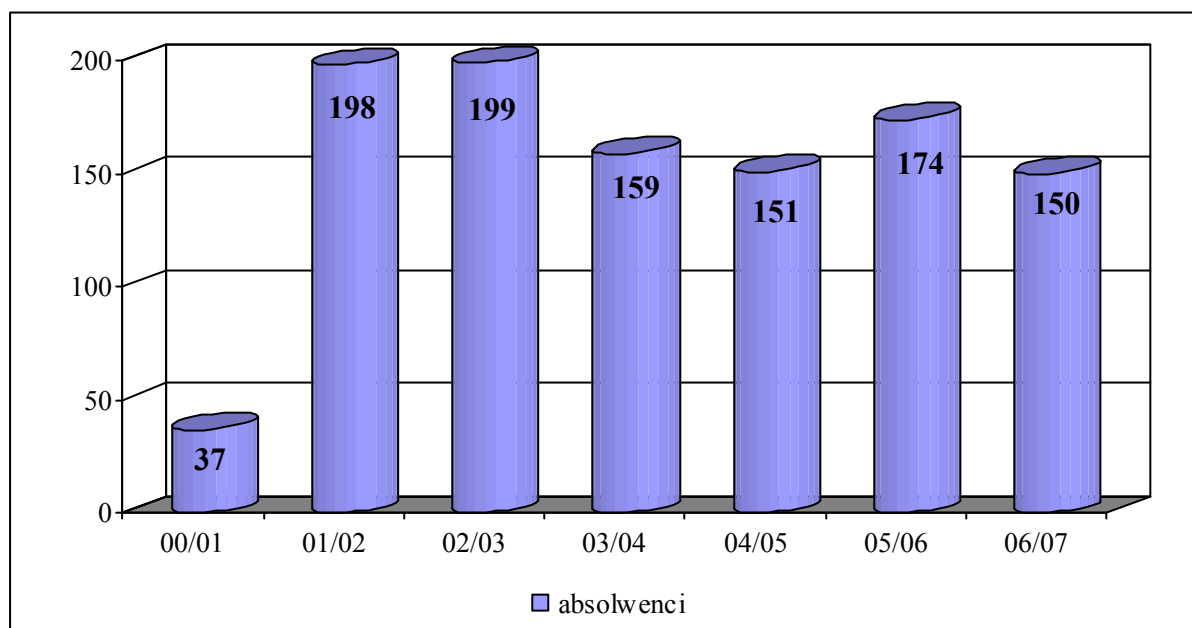
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Rybniku

Wykres 38. Nabór planowany i zrealizowany w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Rybniku w latach 1999 – 2007

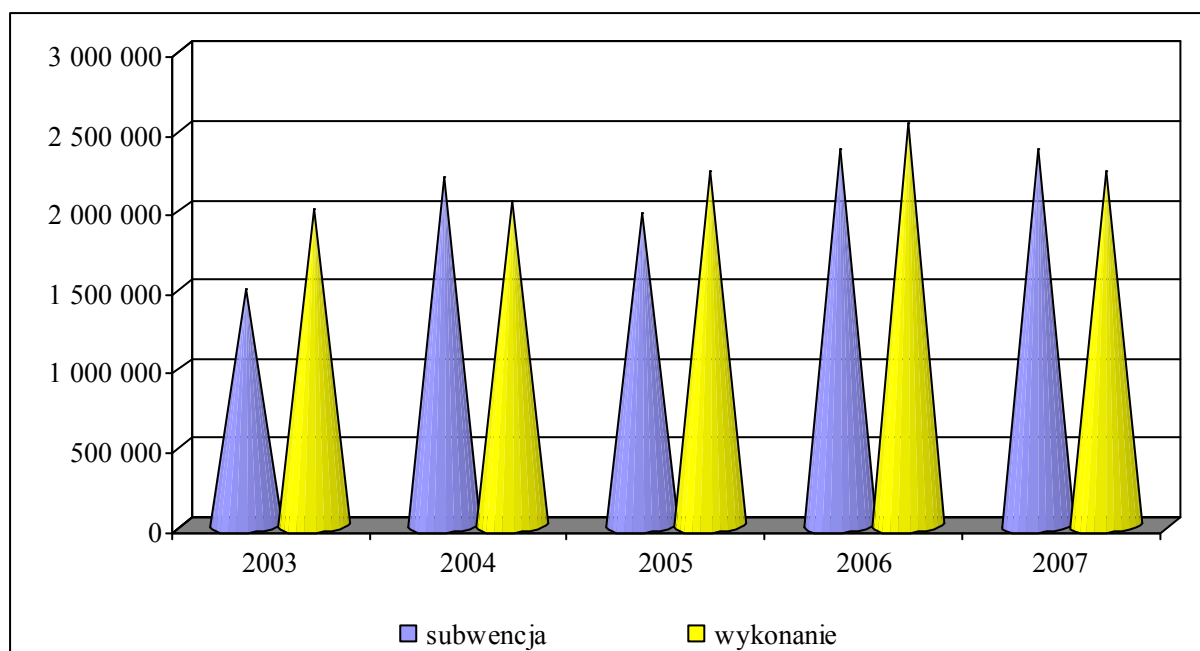
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Rybniku

Wykres 39. Liczba absolwentów Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Rybniku latach 2001 – 2007

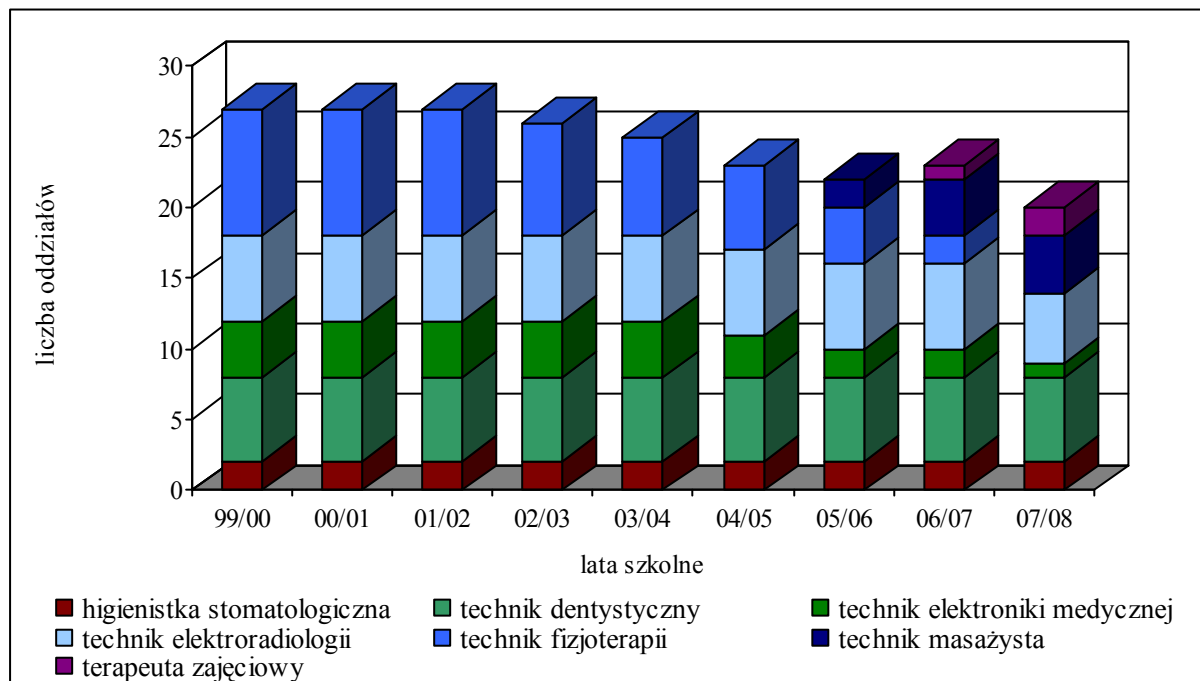
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Rybniku

Wykres 40. Subwencja oświatowa i wykonanie budżetu Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Rybniku w latach 1999 – 2007

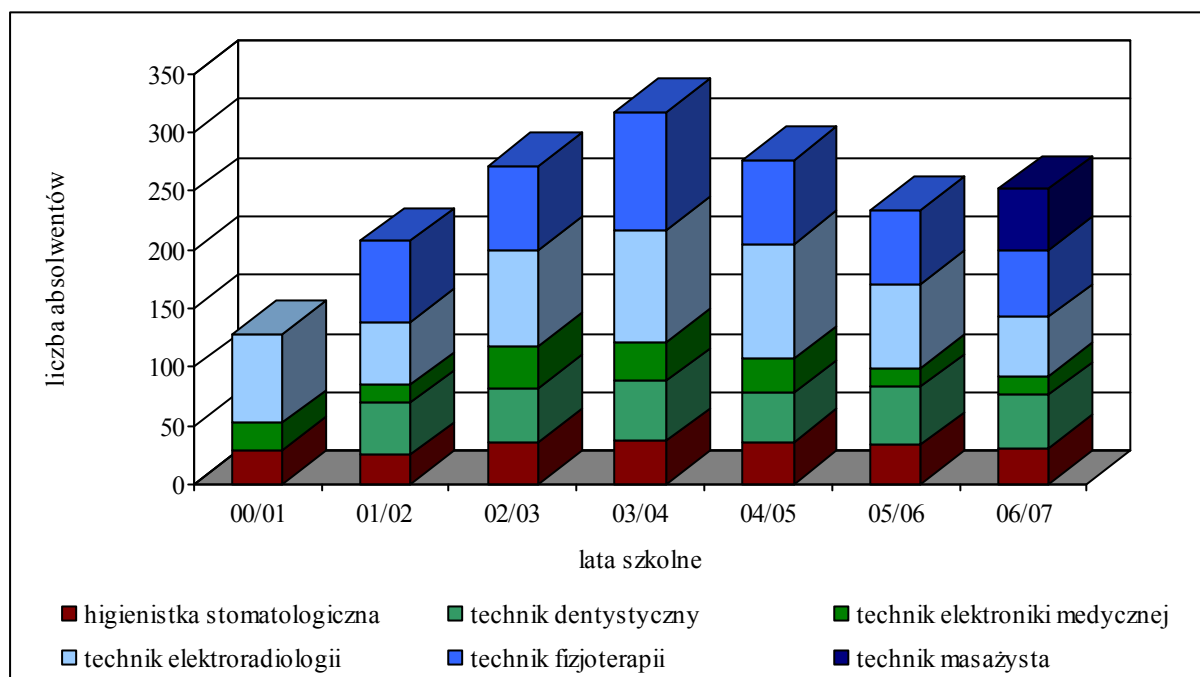
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Rybniku

Wykres 41. Kierunki kształcenia oraz liczba oddziałów na poszczególnych kierunkach kształcenia w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Zabrze w latach 1999 – 2007

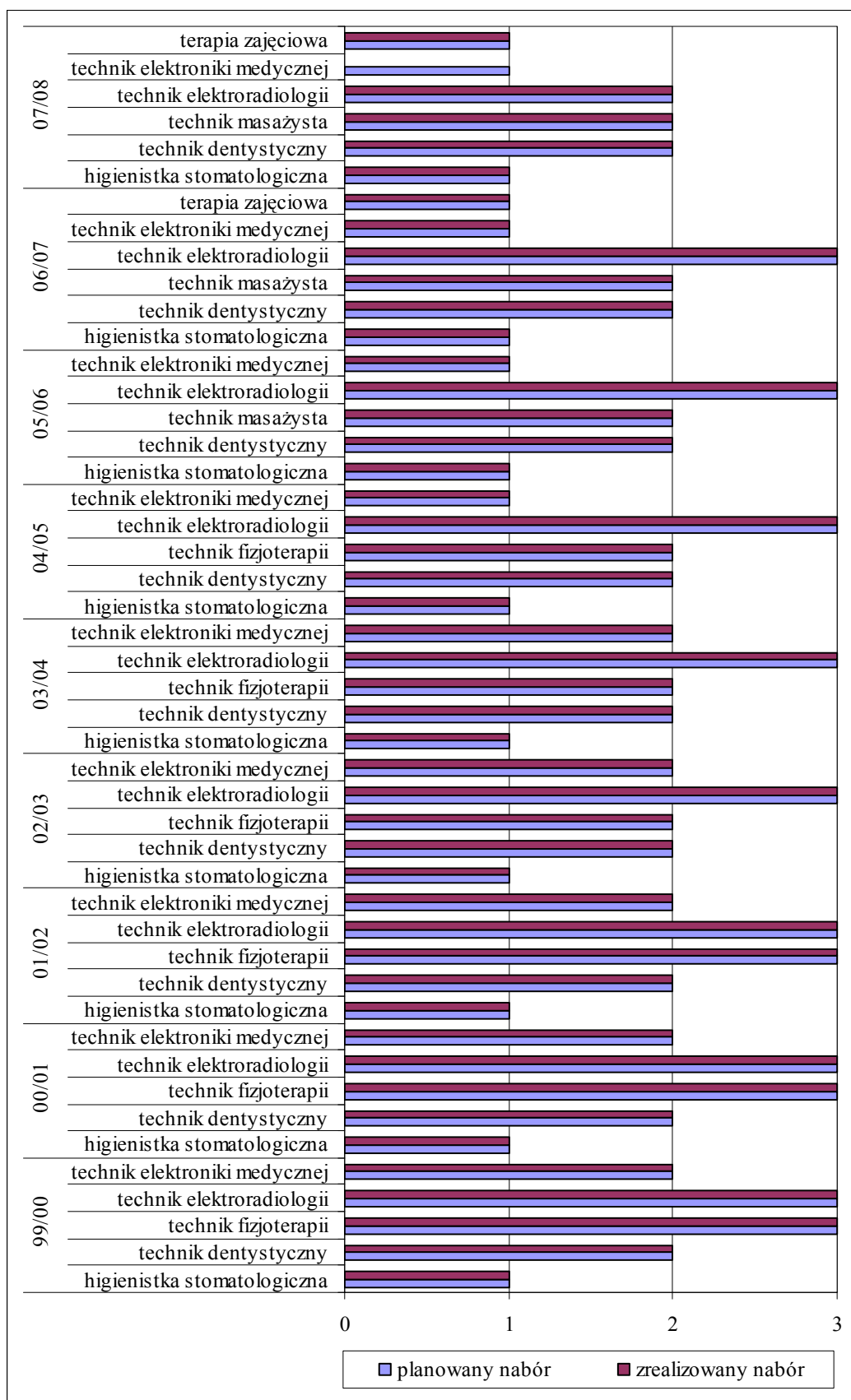
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Zabrze

Wykres 42. Liczba absolwentów poszczególnych kierunków Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Zabrze w latach 2001 – 2007

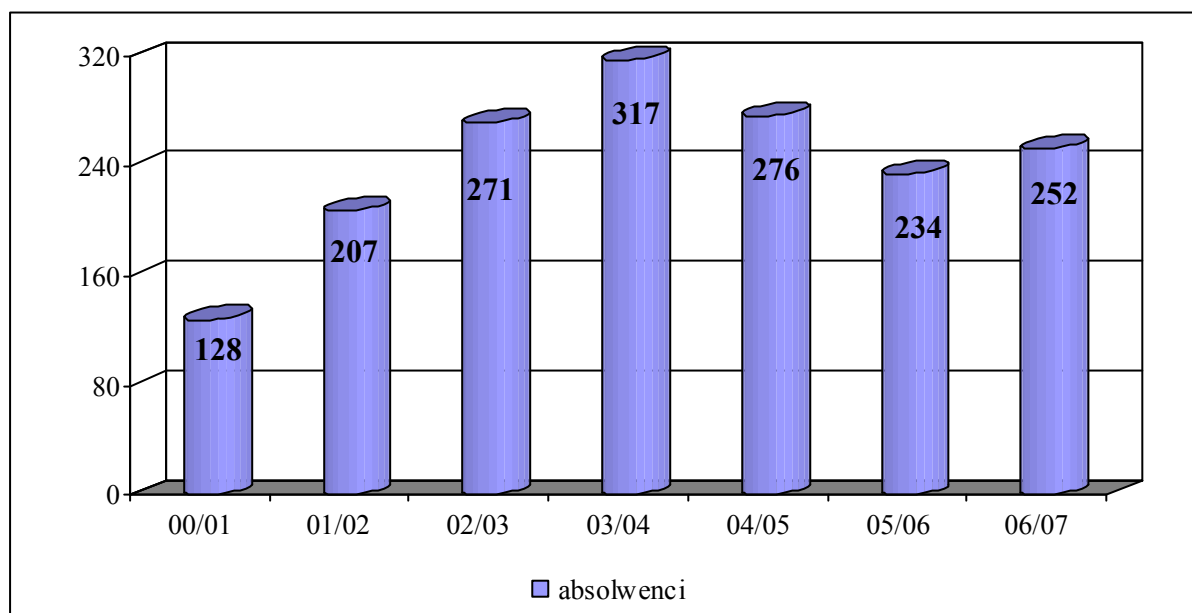
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Zabrze

Wykres 43. Nabór planowany i zrealizowany w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Zabrze w latach 1999 – 2007

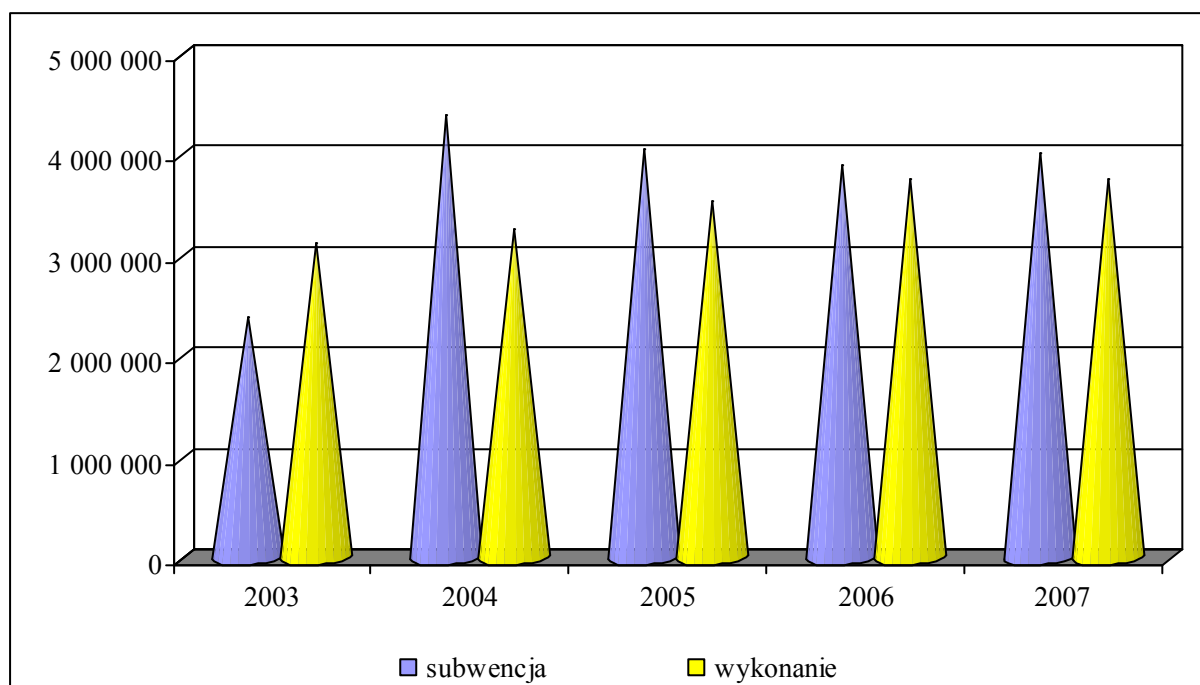
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Zabrze

Wykres 44. Liczba absolwentów Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Zabrzu latach 2001 – 2007

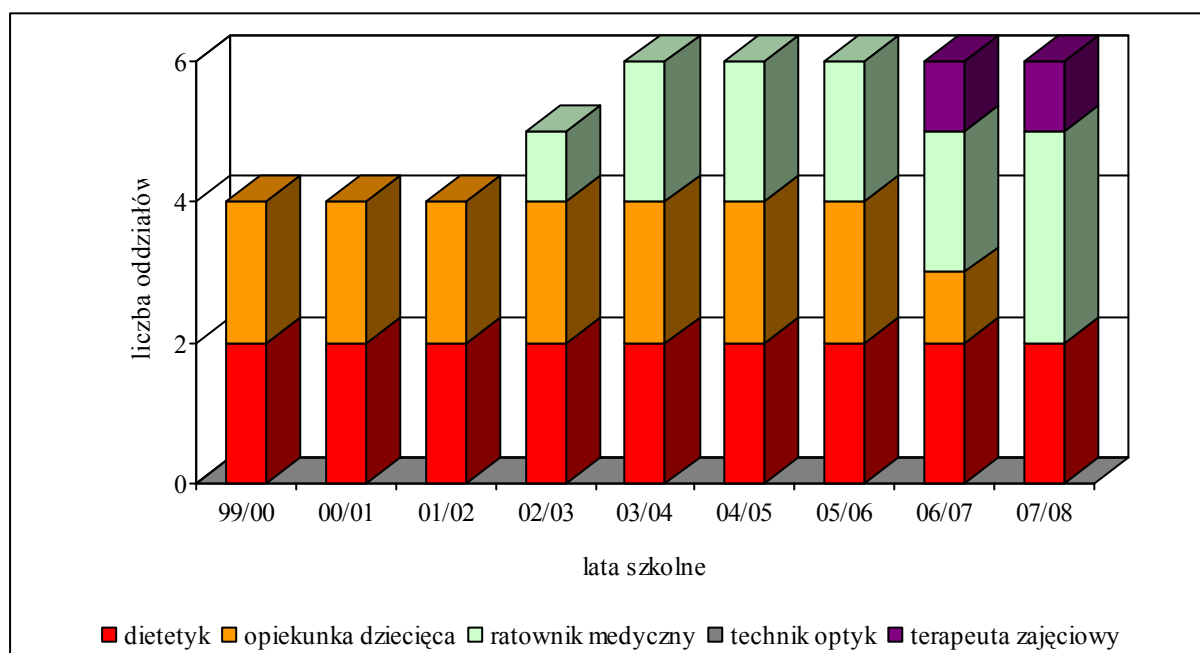
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Zabrzu

Wykres 45. Subwencja oświatowa i wykonanie budżetu Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Zabrzu w latach 1999 – 2007

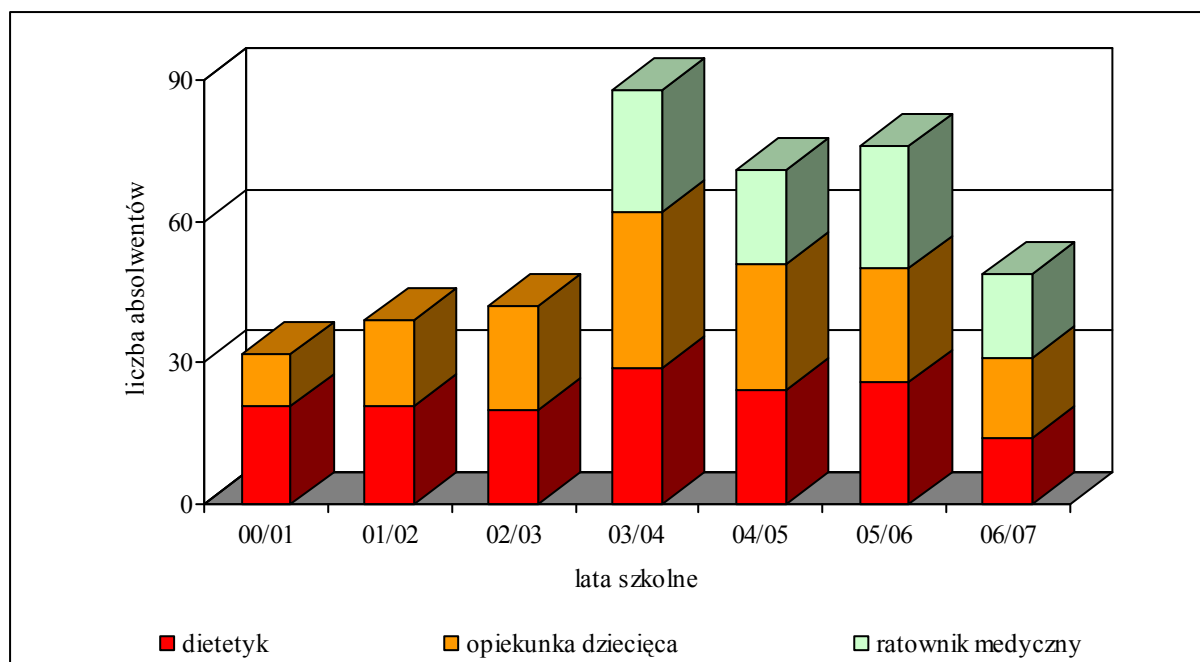
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Zabrzu

Wykres 46. Kierunki kształcenia oraz liczba oddziałów na poszczególnych kierunkach kształcenia w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Zawierciu w latach 1999 – 2007

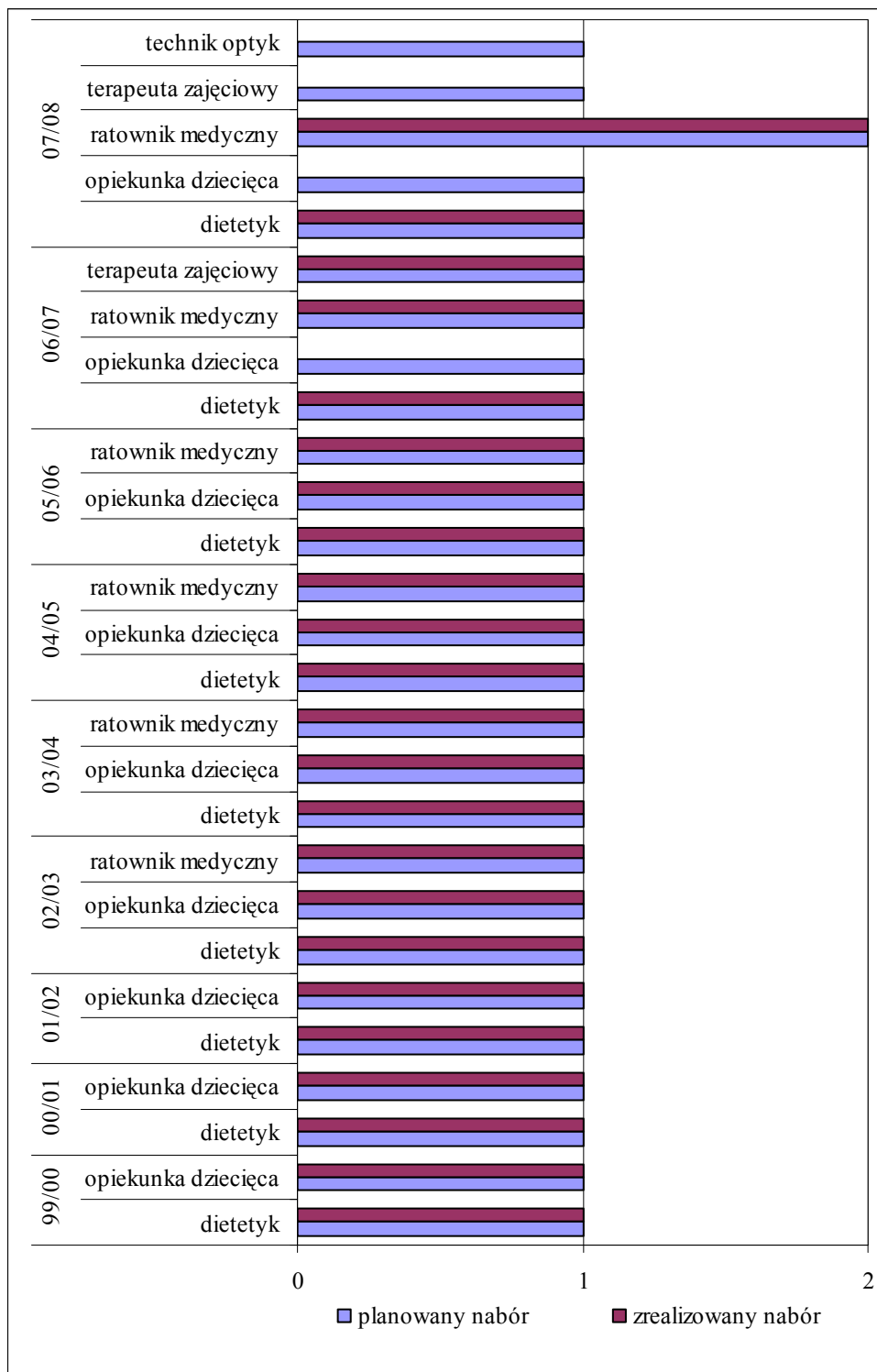
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Zawierciu

Wykres 47. Liczba absolwentów poszczególnych kierunków Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Zawierciu w latach 2001 – 2007

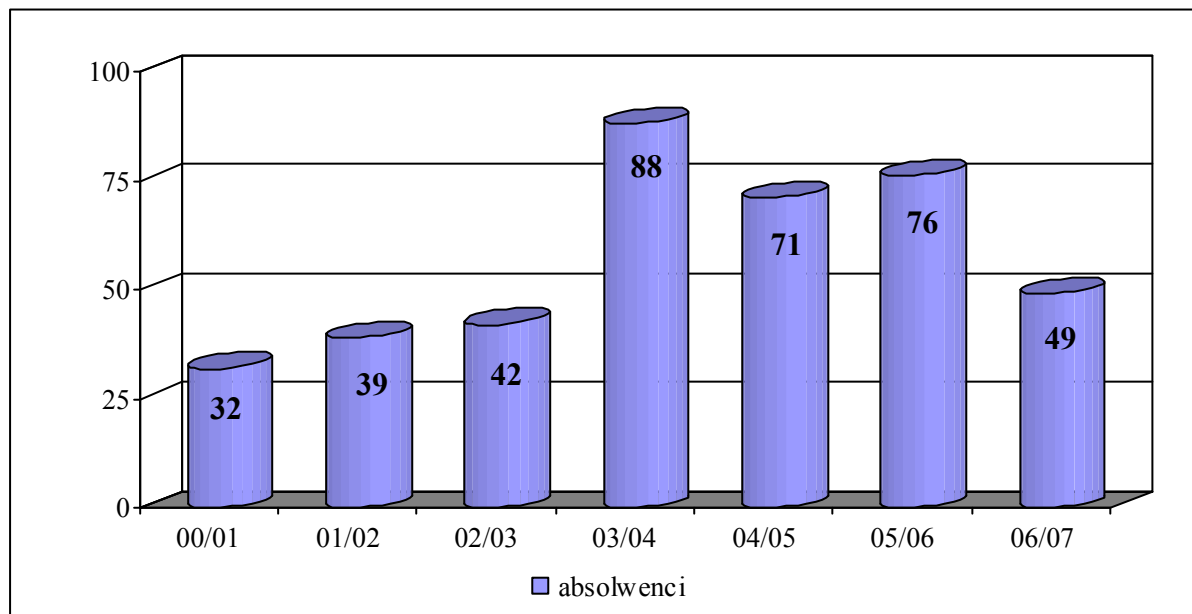
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Zawierciu

Wykres 48. Nabór planowany i zrealizowany w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Zawierciu w latach 1999 – 2007

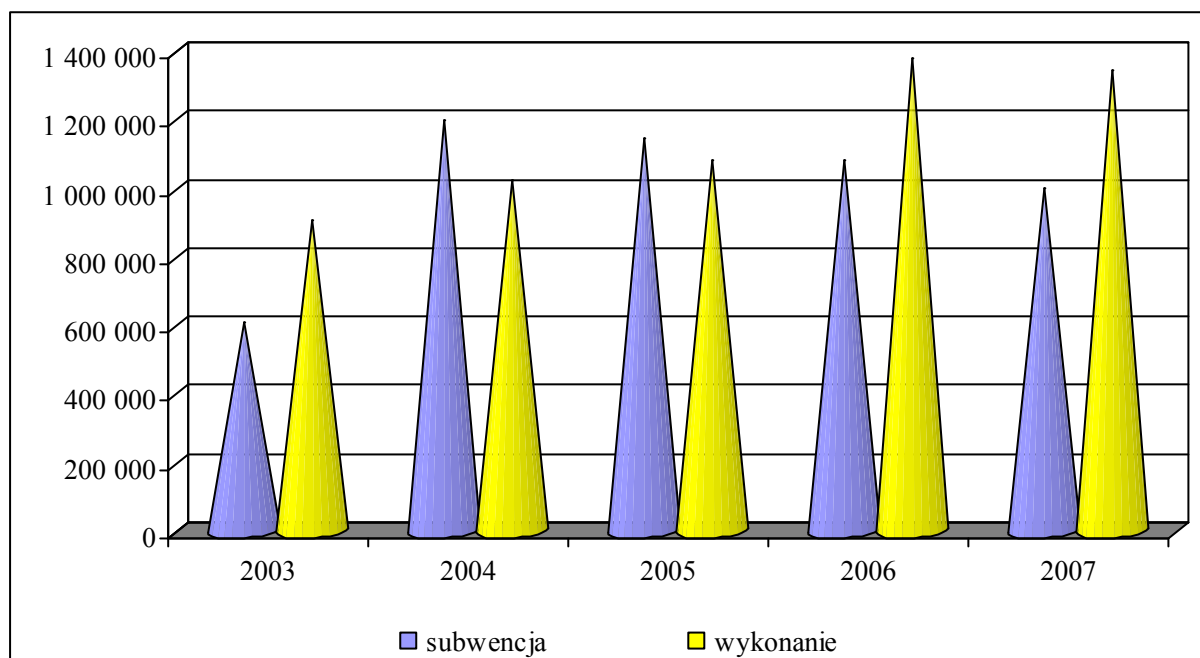
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Zawierciu

Wykres 49. Nabór planowany i zrealizowany w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Zawierciu w latach 1999 – 2007

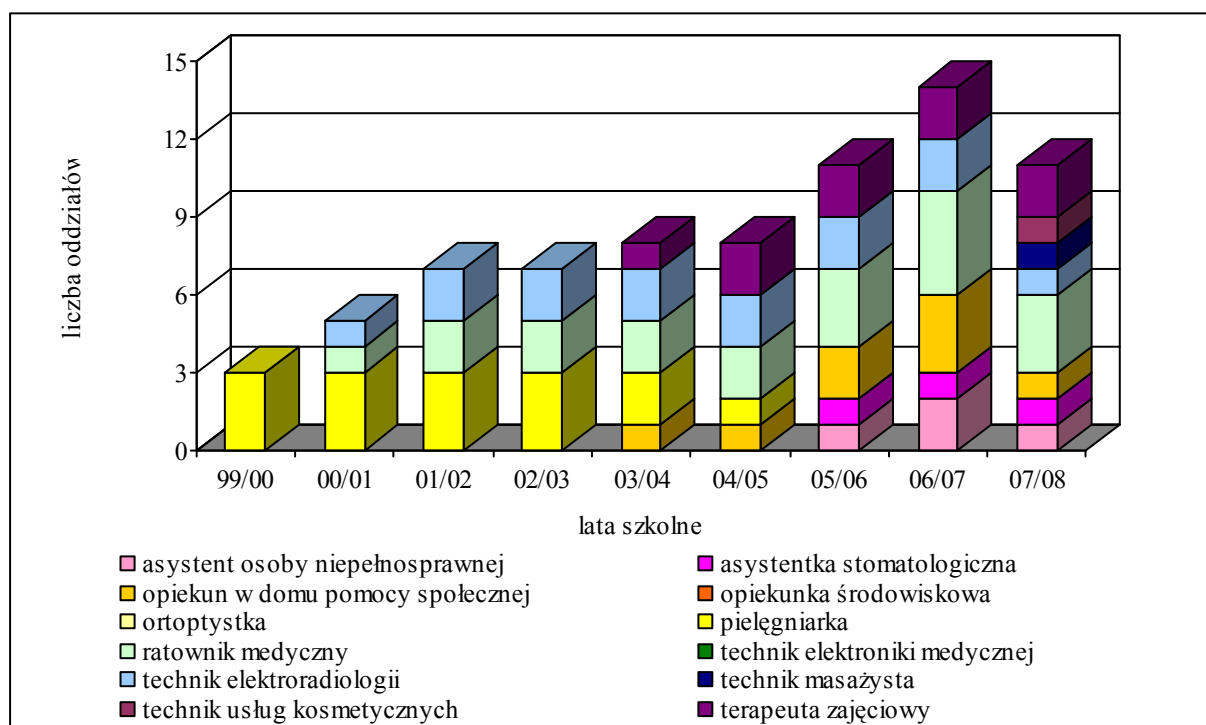
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Zawierciu

Wykres 50. Subwencja oświatowa i wykonanie budżetu Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Zawierciu w latach 1999 – 2007

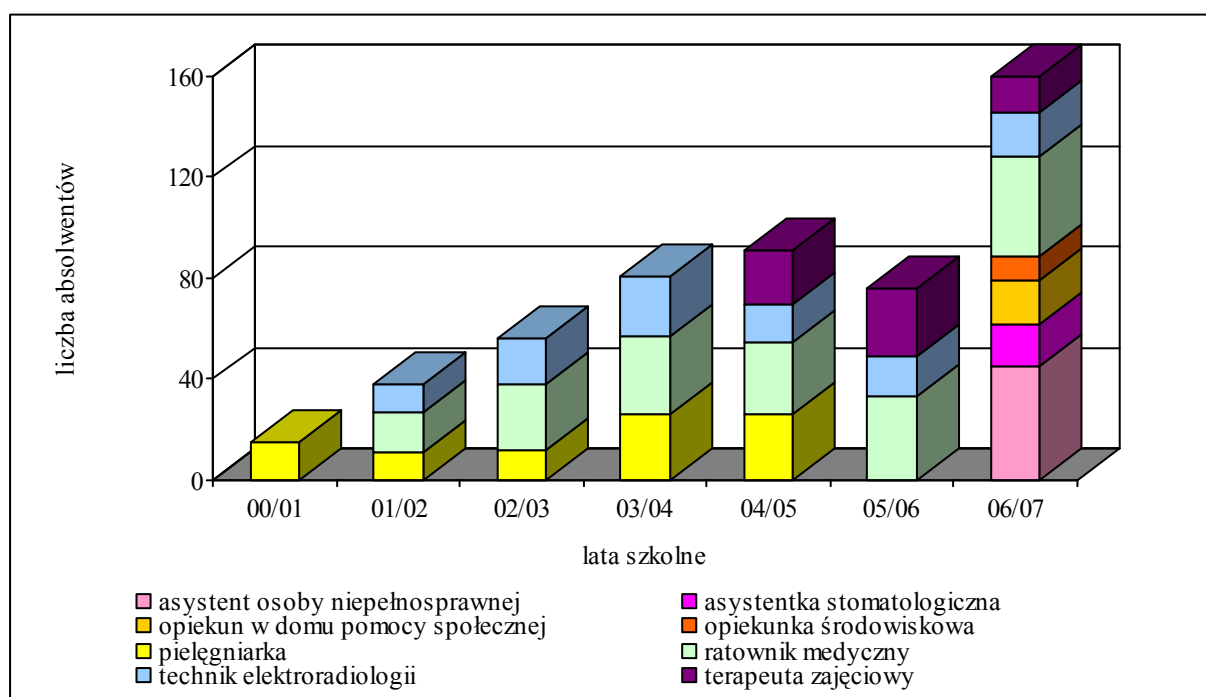
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Zawierciu

Wykres 51. Kierunki kształcenia oraz liczba oddziałów na poszczególnych kierunkach kształcenia w Regionalnym Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu w latach 1999 – 2007

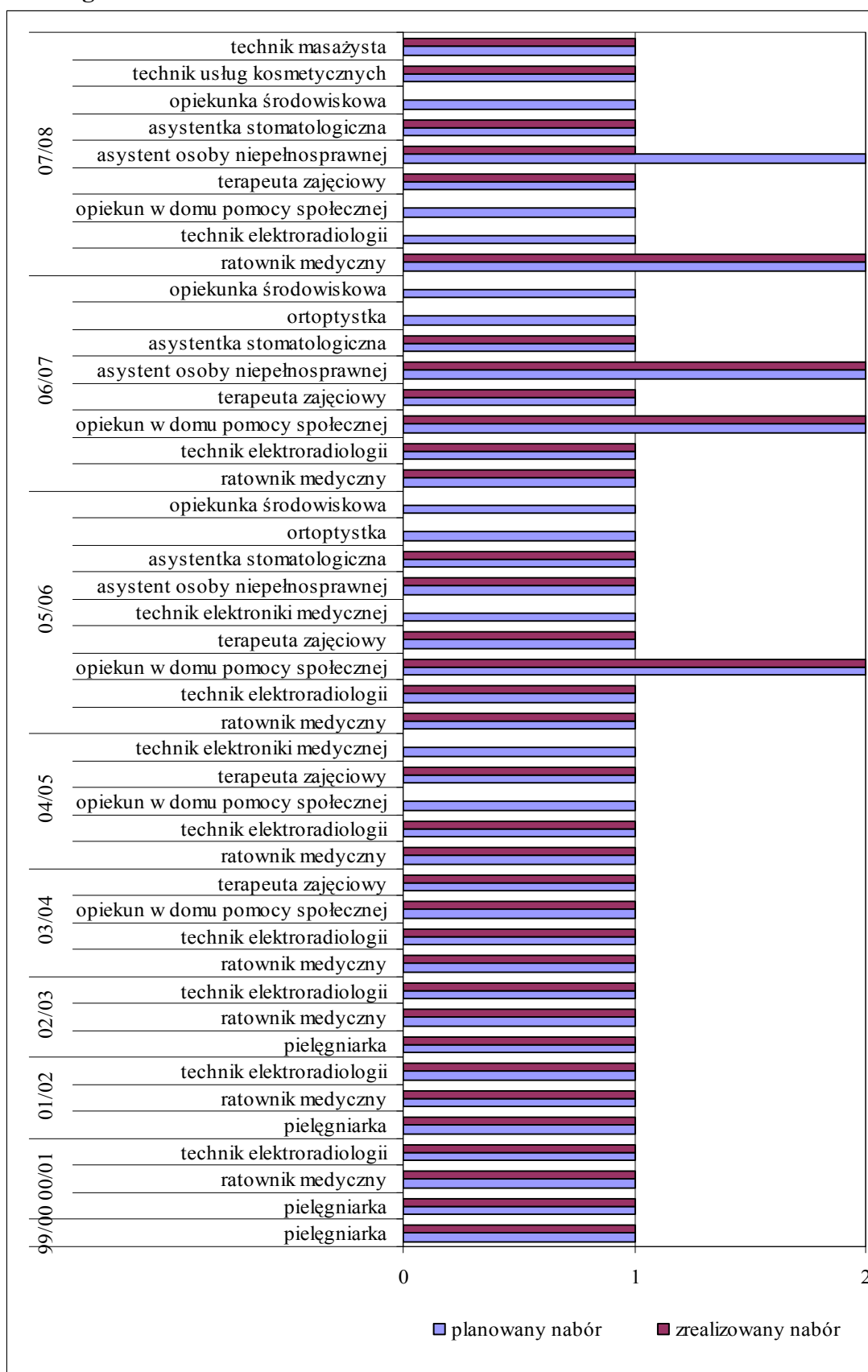
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Regionalnego Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu

Wykres 52. Liczba absolwentów poszczególnych kierunków Regionalnego Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu w latach 2001 – 2007

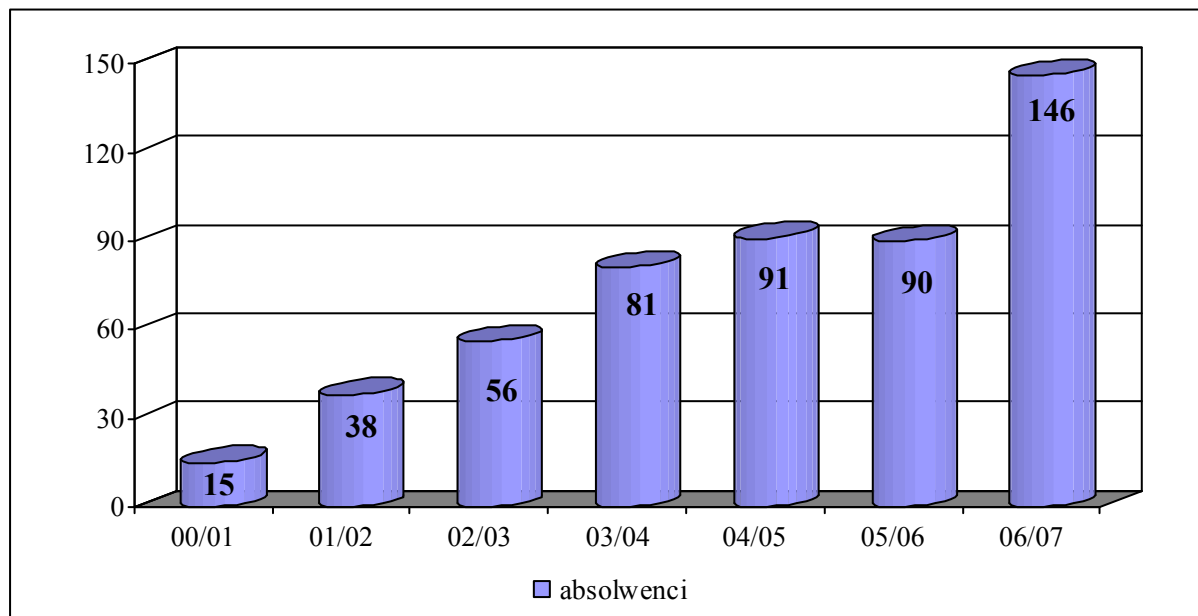
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Regionalnego Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu

Wykres 53. Nabór planowany i zrealizowany w Regionalnym Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu w latach 1999 – 2007

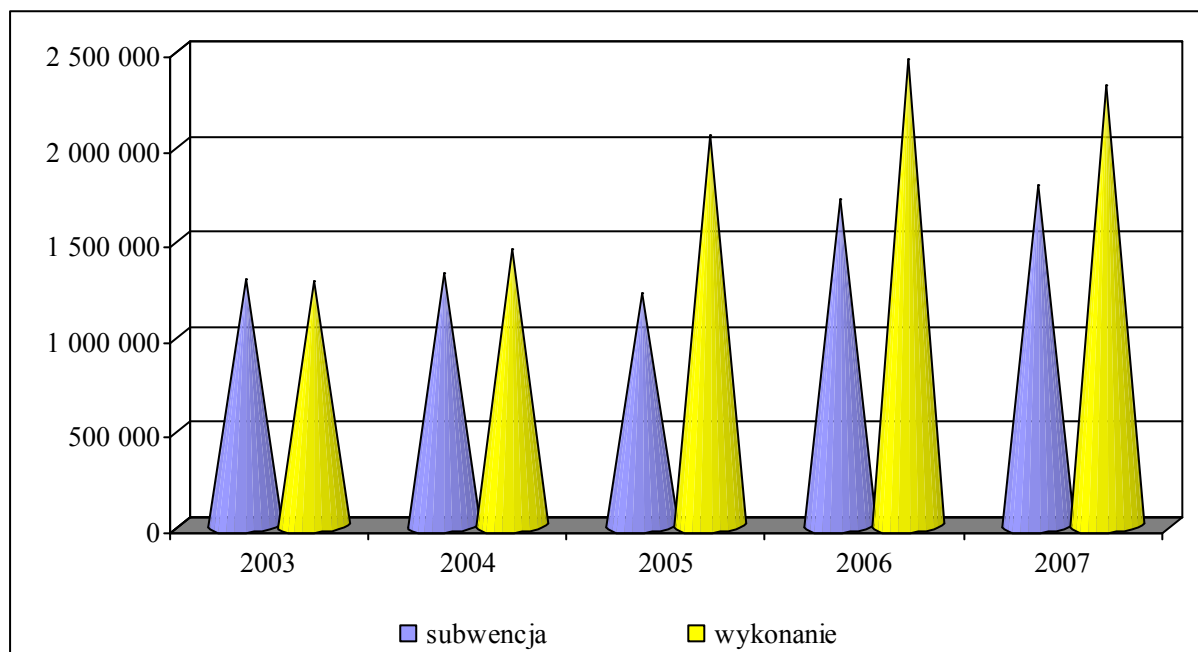
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Regionalnego Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu

Wykres 54. Liczba absolwentów **Regionalnego Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu** w latach 2001 – 2007

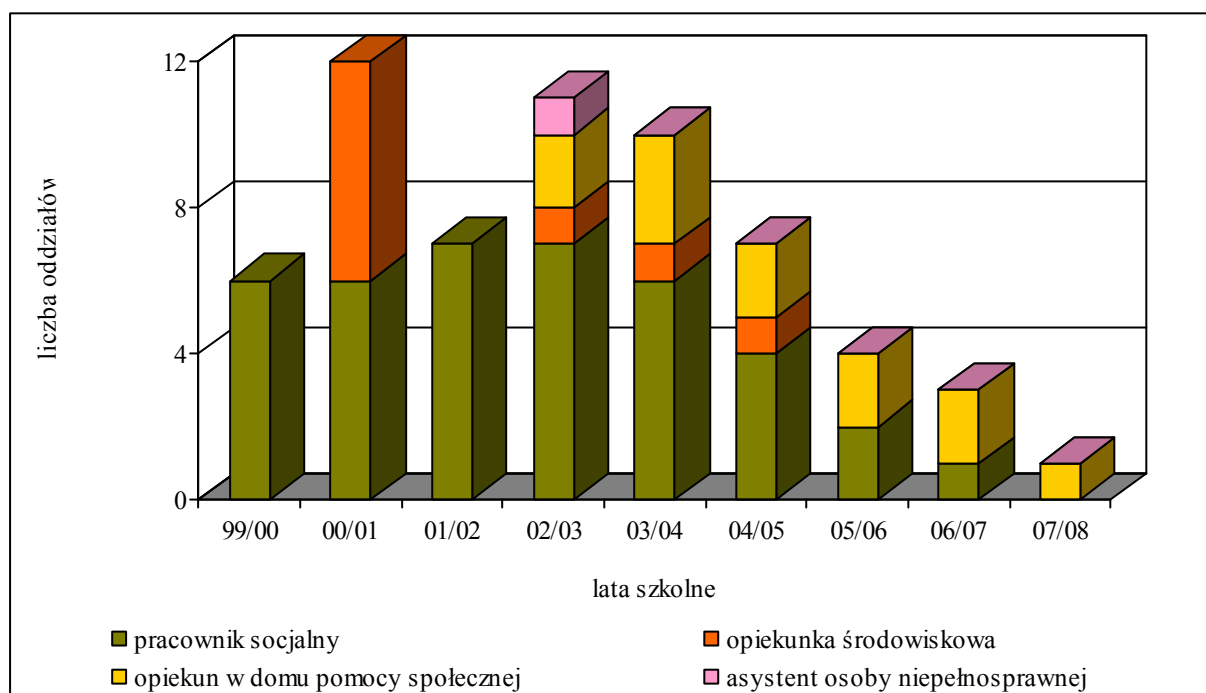
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Regionalnego Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu

Wykres 55. Subwencja oświatowa i wykonanie budżetu **Regionalnego Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu** w latach 1999 – 2007

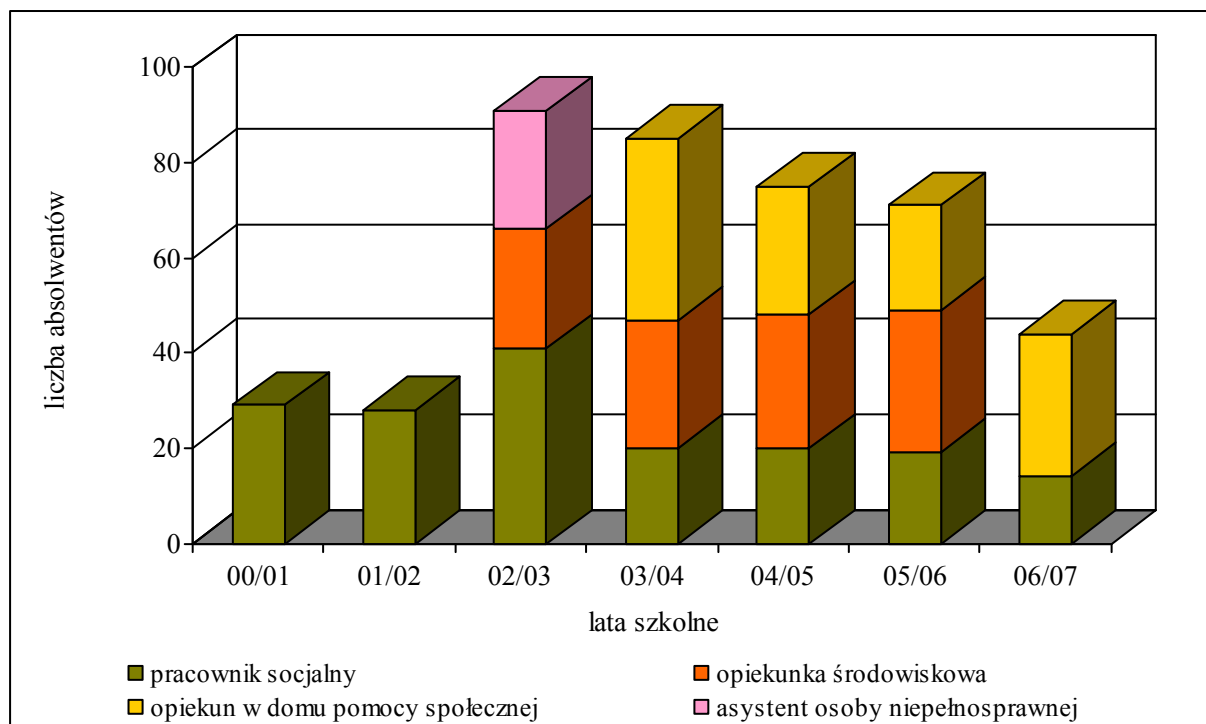
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Regionalnego Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu

Wykres 56. Kierunki kształcenia oraz liczba oddziałów na poszczególnych kierunkach kształcenia w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Bielsku-Białej w latach 1999 – 2007

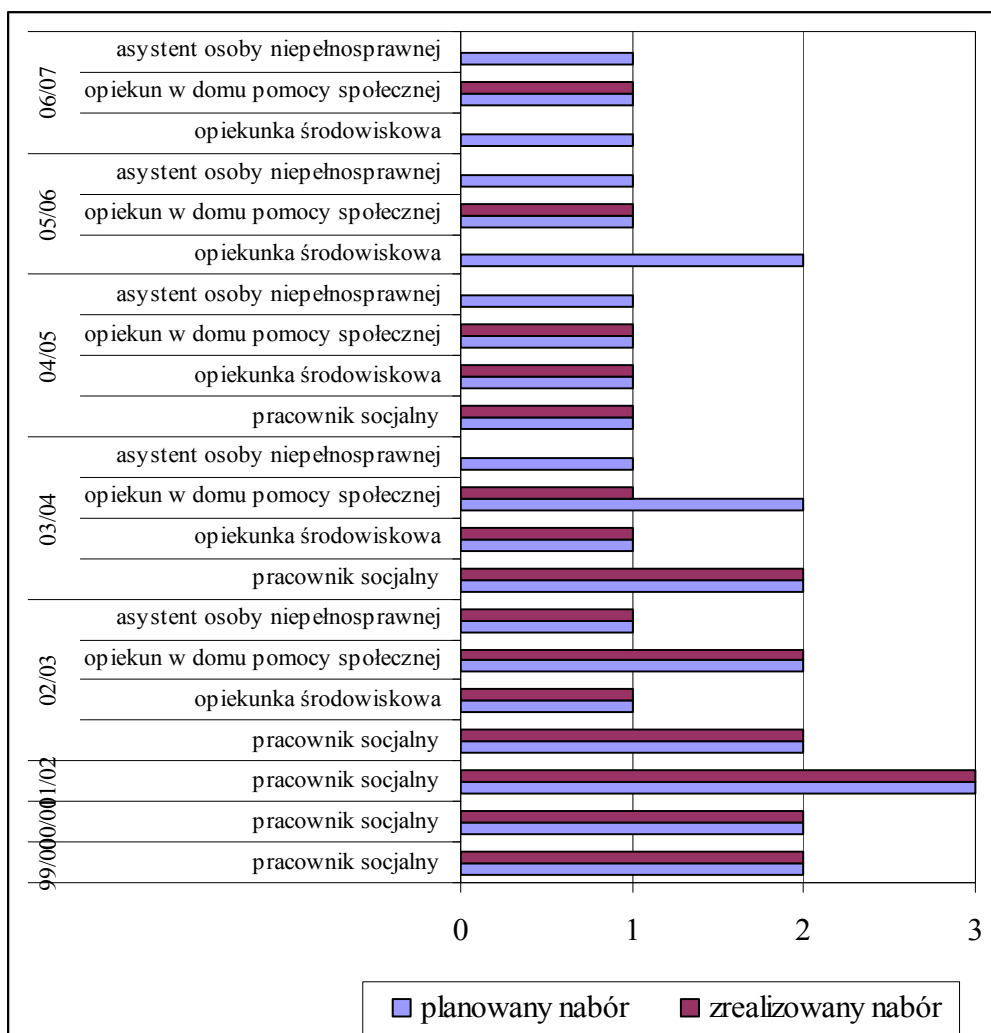
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Bielsku – Białej

Wykres 57. Liczba absolwentów poszczególnych kierunków Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Bielsku-Białej w latach 2001 – 2007

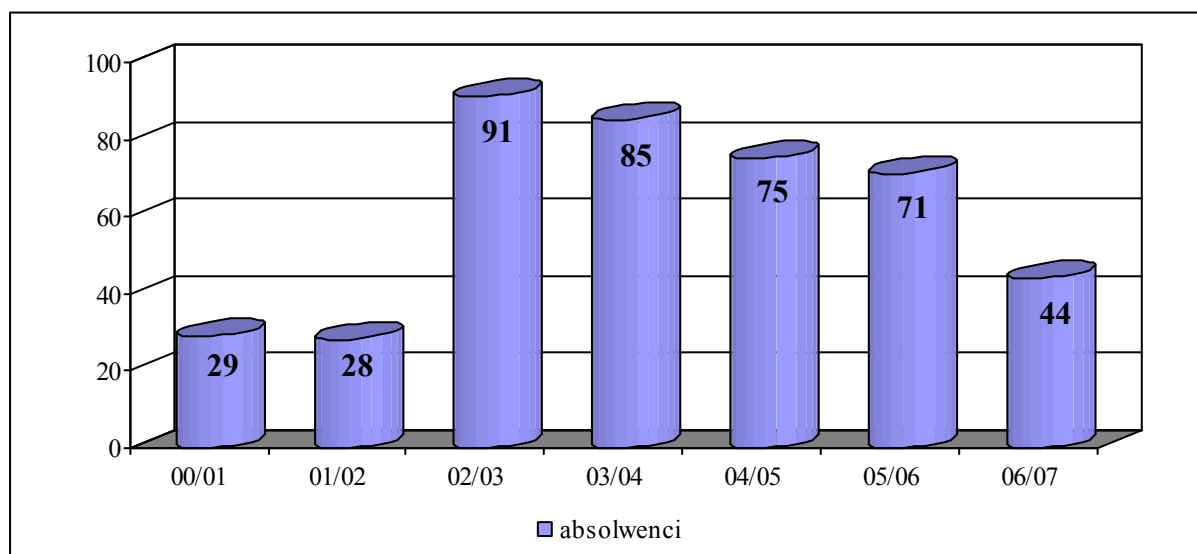
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego Bielsku – Białej

Wykres 58. Nabór planowany i zrealizowany w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Bielsku-Białej w latach 1999 – 2007

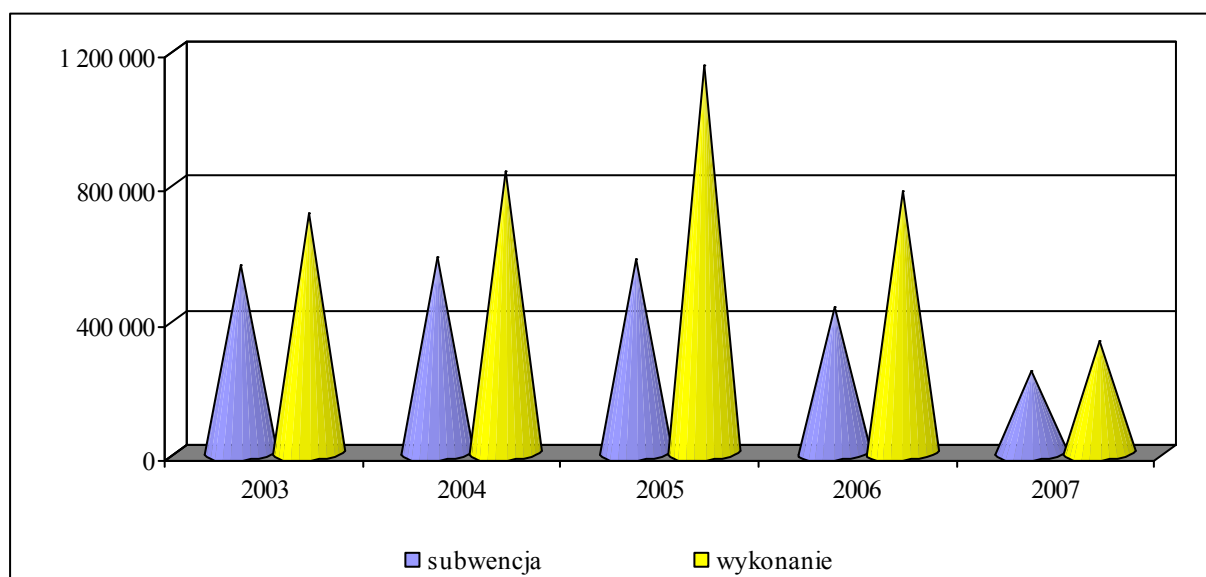
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Bielsku – Białej

Wykres 59. Liczba absolwentów Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Bielsku-Białej w latach 2001 – 2007

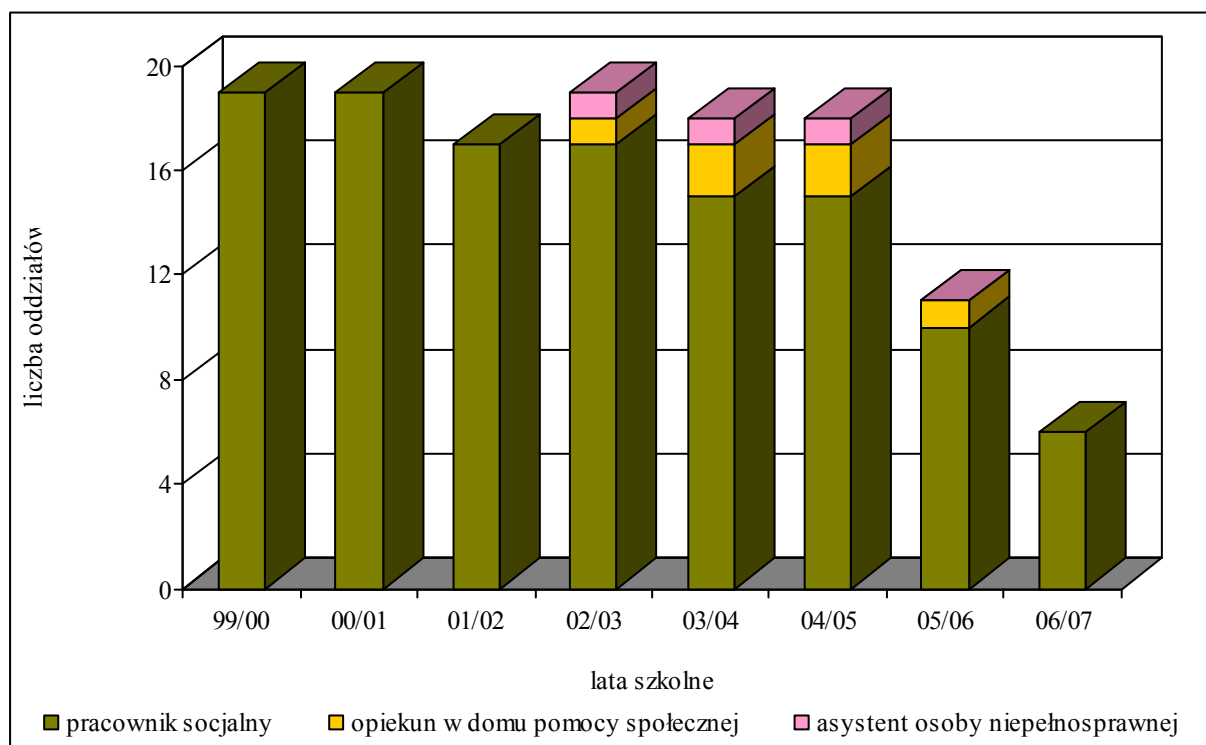
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego Bielsku – Białej

Wykres 60. Subwencja oświatowa i wykonanie budżetu Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Bielsku-Białej w latach 2003 – 2007

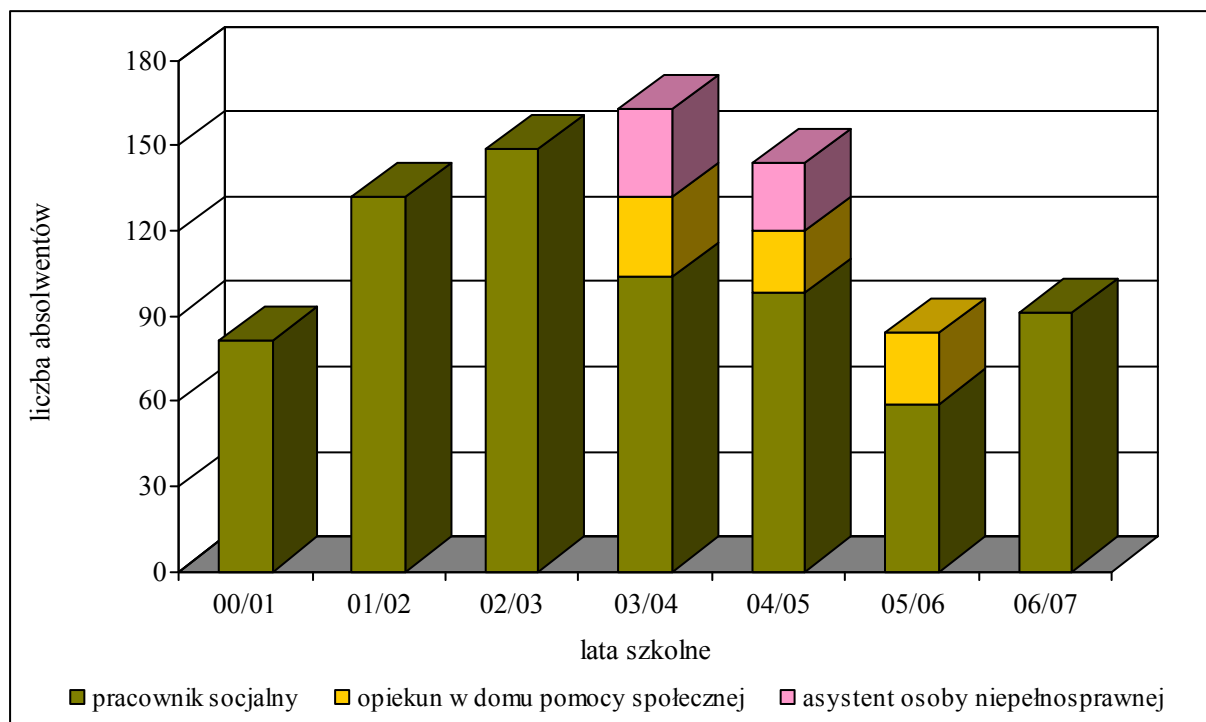
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego Bielsku – Białej

Wykres 61. Kierunki kształcenia oraz liczba oddziałów na poszczególnych kierunkach kształcenia w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Czeladzi w latach 1999 – 2006

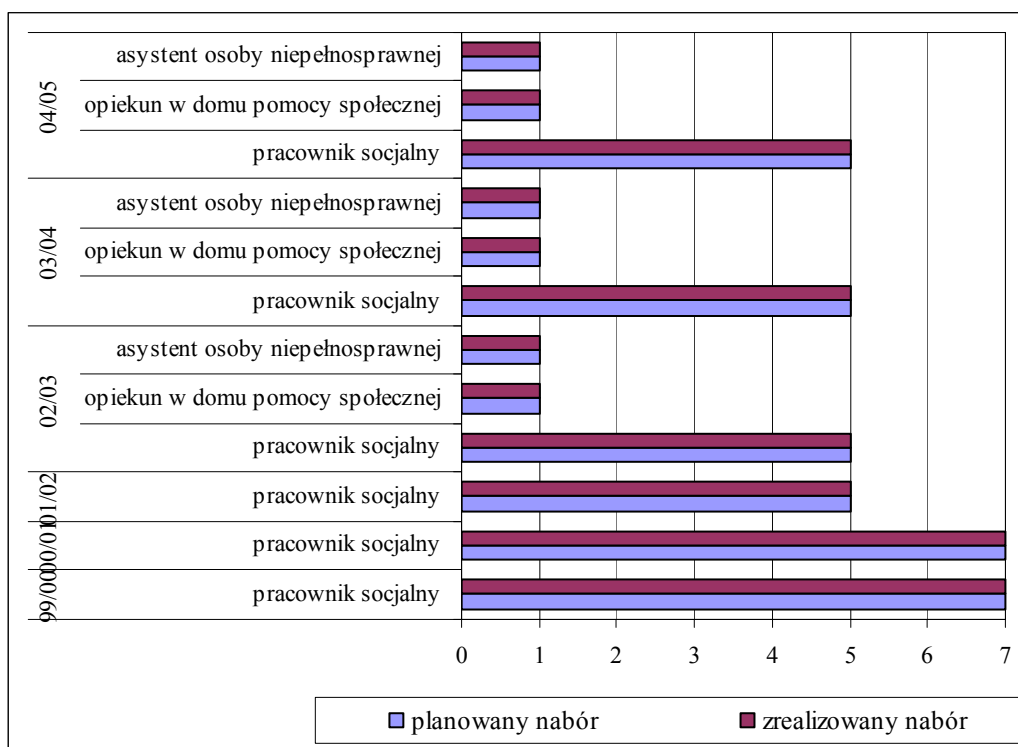
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego

Wykres 62. Liczba absolwentów poszczególnych kierunków Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Czeladzi w latach 2001 – 2007

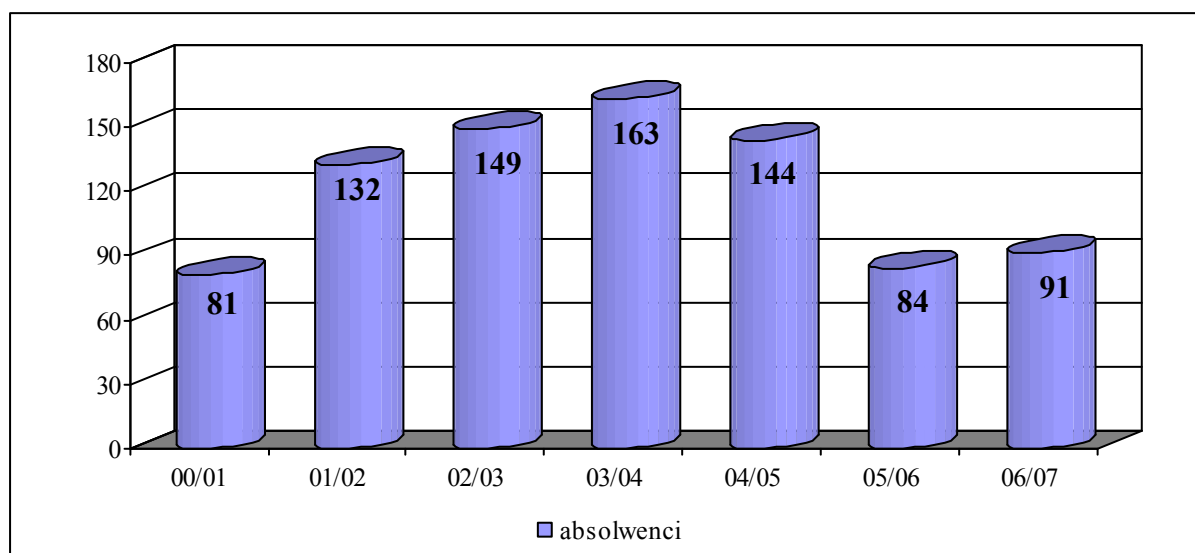
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego

Wykres 63. Nabór planowany i zrealizowany w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Czeladzi w latach 1999 – 2004

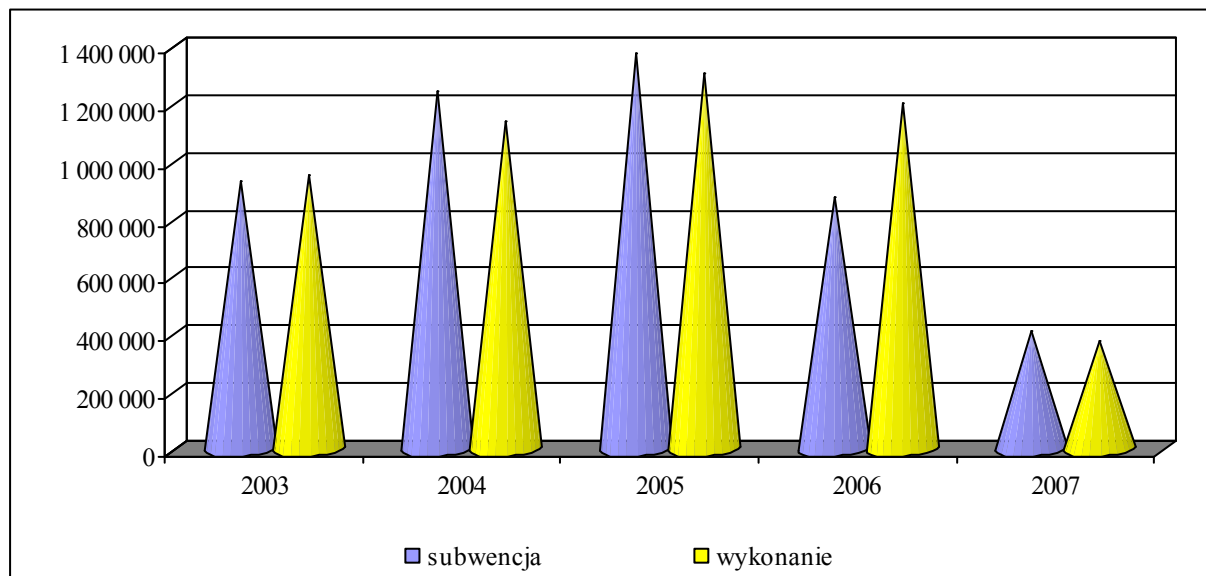
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego

Wykres 64. Liczba absolwentów Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Czeladzi w latach 2001 – 2007

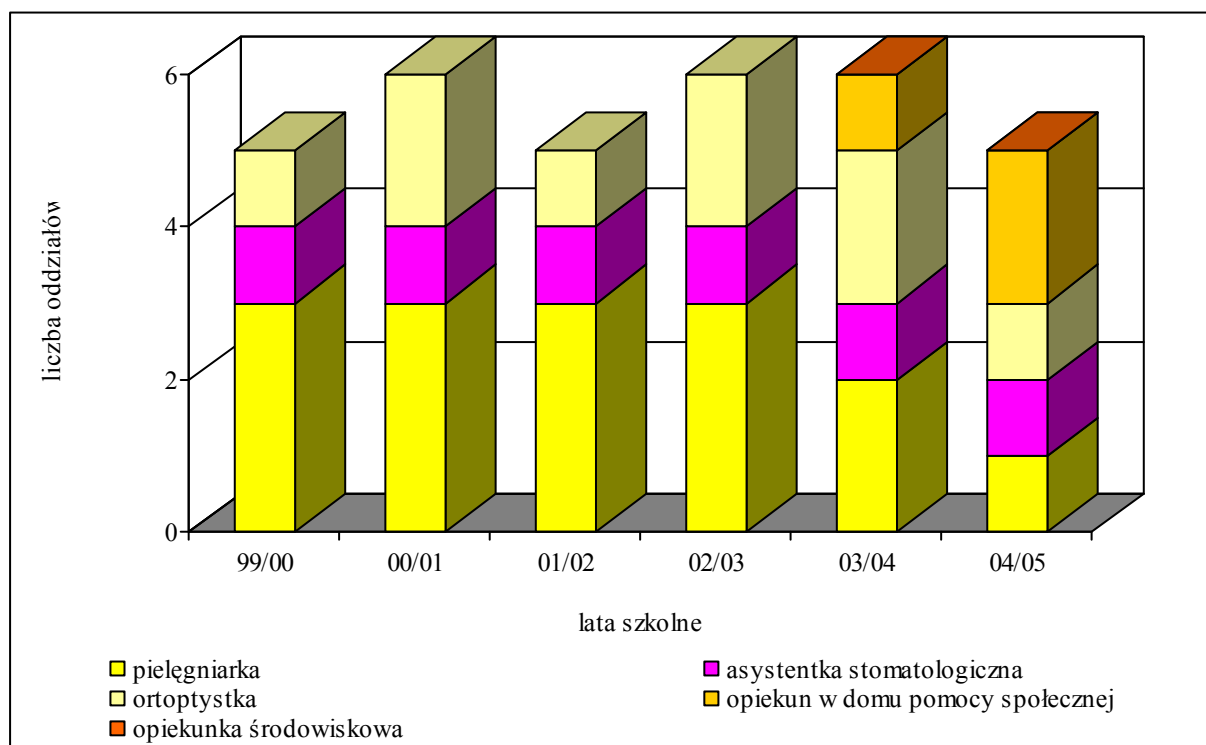
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego

Wykres 65. Subwencja oświatowa i wykonanie budżetu **Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Czeladzi** w latach 1999 – 2007

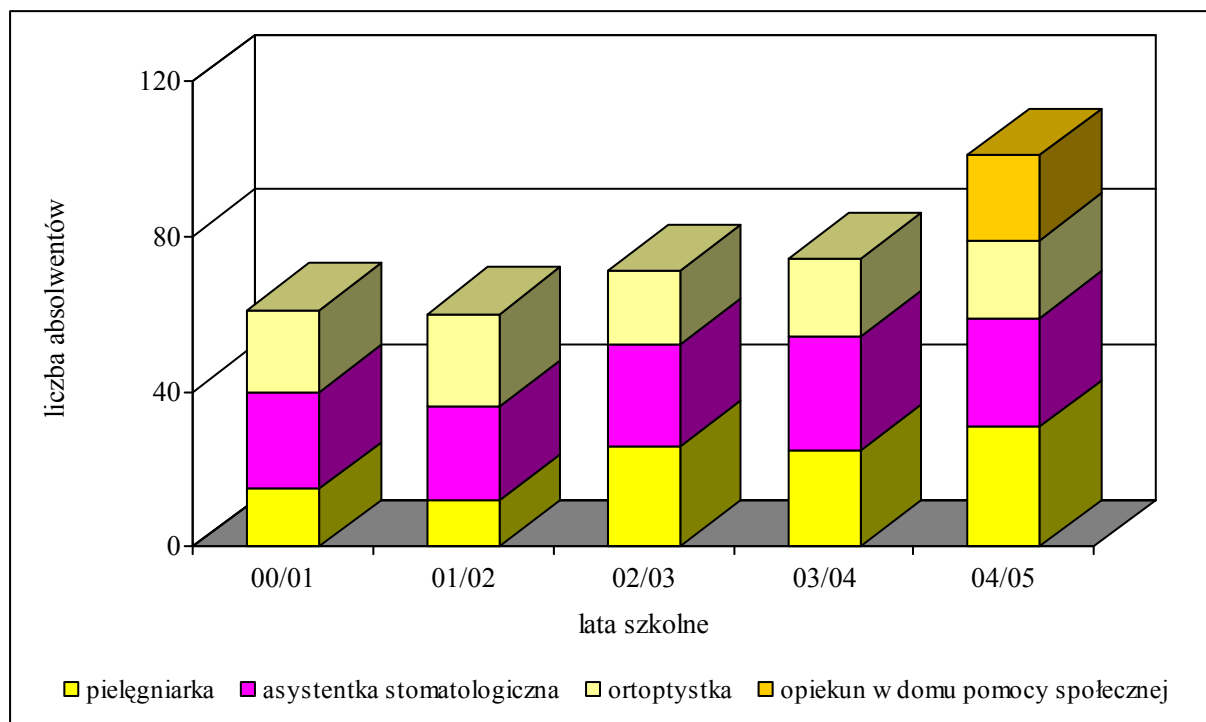
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego

Wykres 66. Kierunki kształcenia oraz liczba oddziałów na poszczególnych kierunkach kształcenia w **Medycznym Studium Zawodowym w Czeladzi** w latach 1999 – 2004

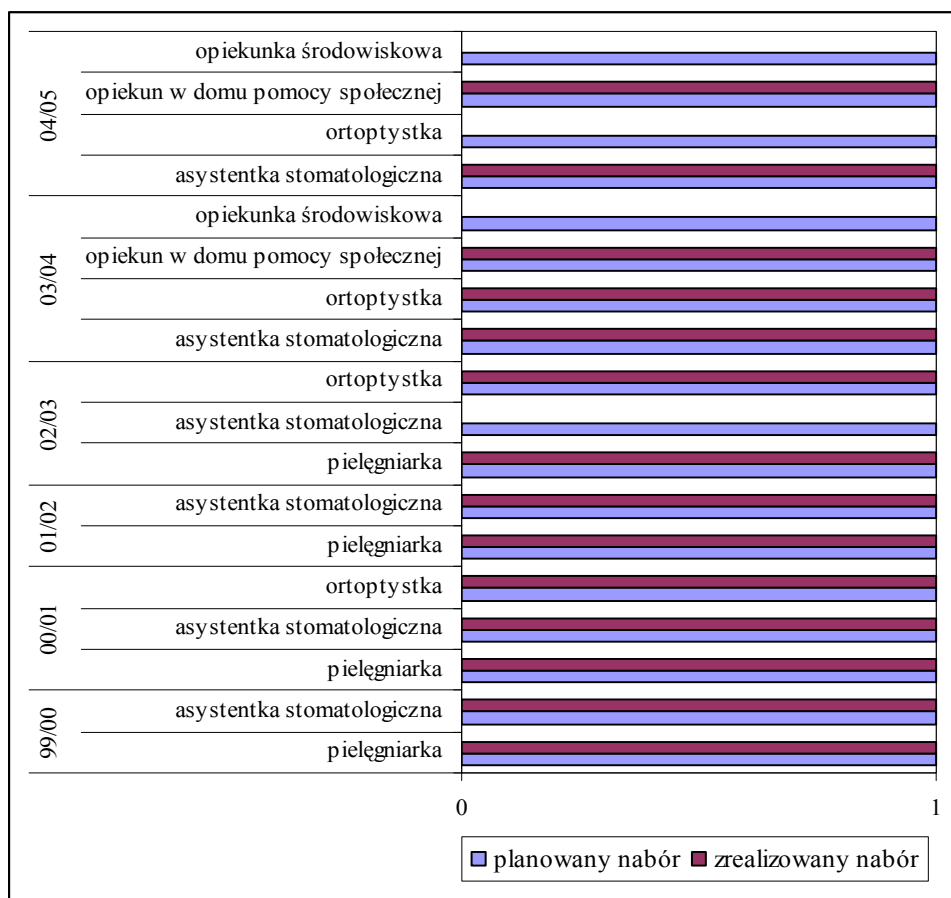
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Czeladzi

Wykres 67. Liczba absolwentów poszczególnych kierunków **Medycznego Studium Zawodowego w Czeladzi** w latach 2001 – 2005

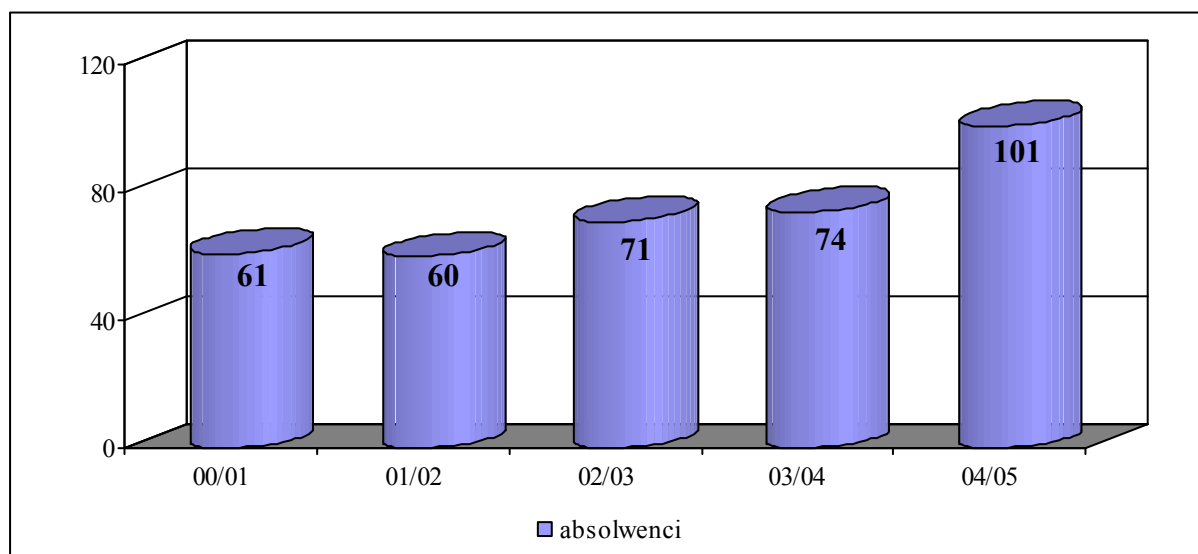
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Czeladzi

Wykres 68. Nabór planowany i zrealizowany w **Medycznym Studium Zawodowym w Czeladzi** w latach 1999 – 2004

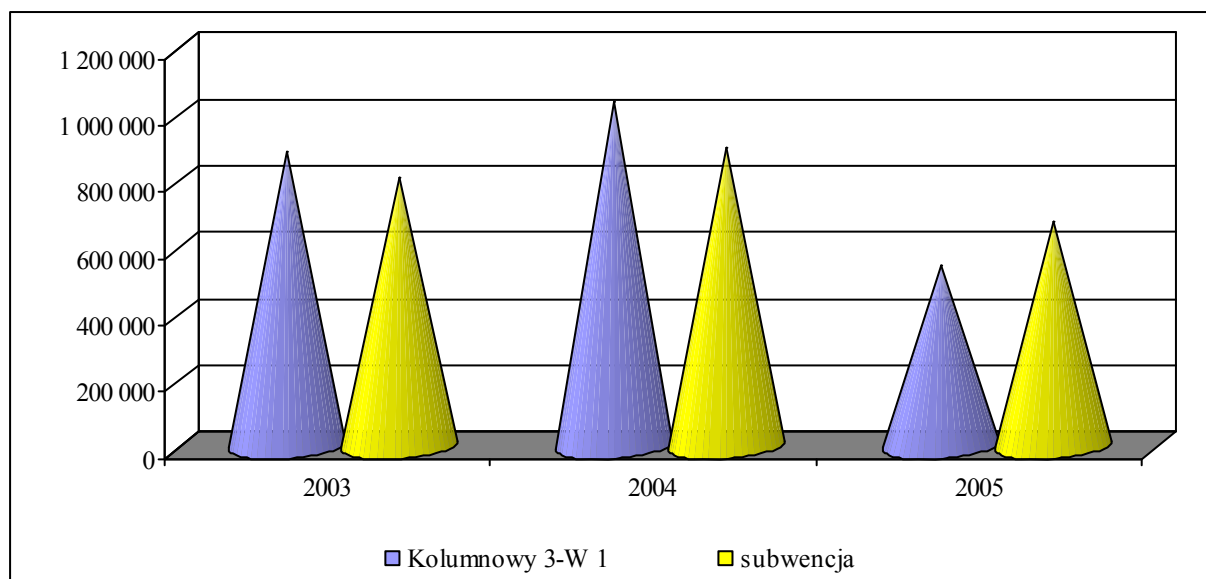
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Czeladzi

Wykres 69. Liczba absolwentów **Medycznego Studium Zawodowego w Czeladzi** w latach 2001 – 2005

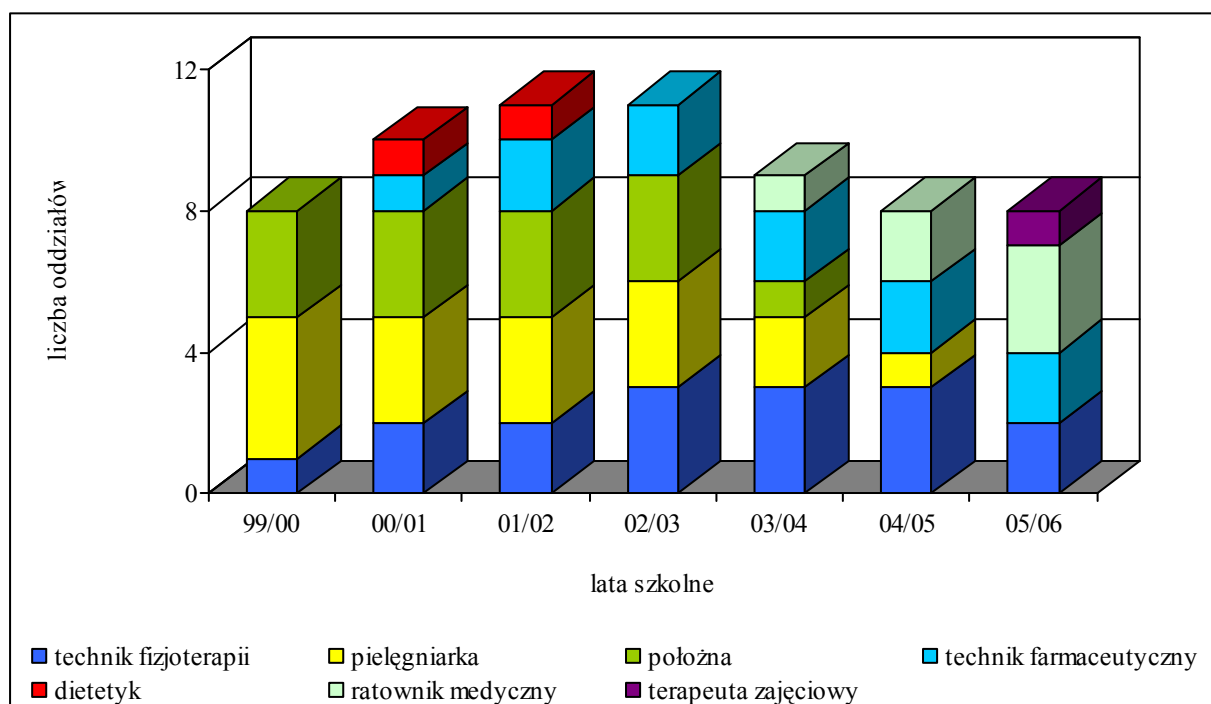
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Czeladzi

Wykres 70. Subwencja oświatowa i wykonanie budżetu **Medycznego Studium Zawodowego w Czeladzi** w latach 2003 – 2005

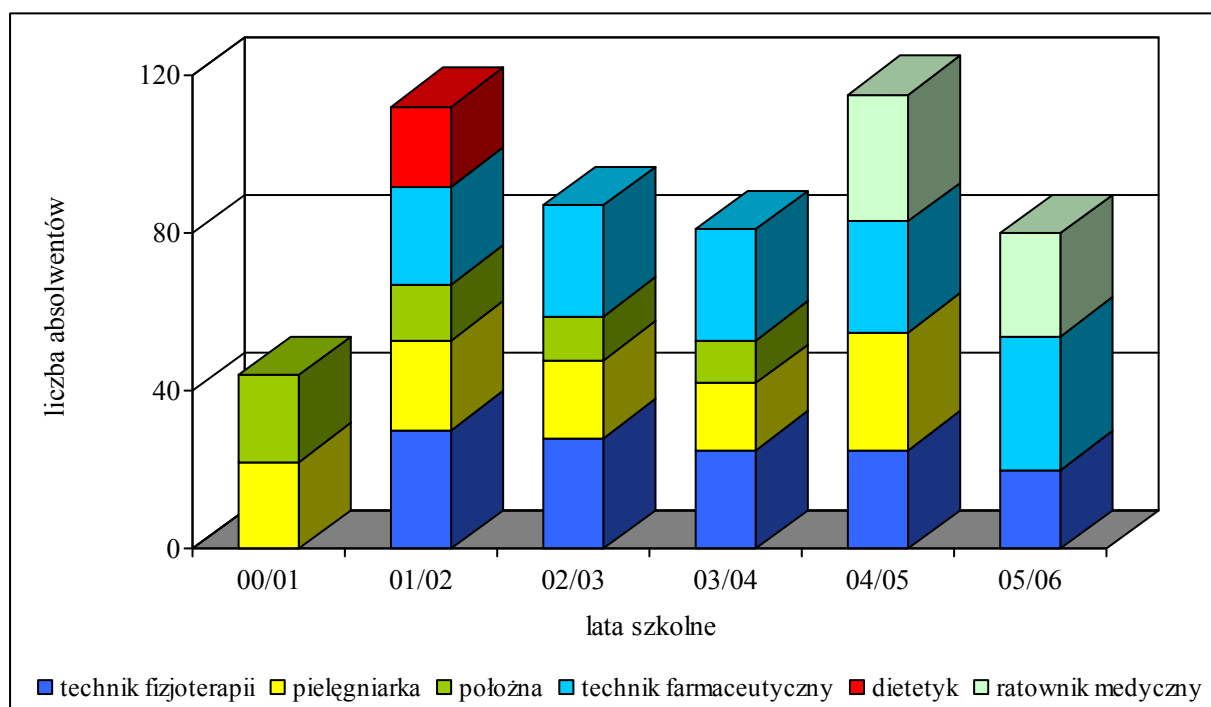
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Czeladzi

Wykres 71. Kierunki kształcenia oraz liczba oddziałów na poszczególnych kierunkach kształcenia w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Częstochowie w latach 1999 – 2005

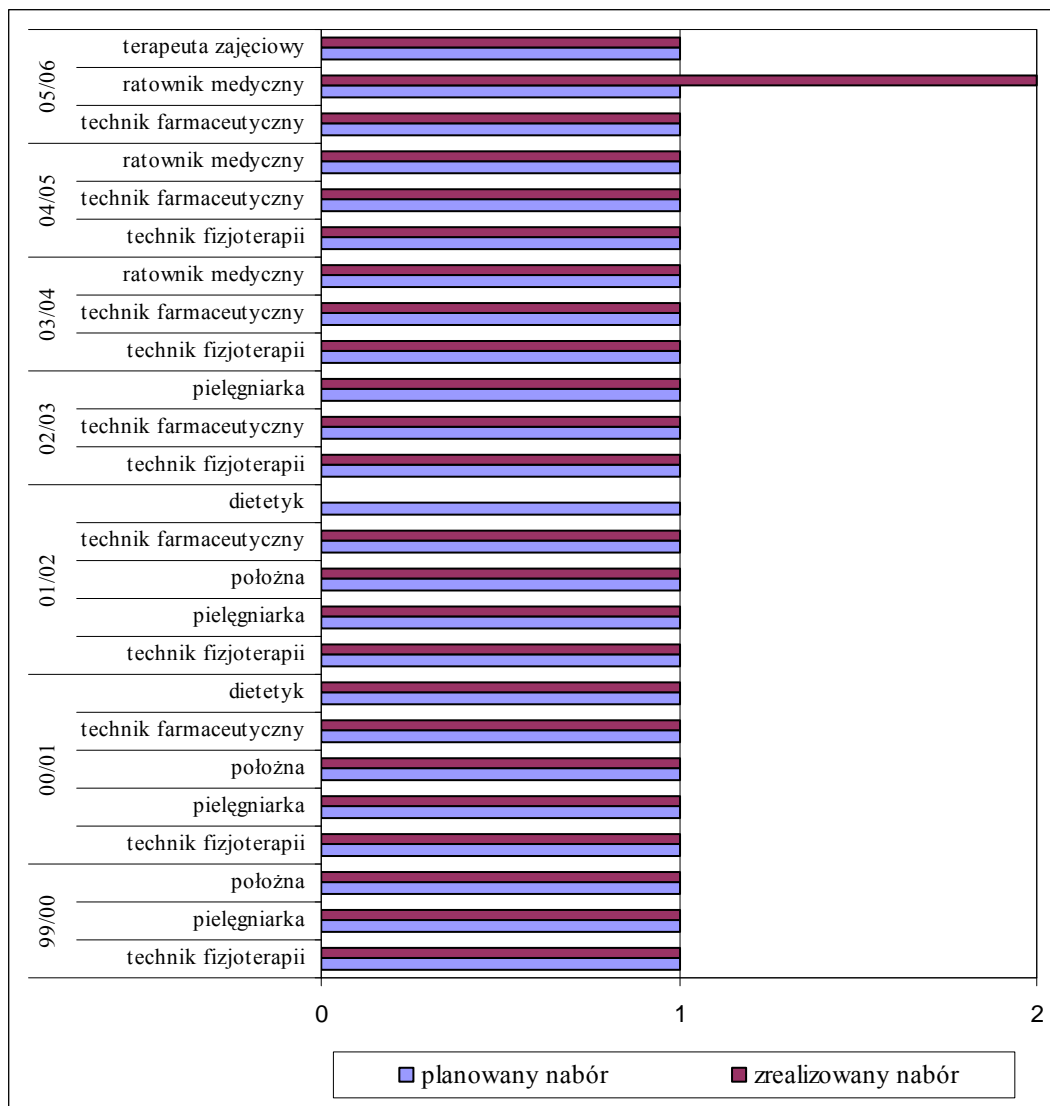
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Częstochowie

Wykres 72. Liczba absolwentów poszczególnych kierunków Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Częstochowie w latach 2001 – 2006

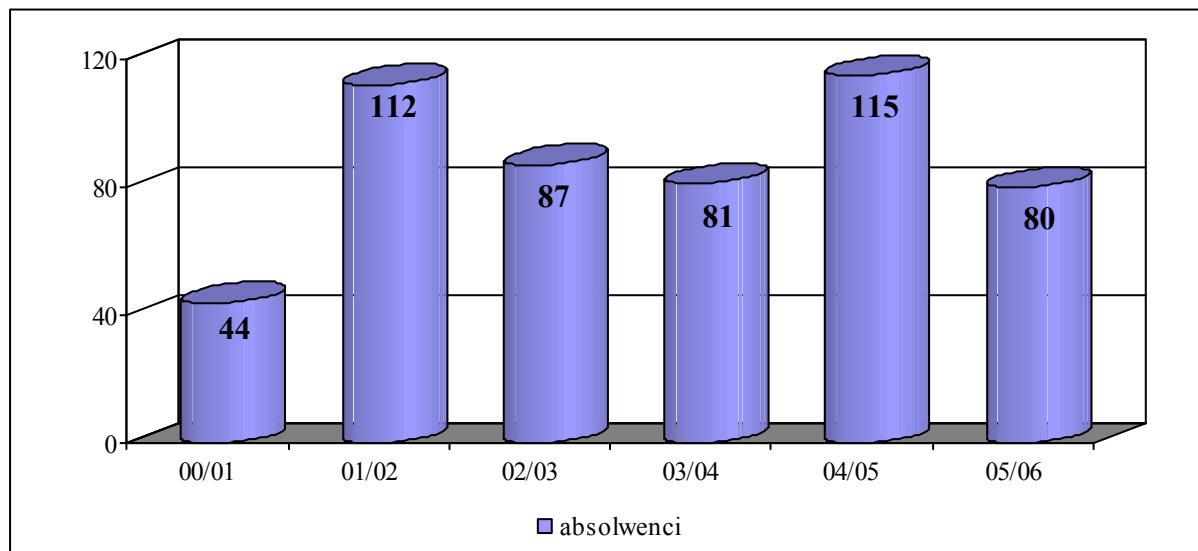
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Częstochowie

Wykres 73. Nabór planowany i zrealizowany w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Częstochowie w latach 1999 – 2005

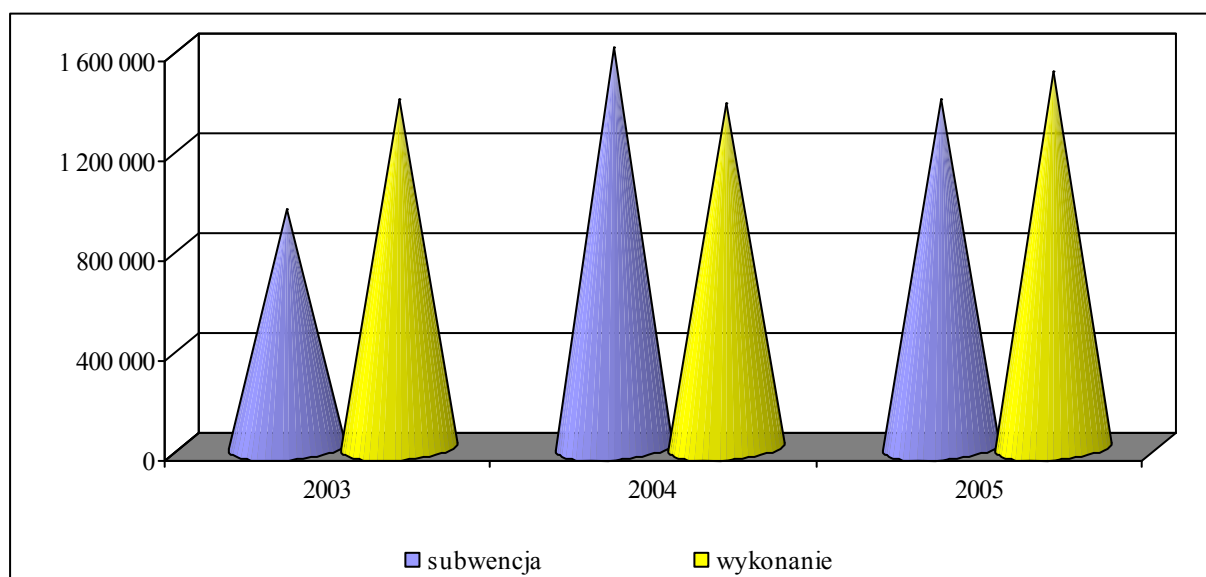
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Częstochowie

Wykres 74. Liczba absolwentów Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Częstochowie w latach 2001 – 2006

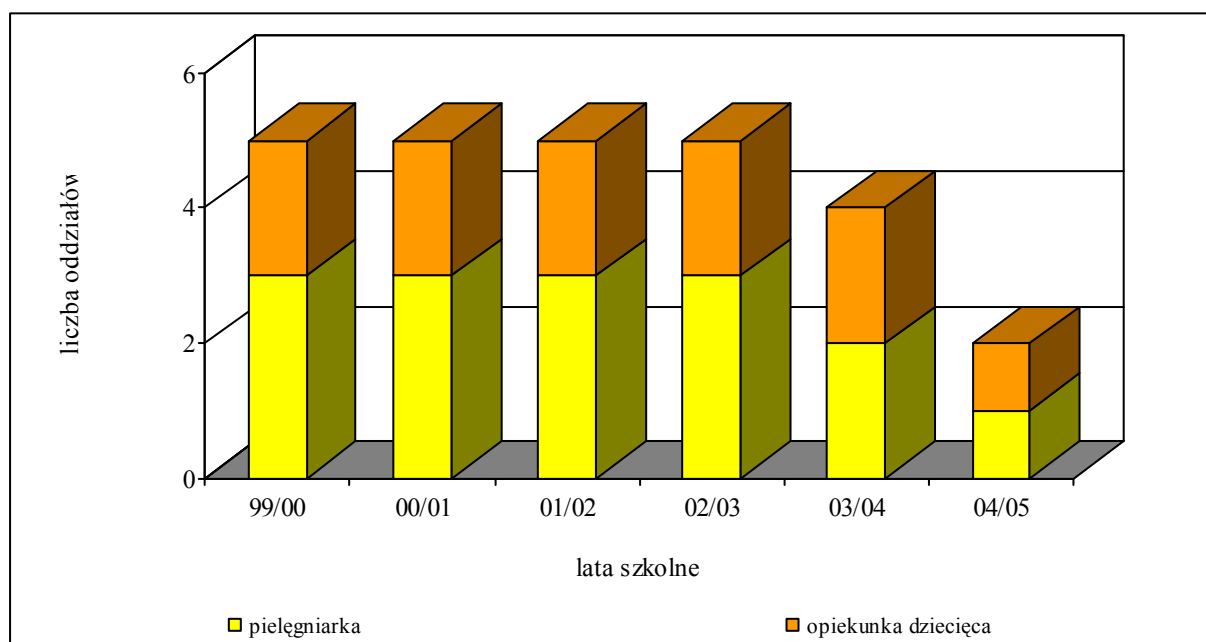
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Częstochowie

Wykres 75. Subwencja oświatowa i wykonanie budżetu Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Częstochowie w latach 2003 – 2005

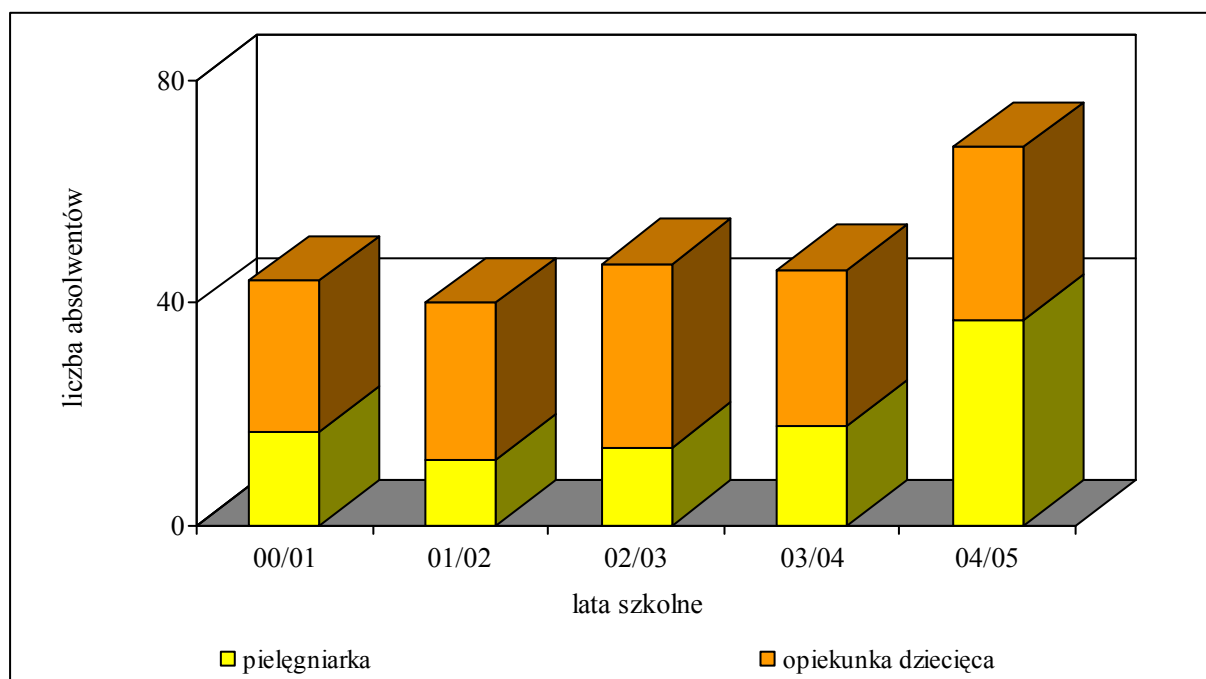
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Częstochowie

Wykres 76. Kierunki kształcenia oraz liczba oddziałów na poszczególnych kierunkach kształcenia w **Medycznym Studium Zawodowym w Gliwicach** (ul. Hutnicza) w latach 1999 – 2004

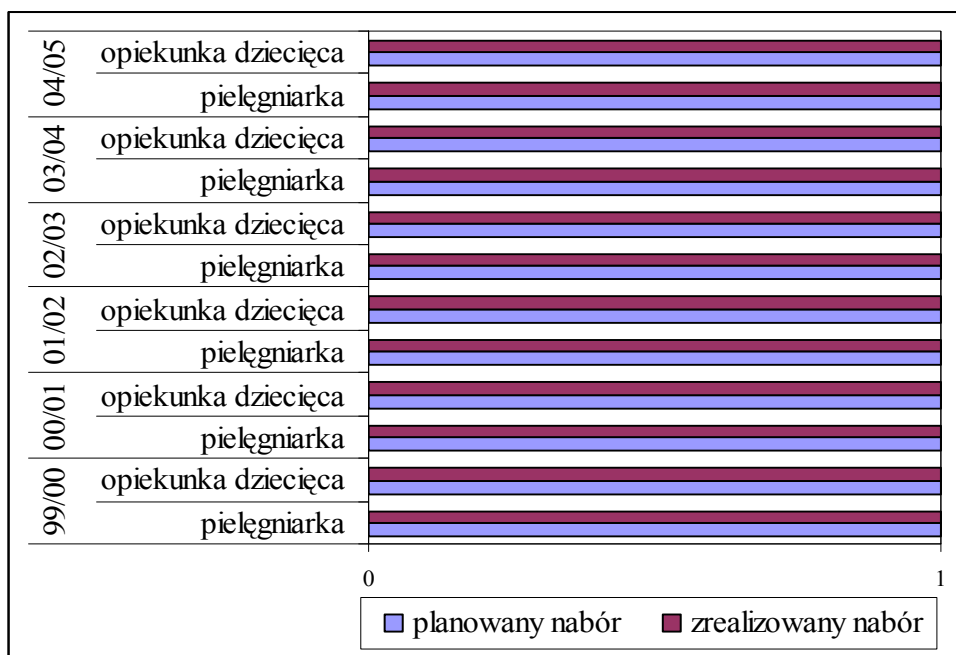
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Gliwicach

Wykres 77. Liczba absolwentów poszczególnych kierunków **Medycznego Studium Zawodowego w Gliwicach** (ul. Hutnicza) w latach 2001 – 2005

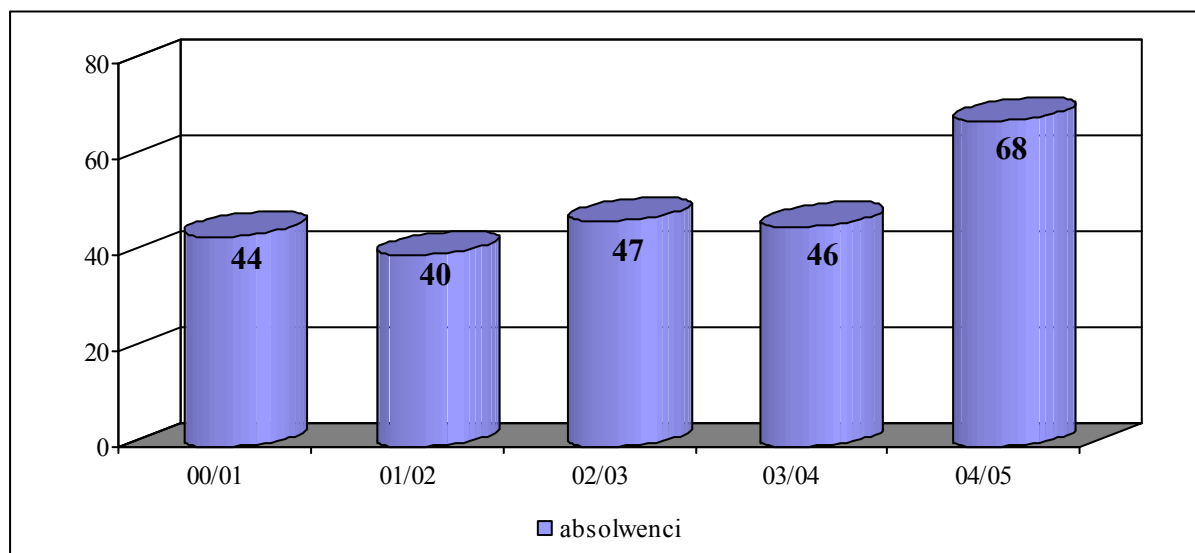
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Gliwicach

Wykres 78. Nabór planowany i zrealizowany w **Medycznym Studium Zawodowym w Gliwicach** (ul. Hutnicza) w latach 1999 – 2004

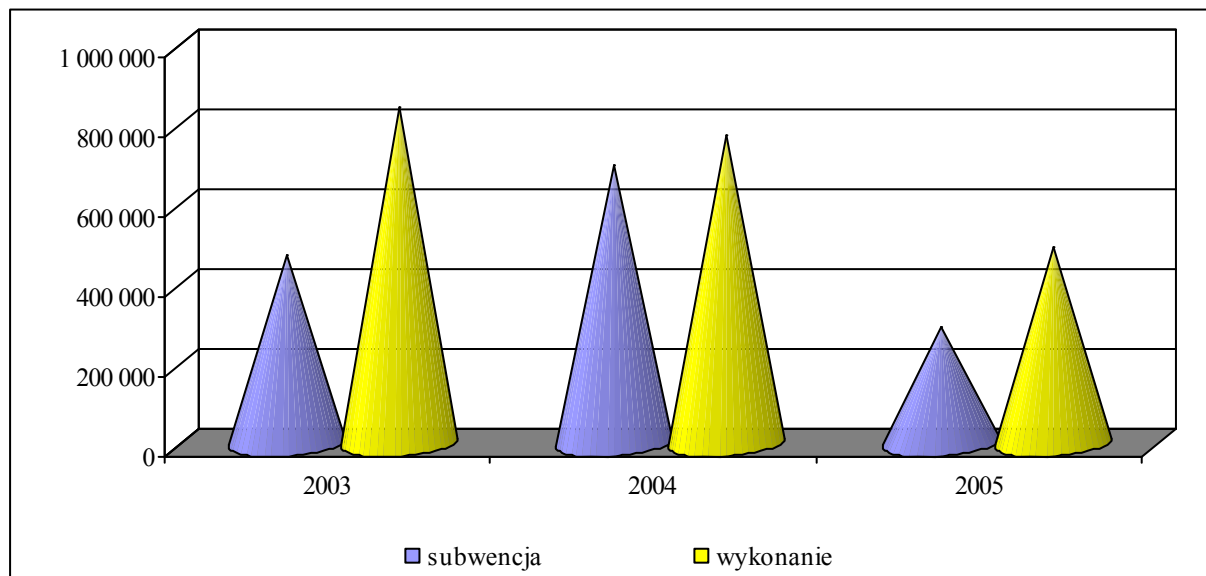
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Gliwicach

Wykres 79. Liczba absolwentów **Medycznego Studium Zawodowego w Gliwicach** (ul. Hutnicza) w latach 2001 – 2005

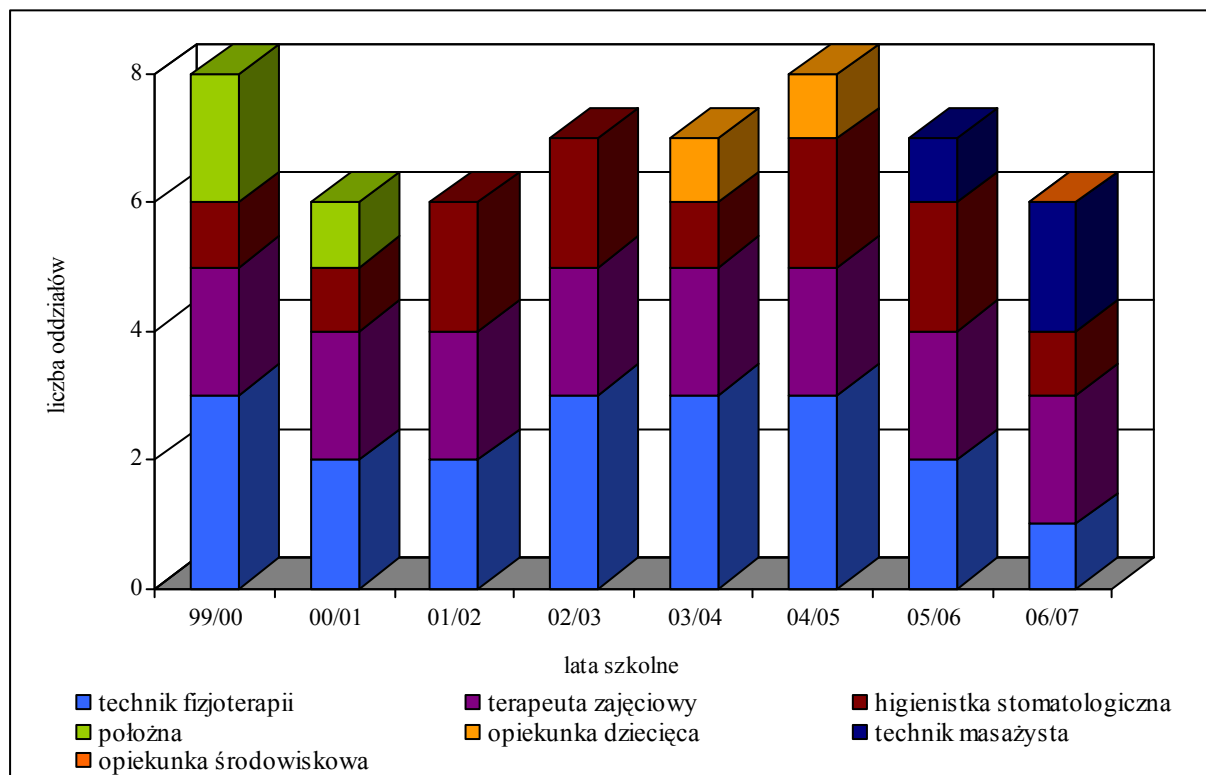
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Gliwicach

Wykres 80. Subwencja oświatowa i wykonanie budżetu **Medycznego Studium Zawodowego w Gliwicach** (ul. Hutnicza) w latach 2003 – 2005

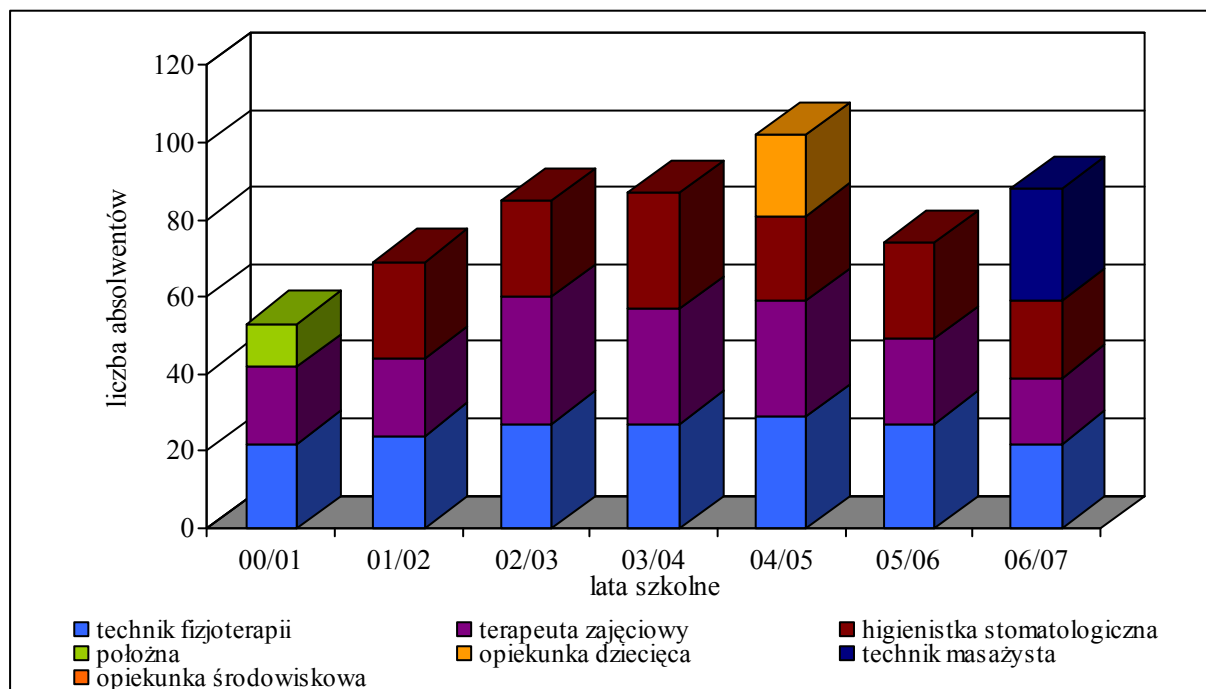
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Gliwicach

Wykres 81. Kierunki kształcenia oraz liczba oddziałów na poszczególnych kierunkach kształcenia w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Mikołowie w latach 1999 – 2006

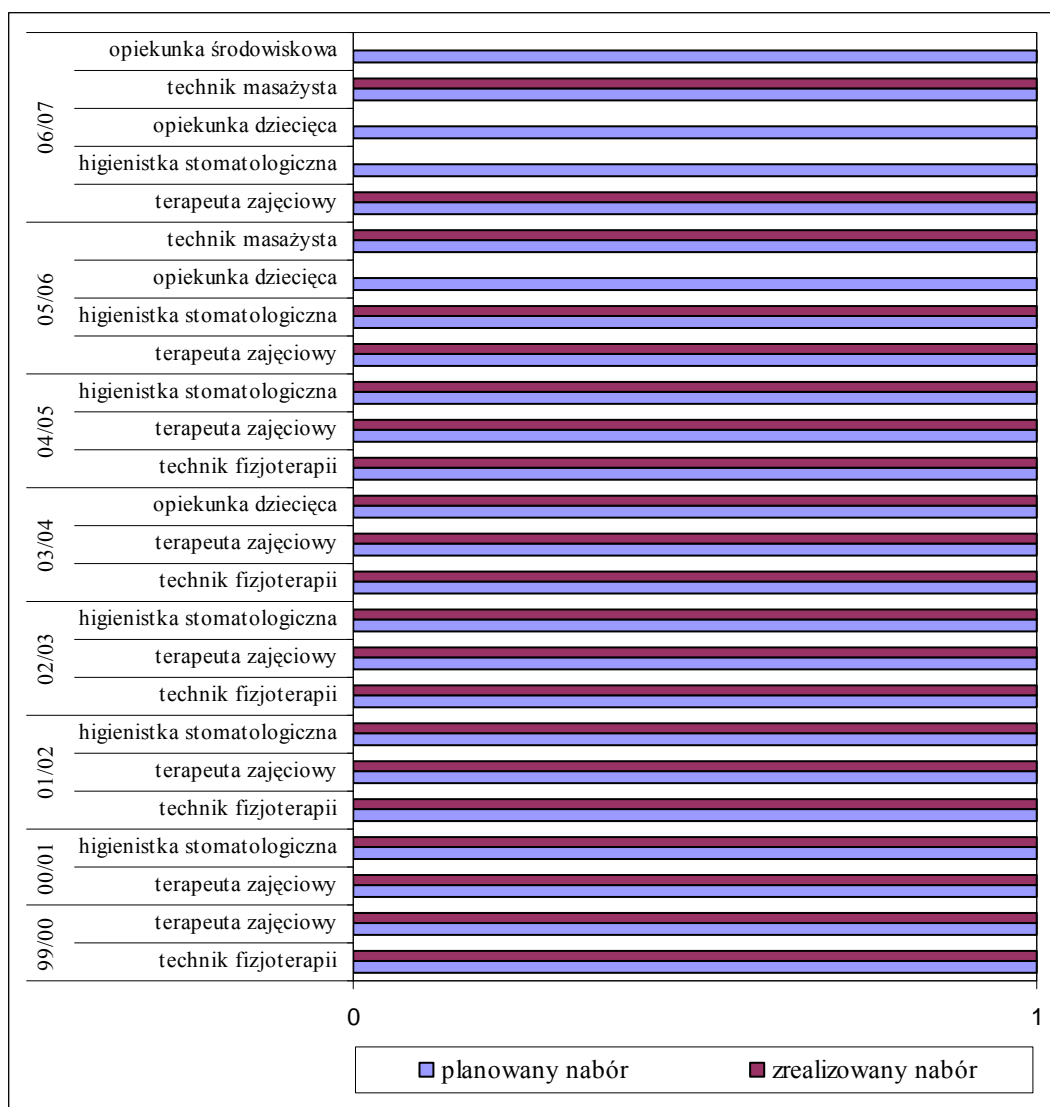
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Mikołowie

Wykres 82. Liczba absolwentów poszczególnych kierunków Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Mikołowie w latach 2001 – 2007

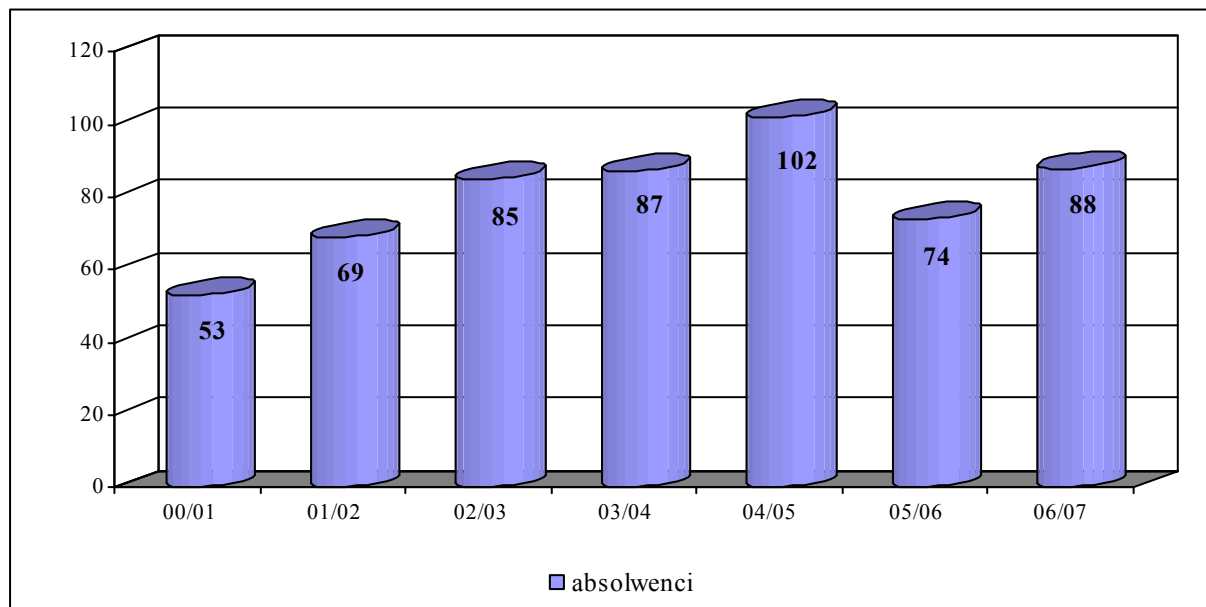
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Mikołowie

Wykres 83. Nabór planowany i zrealizowany w Szkole Policealnej Województwa Śląskiego w Mikołowie w latach 1999 – 2006

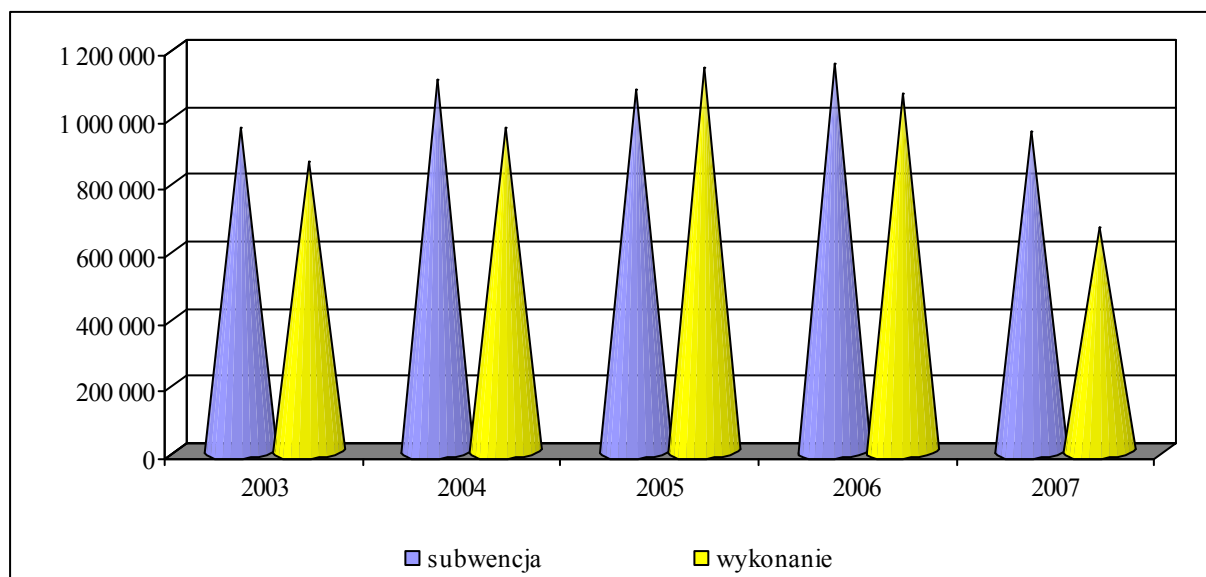
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Mikołowie

Wykres 84. Liczba absolwentów Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Mikołowie w latach 2001 – 2007

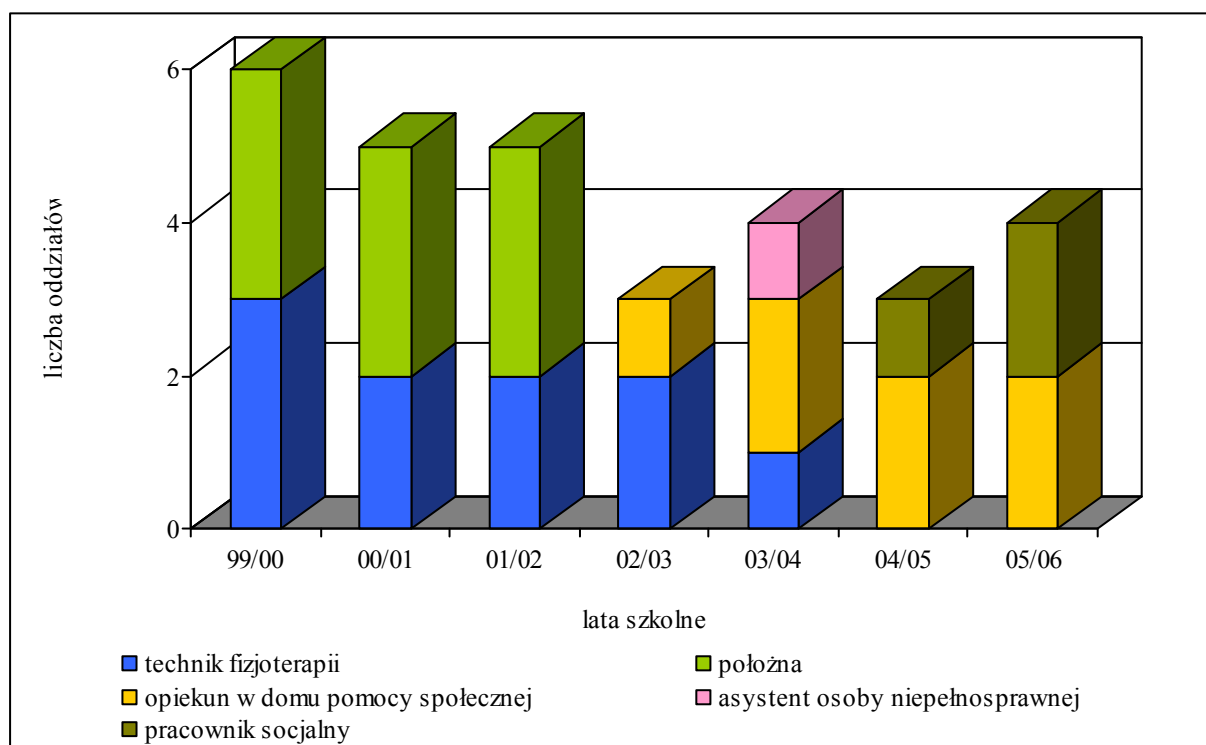
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Mikołowie

Wykres 85. Subwencja oświatowa i wykonanie budżetu Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Mikołowie w latach 2003 – 2007

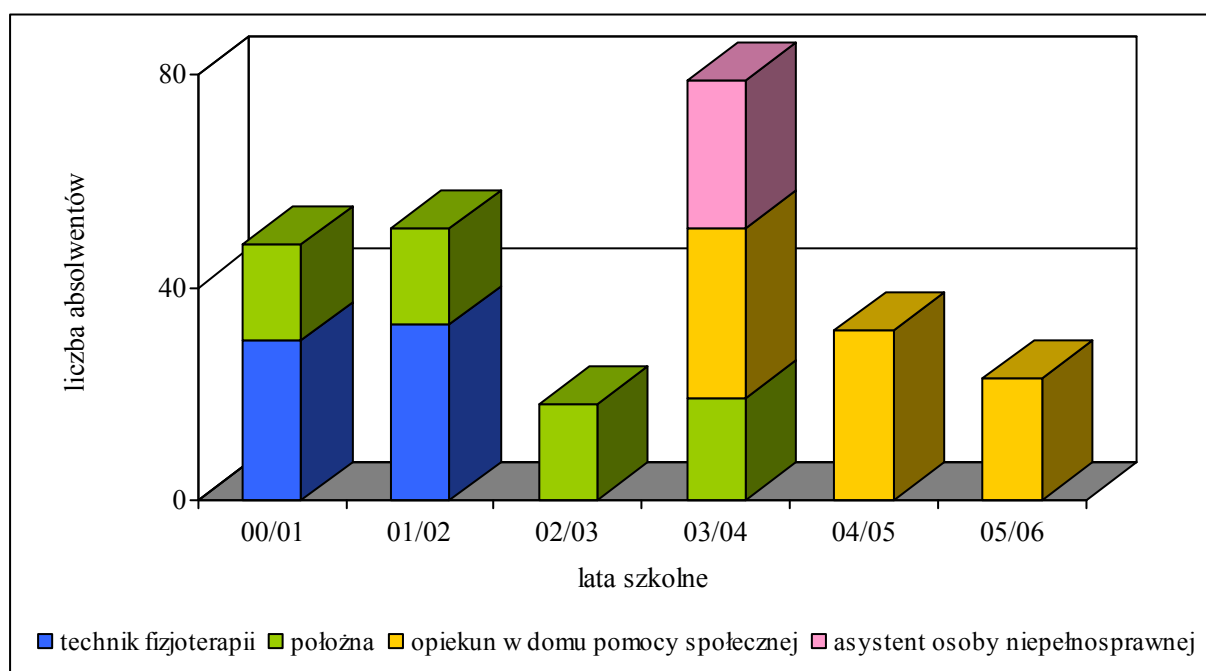
Źródło: Opracowanie własne

Wykres 86. Kierunki kształcenia oraz liczba oddziałów na poszczególnych kierunkach kształcenia w **Medycznym Studium Zawodowym w Wodzisławiu Śląskim** w latach 1999 – 2005

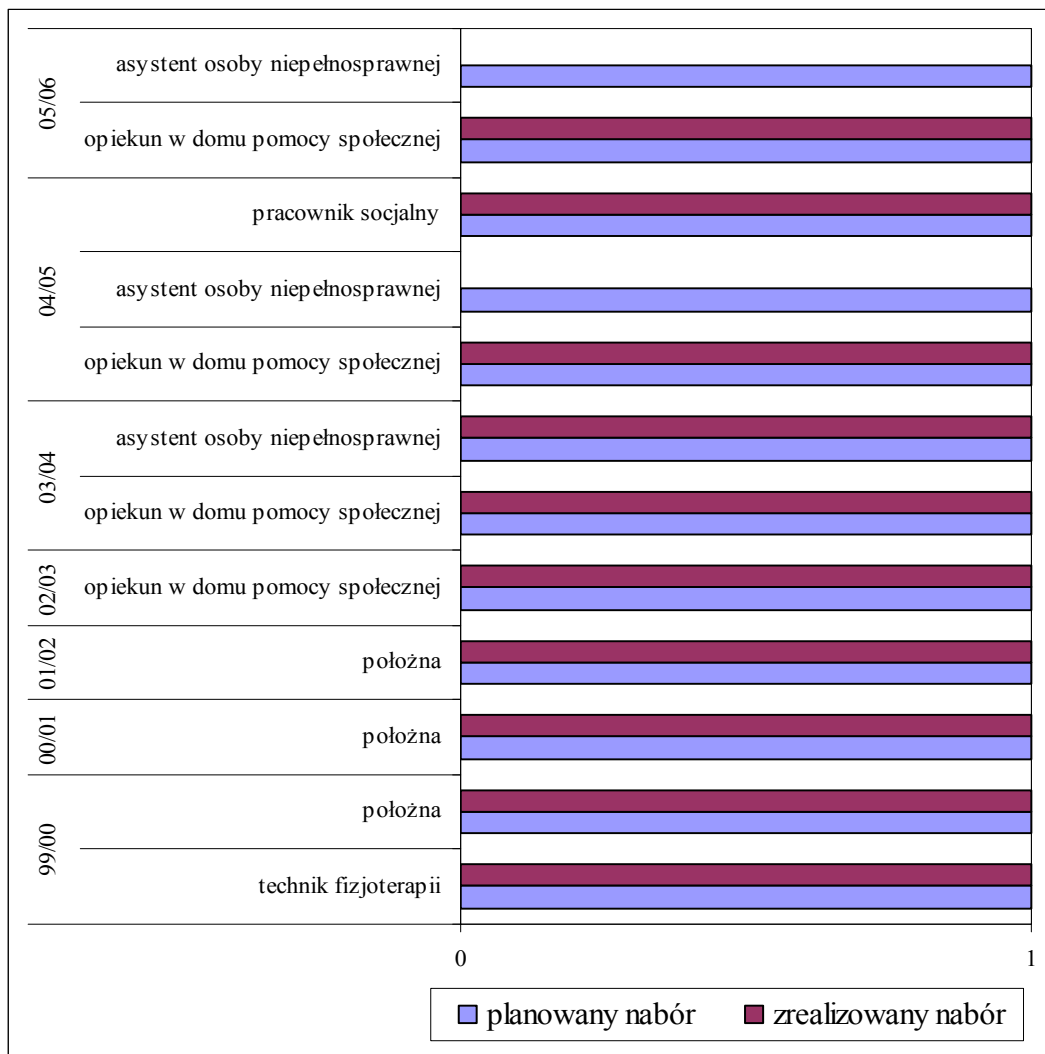
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Wodzisławiu Śląskim

Wykres 87. Liczba absolwentów poszczególnych kierunków **Medycznego Studium Zawodowego w Wodzisławiu Śląskim** w latach 2001 – 2006

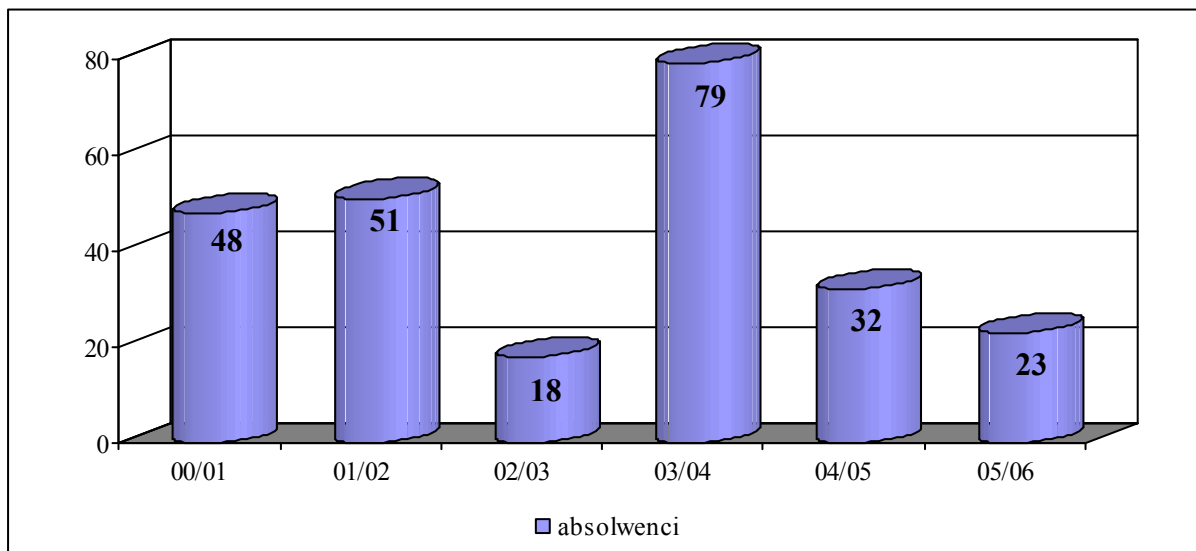
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Wodzisławiu Śląskim

Wykres 88. Nabór planowany i zrealizowany w **Medycznym Studium Zawodowym w Wodzisławiu Śląskim** w latach 1999 – 2005

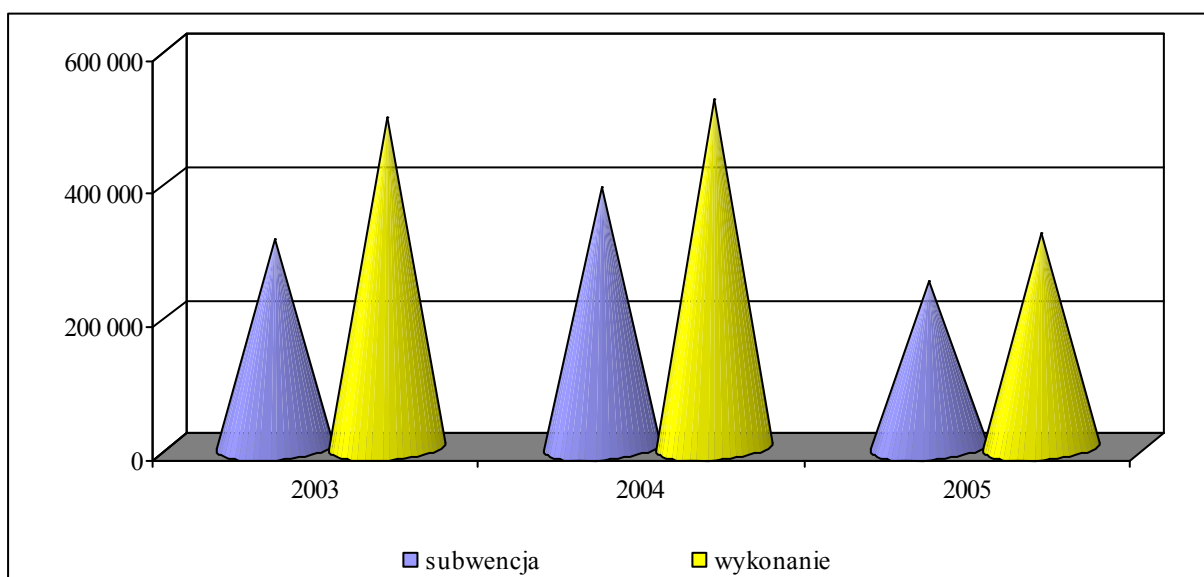
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Wodzisławiu Śląskim

Wykres 89. Liczba absolwentów **Medycznego Studium Zawodowego w Wodzisławiu Śląskim** w latach 2001 – 2006

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Wodzisławiu Śląskim

Wykres 90. Subwencja oświatowa i wykonanie budżetu **Medycznego Studium Zawodowego w Wodzisławiu Śląskim** w latach 2003 – 2005

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Wodzisławiu Śląskim